

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK XLVI - MAJ 2015 - ŠT. 5

GENERACIJE

STRAN 25-32

ŠE BO KDAJ POMLAD

SLOVESNOST, POSVEČENA 70-LETNICI KONCA II. SVETOVNE VOJNE, OSVOBODITVI LOGATCA IN DNEVU EVROPE

Foto: Blaž Korenč

» Skozi Logatec je 5. maja zjutraj v paradnem postroju korakala ena od brigad 4. armade. Takrat so bile že skoraj vse hiše okrašene z zastavami ter cvetjem in zelenjem ... Majda Jančar je že nekaj dni pred osvoboditvijo sešila slovensko zastavo z rdečo zvezdo ... Iz Logatca so se Nemci in domobranci v veliki naglici umaknili že 4. maja. Skupaj z njimi je odšlo v begunstvo tudi precej civilistov iz Logatca in okolice... V logaški občini sta borcev 29. hercegovaške divizije postavljeni dve spominski obeležji, v Grčarevcu šestnajstim, na Grčarevskem vrhu pa trinajstim padlim Hercegovcem ... «*

Dan Evrope Evropska unija obeležuje v spomin na ustanovitev Sveta Evrope 5. maja 1949, ki se je zavzemal za človekove pravice, parlamentarno demokracijo in vladavino prava. Večina Evropejcev pa danes upošteva 9. maj kot dan Evrope, ker je bila na ta dan leta 1950 predstavljena zamisel o organizaciji nadnacionalnega gospodarskega sodelovanja v Evropi. 9. maja 1945 je nacistični režim podpisal kapitulacijo in dan velja za uradni konec II. svetovne vojne. Ta dan praznujemo kot dan zmage. Tedaj je bila osvobojena tudi Ljubljana.

5. maja 1945 je bil osvobojen Logatec, zadnji boji pa so potekali pri Grčarevcu, ob nekdanji jugoslovansko-italijanski državni meji. 5. maja 2015 dopoldne so župan s sodelavci in delegacija Združenja za vrednote NOB Logatec položili vence pri obeh spomenikih v Grčarevcu, ki ju je občina pred tem obnovila; ob brunarici Na ovinku pa je popoldne potekala osrednja slovesnost, posvečena 70. obletnici konca II. svetovne vojne, osvoboditvi Logatca in dnevu Evrope.

Priveditev se je začela s prihodom praporščakov logaških društev in slovensko ter evropsko himno, ki so nam ju zaigrali in zapeli Pihalni orkester Logatec pod vodstvom dirigenta Vida Pupisa in Obrtniški mešani pevski zbor, katerega zborovodja je Janez Gostiša.

Slavnostni govornik je bil župan Berto Menard, ki je med drugim dejal: »Danes smo tu, da se spominjamo dogodkov s pieteto in spoštovanjem, tudi tistih, ki so se dogajali po koncu vojne. Gledati pa moramo naprej. Kot ima vsak človek pravico do svoje vere in upanja, tako ima vsak narod pravico, da sam gospodari s svojimi viri. Slovenski narod kljub težavam v preteklosti še vedno obstaja in bo tudi v bodoče.« Zaključil je z mislijo dr. Antona Vratushe, da sedanji čas ne dopušča žalitev, da je treba stopiti skupaj ter da preteklost ne sme bremeniti sedanjosti, še manj pa prihodnosti naših rodov.

O zadnjih dneh vojne je spregovoril Bojan Leskovec in med drugim dejal: »Ko govorimo o svobodi, ki je v naše kraje prihajala tisto pomlad pred 70 leti, ne moremo in ne smemo imeti v mislih zgolj zaključnih osvobodilnih bojev, ki so prve majske dni potekali v okolici in zaledju Logatca. Šlo je za končnico, za sklepno dejanje štiriletnega partizanskega odpora in vseh pogumnih dejanj slovenskih domoljubov.«

Zadnji govornik Anton Antičevič pa je zbrane poučil, da je Občina Logatec z osvoboditvijo pridobila nazaj območje od Planine, severni del Hrušice, Novega sveta, del Hotedršice, Medvedje Brdo, del vasi Trate in Rovt. Nekaj besed je namenil tudi osamosvojitveni vojni leta 1991: »Teritorialna obramba, takratna Slovenska milica, in slovenski narod so branili in ohranili samostojno državo Republiko Slovenijo. To so bili nedvomno častni nasledniki Mai-

strovih borcev, ki so leta 1918 priborili in priključili Slovincem del Štajerske z Mariborom, nasledniki pripadnikov narodne organizacije TIGR in nasledniki borcev narodnoosvobodilne vojne Slovenije.«

Nato so dobili besedo recitatorji: Vanda Lavrič, Majda Urbas, Janez Podjed in Branko Simšič, ki so v recitalu Želja po osvobojanju povezali misli Kocbeka, Cankarja, Bora, Menarta, Balantiča, Kajuha, Kosovela, Zajca, Minattija, Pavčka in Zlobca ter zaključili s Prešernovo Zdravljico.

Povezovalka programa je bila Maja Filipič. Scenarij in režija sta bila delo Marcela Štefančiča, realizacija scene Janeza Petka, za ozvočenje je skrbel Matjaž Slabe. Za pogostitev je poskrbela Gostilna Turk iz Hotedršice. Organizator prireditve je bila Občina Logatec, ki jo je tudi finančno podprla.

Brane Pevec

* iz knjige Zgodovina NOB na Logaškem

Foto: Blaž Korenč

PRAKTIKUM 2-12

NAPOVEDNIK 13

GOSPODARSTVO 14

DRUŽBA 15-24

GENERACIJE 25-32

KULTURA 33-37

ŠPORT 38-40

KRIŽANKA 41

ZAHVALE 42

**Spoštovane občanke,
spoštovani občani,**

zdi se, da čas vse hitreje beži. Komaj smo se poslovili od zimskega mraza in vetra, že smo v maju, v mesecu, ki ga krasijo cvetoči vrtovi in travniki. Cvetijo pa tudi že šmarnice, ki prav v maju na poseben in simbolen način obeležujejo krščanski običaj čaščenja Marije, Jezusove matere. Maj je tudi mesec praznovanj in obeleževanj številnih obletnic. Takoj na začetku meseca praznujemo praznik dela, sledi 70. obletnica konca 2. svetovne vojne v Evropi in 100. obletnica soške fronte.

Na prvi pogled bi lahko pomislili, da gre za praznovanje povsem različnih obletnic, vendar ob poglobljenem razmisleku lahko kaj hitro ugotovimo, da je srž vseh dogajanj, katerih obletnice obeležujemo, precej podoben, če ne že kar enak. V vseh obdobjih se je morala skupina ljudi, če ne že kar narodi in celo več narodov skupaj, boriti za svoje elementarne pravice. Pa naj gre za boj delavcev za delavske pravice v daljni Ameriki ali za boj narodov za suverenost in samostojnost v prvi ali drugi svetovni vojni. Torej šlo je za boj za svobodno ter človeka vredno življenje tako posameznika kot narodov večjega dela Evrope ter številnih držav po vsem svetu.

Vsak boj in vsaka zmaga je za del prebivalstva pravična, za drugi del pa, žal, pogosto krivična. Danes se nam v naši državi ni treba bati tujega agresorja, temveč „zavoženega“ ter uničenega gospodarstva. Zdi se, da temu propadanju ni videti konca. In ne nazadnje, kaj je še sploh ostalo od nekoč gospodarsko cvetoče domovine Slovenije? Kaj lahko ponudimo mladim, da bodo še verjeli našim obljubam v svetlejšo in boljše prihodnost? Ali so mogoče to vsakodnevna sporočila o krajah bivšega skupnega premoženja, o korupciji na vsakem koraku, grobstih v šolah in na ulici, ubojih, nespoštovanju človekovih pravic in pravne države? Mislim, da smo dejansko prišli do sporočila reka, ki pravi: „Kdor ne sprejme in ne spoštuje svoje preteklosti, nima sedanosti, še manj pa prihodnosti.“

Pravilno torej ovrednotimo najprej narodovo preteklost, pri čemer sledimo sporočilu reka: «Prava sprava je tista, ko vsak posameznik sprejme in spoštuje vlogo in dejanja drugega posameznika v preteklosti». Torej, na „pravičen in spoštljiv način zaprimo knjigo preteklosti“ ter se z svojo odgovornostjo lotimo ustvarjanja pogojev za življenje in delo sedanje in prihodnjih generacij. To je naša prednostna naloga in obveza, saj imamo kljub vsemu za to še vedno dovolj pogojev.

Prisluhniti moramo optimizmu, zagnanosti, znanju in podjetnosti mladih ter jim dati priložnost, da z izkušnjami zrelejše generacije sami ustvarjajo svojo in našo prihodnost.

Berto Menard, župan

Glasbena šola Logatec, Notranjska cesta 4, 1370 Logatec, tel. 01/7590 730

I: www.gslogatec.si

E: gslogatec@gslogatec.si

GLASBENA ŠOLA LOGATEC

OBJAVLJA

RAZPIS ZA VPIS NOVIH UČENK IN UČENCEV V ŠOLSKO LETO 2015/2016

PREDMET	PRIPOROČLJIVA STAROST	OPOMBE
Predšolska glasbena vzgoja	5 let	vpis brez predhodnega preizkusa
Glasbena pripravnica	6 let	vpis brez predhodnega preizkusa
Plesna pripravnica	6 – 8 let	vpis brez predhodnega preizkusa
Balet	9 let	sprejemni preizkus (termin preizkusa po dogovoru)
Klavir	7 – 9 let	sprejemni preizkus
Harmonika	7 – 9 let	sprejemni preizkus
Violina	7 - 9 let	sprejemni preizkus
Viola	7 – 9 let	sprejemni preizkus
Violončelo	7 – 9 let	sprejemni preizkus
Kontrabas	11 – 18 let	sprejemni preizkus
Kitara	7 - 9 let	sprejemni preizkus
Kljunasta flavta	7 - 9 let	sprejemni preizkus
Flavta	10 – 12 let	sprejemni preizkus
Oboa	10 – 12 let	sprejemni preizkus
Klarinet	10 – 12 let	sprejemni preizkus
Fagot	10 – 18 let	sprejemni preizkus
Saksofon	10 – 12 let	sprejemni preizkus
Rog	9 – 11 let	sprejemni preizkus
Trobenta	9 – 11 let	sprejemni preizkus
Pozavna	9 – 11 let	sprejemni preizkus
Tuba	11 – 18 let	sprejemni preizkus
Druga konična trobila	10 – 18 let	sprejemni preizkus
Tolkala	9 – 18 let	sprejemni preizkus
Petje	17 – 24 let	sprejemni preizkus
Orgle	11 – 18 let	predznanje štirih (4) razredov klavirja
Citre	9 – 11 let	sprejemni preizkus
Tamburice	9 – 11 let	sprejemni preizkus
Otroški pevski zbor	5 – 8 let	sprejemni preizkus
Druge VIZ: Jazz-rock-pop (JRP) električna klaviatura	ni omejitve	sprejemni preizkus
Druge VIZ: Jazz-rock-pop (JRP) kitara	ni omejitve	sprejemni preizkus
Druge VIZ: Jazz-rock-pop (JRP) bas kitara	ni omejitve	sprejemni preizkus
Druge VIZ: Jazz-rock-pop (JRP) petje	12 – 18 let	sprejemni preizkus

Zaradi predvidenega večjega števila prostih mest še posebej priporočamo vpis k predmetom plesna pripravnica, balet, viola, violončelo, kontrabas, rog, trobenta, pozavna, tuba, druga konična trobila in citre.

Vpis v Predšolsko glasbeno vzgojo, Glasbeno pripravnico, Plesno pripravnico (brez sprejemnega preizkusa) in Balet bo potekal od ponedeljka, **4. 5. 2015 do petka, 19. 6. 2015**, v tajništvu GŠ Logatec **od 8:00 – 15:00**.

Sprejemni preizkusi bodo v Dvorani Glasbene šole Logatec in v prostorih dislociranih oddelkov v Rovtah:

Logatec	Sreda, 20. maja 2015 od 16. do 19. ure (vsi predmeti razen predmetov Petje - klasično in JRP Petje)	Sobota, 23. maja 2015 od 10. do 12. ure (vsi predmeti razen predmetov Petje - klasično in JRP Petje)
Rovte	Petek, 22. maja 2015 od 17. do 18. ure (vsi predmeti razen predmetov Petje - klasično in JRP Petje)	-
Logatec	Četrtek, 21. maja 2015 od 18. do 19. ure (samo predmeta PETJE - KLASIČNO in JRP petje)	Sobota, 23. maja 2015 od 10. do 11. ure (samo predmeta PETJE - KLASIČNO in JRP PETJE)

DRUŽABNI VEČER

TISTI DVE BESEDI

VABILO

NARODNI DOM LOGATEC

Kdaj: **četrtek, 21. 5. 2015**

Ura: **19:00** **PROST VSTOP**

Pridite in povabite še prijatelje, sorodnike, znanca na drugačen večer zanimivega družabnega. Prosto vabljeni. Prosti vstop.

več www.ne-odvisen.si 18032011 5 18

Podobnik programa NE-ODVISEN.SI

VZAJEMNA
Jaz zate, ti zame.

INTERAKTIVNA DRAMA
NE-ODVISEN.SI
KARANTNI HODI

DRUŽABNI VEČER

TISTI DVE BESEDI

Trenutek resnice za vsob družino

IZTOK MLAKAR
Video interpret

Torej, tisti dve besedi. Že veš, kateri?

Vijudno vabljeni na **90-minutni družabni večer**, ki bo odkrito spregovori o najbolj aktualnih družinskih temah:

- medosebni odnosi
- usklajenost starševskih vlog
- postavljanje meja v vzgoji
- različne oblike zasvojenosti
- negativne informacije

Resno, strokovno, poglobljeno. Toda dinamično, interaktivno in začinjeno s ščepcem zlahtnega humorja. Ko besede niso le besede, ampak prvo dejanje pri premagovanju zakona ulice!

Po dogodku boste lahko z gosti večera navezali stike in tako prišli do potrebnih odgovorov in pojasnil ali pa spoznali prijatelja, ki vam bo znal prisluhniti in svetovati.

video interpret
IZTOK MLAKAR

Kantavtor, ki z glasbo brezsrčno boža dušo. Igrelec, ki se s pronicljivo besedo dotika razuma, z zlahtnim humorjem pa srca. Hačiser, ki se najbolje počuti v kazi svojih notranjih oseb.

Iztok Mlakar bo kot video interpret prek video zaslona vstopal v večerno dogajanje in z živnostjo sproščal rjegov dramski tok.

scenarist
BOJAN KODELJA

Vodja programa NE-ODVISEN.SI, lahko pe mu rečete Bojan ... izhalec ulice!

Sloar pe osebnost z bogatimi medijskimi izkušnjami vodenja in soustvarjanje različnih oddaj ter moderator številnih strokovnih srečanj, tematskih delavnic, konferenc, simpozijev in posvetov.

glavne vloge

Vlasta NUSSDORFER
uni. dipl. pravica, vseživlj. človeških pravic,
Vlasta

Miha KRAMLI
uni. dipl. biolog, terapevt in vodja Anabulante za zdravljenje občutljivosti Nova Gorica. Aktivni v izobraževanju in vzgoji iz sektorja družinske terapije in na področju zdravljenja.
Miha

Fani ČEH
uni. dipl. organizatorska zdravstva, višja medicinska sestra in kozmetičarka, učiteljica - svetnica s končanim postiplomskim študijem iz socialne medicine na Medicinski fakulteti v Ljubljani.
Fani

KAKO SO NEKDAJ PRAZNIKE OBHAJALI

Knjžnica Logatec v okviru letošnjih Dnevov evropske kulturne dediščine poziva k zbiranju gradiva na temo praznovanja.

Leta 2013 smo v Knjižnici Logatec uspešno izpeljali akcijo zbiranja spominov na 1. svetovno vojno v okviru projekta evropske digitalne knjižnice Europeana. Iz zbranega gradiva je nastala bogata zbirka Logatec z okolico v času 1. svetovne vojne, nadgrajena tudi z literarnimi deli (ki si jo lahko ogledate na portalu Kamra – www.kamra.si). Letos pa se nam je izredna priložnost ponudila v okviru

Dnevov evropske kulturne dediščine, ki se bodo letos vrteli okrog teme praznovanja, zato pozivamo vse, ki doma hranite kakršno koli gradivo – fotografije, lahko pa tudi različne predmete – na temo praznikov in starih običajev, da sodelujete v akciji Kako so nekdanj praznike obhajali. Zanimajo nas predvsem stari običaji, ki so že napol utonili v pozabo oziroma obhajanje različnih praznikov na področju logaške občine, kot so:

- pustovanje,
- velika noč, božič in drugi krščanski prazniki,
- prvi maj,
- kresovanje,
- običaji pri opravljanju kmečkih opravil,
- blagoslov konj na Štefanovo itn.

Gradivo bomo fotografirali oziroma skenirali in vam ga vrnili, nato pa bo v digitalizirani obliki objavljeno na portalu Kamra. Akcija zbiranja bo trajala od **11. maja do 11. septembra 2015**. Gradivo bomo sprejemali po predhodni najavi na elektronskem naslovu urska.oresnik@log.sik.si ali na telefonski številki (01) 7541 722 (Urška Orešnik). Stopimo skupaj in zberimo spomine za prihodnje rodove!

*Urška Orešnik
Knjižnica Logatec*

Velikonočna procesija na Cankarjevi ulici v Dolnjem Logatcu (iz arhiva Knjižnice Logatec).

NEVARNOST PASJI IZTREBKOV NA JAVNIH POVRŠINAH

Pasji iztrebki so estetski in zdravstveni problem. Že če stopimo na pasji iztrebek, je to lahko neugodno. Pri otrocih pa se lahko zgodi, da pasji iztrebek primejo in si ga nehote nanesejo na obraz in usta. To je lahko zelo nevarno, saj so v pasjih iztrebkih lahko različni povzročitelji nalezljivih bolezni, kot so pasje gliste in pasje trakulje. Povzročitelji oziroma njihova jajčeca, ki so lahko v pasjih iztrebkih, v zunanjem okolju živijo več let in tako predstavljajo tveganje za okužbo. Na podlagi 6. alineje prvega odstavka 11. člena Odloka o načinu opravljanja gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih površin v občini Logatec morajo lastniki psov v primeru onesnaženja javnih površin s pasjimi iztrebki te takoj odstraniti. Če tega ne storijo, je predpisana globa v višini 400 evrov. Občinska inšpekcija Občine Logatec bo skupaj s Policijo še naprej izvajala nadzor, katerega namen je predvsem osveščanje lastnikov psov o njihovih dolžnostih. Občinski inšpektor bo v skladu z Odlokom o načinu opravljanja gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih površin v občini Logatec preverjal, ali lastniki psov počistijo iztrebke za svojimi psi, policisti pa bodo izvajali nadzor nad spoštovanjem določil Zakona o zaščiti živali, kjer bodo ugotavljali predvsem kršitve, povezane z neprimernim varovanjem psov, in sicer na podlagi 11. in 12. člena, kjer je predpisano, da mora skrbnik psa na javnem mestu zagotoviti njegovo fizično varnost, tako da je na povodcu, nevarni psi pa morajo biti na povodcu in opremljeni z nagobčnikom. Za kršitev navedenih določb je predpisana globa 200 evrov. Občina Logatec je na javne površine, ki so najpogostejše lokacije za sprehalce in vodnike psov, namestila tudi opozorilne table, ki še dodatno opozarjajo lastnike psov, da morajo počistiti za svojimi štirinožnimi prijatelji. Vse lastnike in vodnike psov opozarjamo, da spoštujejo navedene predpise in s tem pripomorejo k cilju - za življenje v čistem in zdravem bivalnem okolju, ki si ga vsi zaslužimo.

Občinska inšpekcija in redarstvo Občine Logatec

ODRABLJENE KARTUŠE IN TONERJE LAHKO BREZPLAČNO ODDATE V UPRAVNEM CENTRU LOGATEC

Se sprašujete, kam z odrabljenimi kartušami in tonerji? Gre za posebne vrste odpadkov, saj ne sodijo niti med mešane komunalne odpadke (črn zabojnik) niti med plastiko (moder zabojnik), temveč med nevarne odpadke. Če se vam doma nabirajo omenjeni odpadki in ne veste kam z njimi, jih lahko prinesete v Upravni center Logatec, kjer jih lahko odložite v za to pripravljene škatle na samem vhodu v Upravni center.

Zbrane odrabljene kartuše in tonerje prevzamejo predstavniki družbe Emstar, d.o.o., ki izvaja reciklažni program, med drugim tudi v korist Društva za pomoč trpečim in bolnim – Rdeči noski. To so klovnji zdravniki, sicer profesionalni umetniki, in obiskujejo bolne otroke v bolnišnicah.

Z oddajanjem kartuš in tonerjev v za to namenjene koše bomo pravilno ravnali z odpadki in s tem naredili nekaj dobrega za okolje, prispevali pa bomo tudi za nadaljnje delo Rdečih noskov. Več informacij o akciji zbiranja si lahko preberete na <http://www.recycling4smile.org/>, o delu Rdečih noskov pa na www.rdecinoski.org.

Občinska uprava

KOLOFON

Logaške novice, glasilo Občine Logatec

ISSN 03509281

Logaške novice brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini

Izdajatelj: Občina Logatec, Tržaška 50 A, 1370 Logatec

v.d. odgovornega urednika: Jure Vodnik, e-pošta: jure.vodnik@logatec.si, logaske@logatec.si

Uredniški odbor: Tanja Slabe, Metka Bogataj, Janez Gostiša, Luka Škrlj, predstavnik/-ca Občine Logatec za odnose z javnostmi

Grafično oblikovanje in tisk: TISKARNA SKUŠEK d.o.o., storitve, proizvodnja in trgovina, Vodnikova cesta 272, 1000 Ljubljana

Grafični koncept: Nicolas Sautet

Datum natisa: 13. 5. 2015

Naklada: 4.500 izvodov

Naslovnica: Lokostrelsko tekmovanje v Logatcu

Foto: Nicolas Sautet

Logaške novice izhajajo enkrat mesečno. Roki izida in oddaje prispevkov so objavljeni na spletni strani občine Logatec. Prispevki naj ne bodo daljši od ene tipkane strani, pisava Times New Roman, pt 11. Pisma bralcev so lahko dolga največ eno tipkano stran, pisava Times New Roman, velikost pisave 11 pt. Prispevke s fotografijami pošljite na poštni ali elektronski naslov. Prispevki naj bodo kratki in jedrnat, pripišite ime in priimek avtorja prispevka in fotografije ter kdo oziroma kaj je na fotografiji. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavili, uredništvo si pridržuje tudi pravico do krajšanja in neobjave prispevkov.

zdravstveni dom
Logatec

Telesna dejavnost je eden najpomembnejših varovalnih dejavnikov za zdravje srca in ožilja ter drugih kroničnih bolezni.

S testom hitre hoje na 2 km si lahko ocenite vašo telesno zmogljivost, mi pa vam bomo svetovali, kako jo še izboljšate.

Zato vas vabimo na

TEST HOJE

v torek, 26.05.2015 ob 17.00 uri
pri kapelici pod Sekirico.

Vljudno vabljeni!

NOVI RAZPISI EKO SKLADA

Tudi letos je Eko sklad 24. aprila 2015 objavil **Javni poziv za nepovratne finančne spodbude za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje učinkovitosti stanovanjskih in večstanovanjskih stavb.**

Nepovratna sredstva so pri stanovanjskih stavbah razpisana za sledeče naložbe:

- A - vgradnja solarnega ogrevalnega sistema v stanovanjski stavbi
- B - vgradnja kurilne naprave za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe na lesno biomaso
- C - vgradnja toplotne črpalke za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe
- D - priključitev starejše eno ali dvostanovanjske stavbe na daljinsko ogrevanje na obnovljiv vir energije
- E - vgradnja energijsko učinkovitega lesenega zunanega stavbnega pohištva v starejši stanovanjski stavbi
- F - toplotna izolacija fasade starejše eno ali dvostanovanjske stavbe
- G - toplotna izolacija strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru v starejši eno ali dvostanovanjski stavbi
- H - vgradnja prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka v stanovanjski stavbi
- I - gradnja ali nakup pasivne oziroma skoraj nič energijske nove eno ali dvostanovanjske stavbe
- J - celovita obnova starejše eno ali dvostanovanjske stavbe

K - nakup stanovanjske enote v tri- in večstanovanjski stavbi, prenovljeni v pasivnem oziroma skoraj nič energijskem razredu

Ker smo tehnične kriterije (predvsem novosti) pregledali že v prejšnji številki, bi se tokrat bolj osredotočili na novosti, višine in zahteve za pridobitev nepovratnih finančnih spodbud.

V razpisu ni nekaterih napovedanih novosti in nekaj sprememb glede na prejšnja leta: ni nepovratnih sredstev za fotonapetostne sisteme na stanovanjskih stavbah do 11 kW ni nepovratnih sredstev za sanitarne toplotne črpalke

nakup stanovanjske enote le v obnovljeni pasivni oziroma skoraj nič energijski večstanovanjski stavbi (ne novogradnja).

Višina spodbude je pri večini ukrepov, za katere je mogoče dodeliti nepovratna sredstva, omejena na 25 % priznanih stroškov naložbe, hkrati pa je določena omejitev v nominalnem znesku. Tudi tu si bomo ogledali predvsem razlike glede na prejšnja leta:

- A - vgradnja solarnega ogrevalnega – največ 200 EUR, ne glede na vrsto SSE
- B - vgradnja kurilne naprave za centralno ogrevanje - največ 2.000 EUR, ne glede na vrsto energenta
- C - vgradnja toplotne črpalke za centralno ogrevanje - največ 2.500 EUR za TČ voda/voda, oz. zemlja/voda največ 1.000 EUR za TČ zrak/voda
- H - vgradnja prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka – največ 2.000 EUR za centralno prezračevanje največ 300 EUR na enoto za lokalno prezračevanje
- J - celovita obnova starejše eno ali dvostanovanjske stavbe – od 82 pa do 150 EUR/m²

Nova naložba je naložba, ki se bo začela izvajati po oddaji vloge za pridobitev nepovratne finančne spodbude po tem javnem pozivu.

Starejše stanovanjske stavbe, za katere se dodeljuje nepovratne finančne spodbude so tiste, pri katerih je bilo gradbeno dovoljenje izdano pred 1. 1. 2003.

Nepovratna sredstva so pri večstanovanjskih stavbah razpisana za sledeče naložbe:

- A - toplotna izolacija fasade
- B - toplotna izolacija strehe ali stropa proti neogrevanemu podstrešju

Glede na prejšnja leta ni več sredstev za sledeče namene:

- vgradnja naprave za centralno ogrevanje na obnovljiv vir energije
 - vgradnja toplotne črpalke za pripravo sanitarne tople vode in/ali centralno ogrevanje
 - vgradnja solarnega ogrevalnega sistema
 - priključitev na daljinsko ogrevanje na obnovljiv vir energije
 - vgradnja termostatskih ventilov in hidravlično uravnoteženje ogrevalnih sistemov
- Višji del nepovratne finančne spodbude, ki so predmet tega poziva, se nameni socialno šibkim občanom, v obsegu 100% priznanih stroškov naložbe.

Glede na to, da Program porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v letih 2015 in 2016 na vladi še ni sprejet (predvidoma v prvi polovici maja) bodo višje nepovratne finančne spodbude za naložbe občanov na t. i. degradiranem območju na voljo predvidoma v juniju.

EKO sklad je 2. aprila 2015 objavil razpis: Nepovratne finančne spodbude občanom za električna vozila

Predmet javnega poziva so nepovratne finančne spodbude občanom za nove naložbe okolju prijaznejših vozil, in sicer za:

- nakup novega vozila na električni pogon;
 - nakup novega priključnega hibridnega vozila (plug-in) ali novega vozila na električni pogon s podaljševalnikom dosega (range extender);
 - predelavo vozila v električnega, tako da bo serijsko vgrajeni motor na notranje zgorevanje nadomeščen s pogonskim elektromotorjem oziroma
 - nakup predelanega vozila v električnega, tako da bo serijsko vgrajeni motor na notranje zgorevanje nadomeščen s pogonskim elektromotorjem, ki bodo prvič po proizvodnji ali predelavi registrirana v Republiki Sloveniji, ter spadajo v eno izmed spodaj navedenih kategorij cestnih vozil.
- Predelava vozila mora biti izvedena s strani pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika.

Višina nepovratne finančne spodbude znaša:

- **5.000 EUR** za novo električno vozilo brez emisij CO₂ ali predelano na električni pogon, kategorije M1;
- **3.000 EUR** za novo električno vozilo brez emisij CO₂ ali predelano na električni pogon, kategorije N1 in L7e;
- **3.000 EUR** za novo priključno (plug-in) hibridno vozilo ali za novo vozilo na električni pogon s podaljševalnikom dosega (range extender), z emisijami CO₂ na izpustu, manjšimi od 50 g CO₂/km, kategorije M1, N1;
- **2.000 EUR** za novo električno vozilo brez emisij CO₂ ali predelano na električni pogon, kategorije L6e.

Vsi javni pozivi za dodeljevanje nepovratnih sredstev bodo odprti do konca leta oziroma do objave zaključka.

Javni poziv za kreditiranje okoljskih naložb občanov: predmet poziva je ugodno kreditiranje občanov za naložbe, ki se bodo izvajale na območju Republike Slovenije za okoljske namene, skladne z razpisnimi pogoji je podaljšán do 31.05.2015.

Dokumentacija za prijavo z obrazci je na voljo na spletni strani www.ekosklad.si v rubriki Razpisi, lahko pa jo naročite tudi po telefonu 01 241 48 20 (vsak ponedeljek, sredo in petek med 13 in 15 uro), ali zaprosite s pisnim zahtevkom na naslov: Eko sklad, j.s. Bleiweisova cesta 30, 1000 Ljubljana.

Več informacij dobite:

- EKO sklad: spletna stran www.ekosklad.si, telefon 01 241 48 61 /70 /72 vsak dan med 9. in 12. uro, elektronski naslov: ekosklad@ekosklad.si.

- ENSVET spletna stran <http://gcs.gi-zrmk.si>, telefon 080 1669 ali 01 28 08 401 elektronski naslov ensvet@gi-zrmk.si
- SPE (Svetovalna pisarna mreže ENSVET) v Logatcu, <http://www.logatec.si/>, ensvet@logatec.si, telefon za naročanje na svetovanje 01 75 90 600

Energetsko svetovanje v Logatcu

MEDIACIJA – PROCES MIRNEGA REŠEVANJE SPOROV

Mediacija je zelo primerna za vse, ki želijo rešiti spor, ohraniti ali utrditi odnos z osebo, s katerimi so v sporu. Naj gre za spor med družinskimi člani, sosedi ali sodelavcem. Pogoj je le obojestranska pripravljenost za reševanje in pozitivna naravnost.

Mediatorka Darja Vesel se ukvarja s področjem izobraževanja oziroma natančneje, ljudem pomaga pridobivati veščine s področja komunikacije, vodenja in prodaje, da lahko bolj uspešno delujejo na profesionalnem in osebnem področju. Vodi delavnice, v katerih se osredotoča na področje komunikacije in psihologije. Zaključila je več treningov in seminarjev, kot npr. Training čustvene kondicije, seminarje iz Transakcijske analize (po Ericu Berneju), usposabljanje za mediatorko...

V sodelovanju z Občino Logatec bosta v mesecu maju in juniju organizirani predstavitvi mediacije v trajanju od 90 do 120 minut. Predstavitve je brez vstopnine in bo potekala v 1. nadstropju Upravnega centra Logatec, Tržaška cesta 50 A, v sejni sobi, v naslednjih terminih:

Četrtek, 28. maj 2015 ob 17. uri

Kaj je mediacija in kateri so temeljni komunikacijskih veščin. Razumevanje in vplivi komuniciranja.

Sreda, 17. junij 2015 ob 17. uri

Uporaba komunikacijskih veščin v konfliktnih situacijah.

Lepo vabljeni.

BREZPLAČNI PRAVNI NASVET ZA OBČANE

Z mesecem majem bo v Upravnem centru v Logatcu zopet na voljo brezplačna pravna pomoč, ki jo izvaja Pravno – informacijski center nevladnih organizacij – PIC iz Ljubljane. Svetovanja bodo potekala enkrat mesečno, praviloma zadnjo sredo v mesecu, od 12. do 17. ure. Svetovanja se ne bodo izvajala v mesecu juliju in avgustu. Zaradi lažje organizacije dela svetovalec se je tudi v tem letu potrebno vnaprej najaviti in si rezervirati termin.

Brezplačni pravni nasvet vam bo zagotovljen, če boste svoj obisk najavili na tel: 01/7590600, ali poslali e-pošto na naslov tanja.oblak@logatec.si, ali se osebno zglasili v recepciji Upravnega centra Logatec pri gospe Tanji Oblak.

Datumi izvajanja brezplačnih pravnih nasvetov v letu 2015:

MAJ 2015	27. 5. 2015
JUNIJ 2015	24. 6. 2015
SEPTEMBER 2015	30. 9. 2015
OKTOBER 2015	28. 10. 2015
NOVEMBER 2015	25. 11. 2015
DECEMBER 2015	23. 12. 2015

Občinska uprava Občine Logatec

SREDSTVA ZA KULTURNE PROGRAME

Kako se delijo sredstva za kulturne programe in zakaj letos manj sredstev za posamezne predlagatelje kljub povečani proračunski postavki.

Trenutno stanje

Občina Logatec bo skupaj s posebno komisijo s področja kulture letos pripravila najmanj štiriletno Strategijo razvoja kulture v občini Logatec, z namenom usmeritve razvoja lokalne kulture na vseh področjih znotraj meja občine. Strategija bo obsegala podrobnejšo analizo stanja, ki bo izpostavila prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti na tem področju. Analiza bo največ prispevala k oblikovanju strategij razvoja, vizije, ciljev in iz slednjih letne politike ter posameznih ukrepov, potrebnih za izvedbo zastavljenih ciljev. Strategija bo določila, kaj bo potrebno finančno podpirati in česa ne, da se ne stoji več na mrtvi točki, ampak zagotovi potreben razvoj, ki lahko zagotovi veliko večjo prepoznavnost Logatca in kvalitetnejšo ponudbo, posledično pa dodaten dohodek sredstev tudi v kulturi.

Davkoplačevalska sredstva na področju kulture se lahko deli na podlagi strateških dokumentov. Dokler prave strategije razvoja kulture še nimamo, je Občinski svet za letošnje leto, kakor je bilo do sedaj v praksi že kar nekaj let, sprejel (eno)letni program kulture. Ta dokument podaja informacijo o tem, koliko sredstev Občina namenja za: obnovo kulturne dediščine, knjižnico, JSKD, ljubiteljsko kulturno dejavnost (razpise za sofinanciranje kulturnih programov in projektov), abonma, projekte v interesu občine, medije, protokolarne dogodke in kulturne domove. Za kulturo je v letu 2015 v proračunu namenjenih 792.275,42 EUR.

Pozitivna in hkrati negativna lastnost tega letnega programa pa je, da področju ljubiteljske kulturne dejavnosti ne določa, kaj konkretno se pri programih in projektih (povečini društev) sofinancira in česa ne. To je pozitivno, ker se lahko na razpis prijavi vsakdo, ki izpolnjuje pogoje, in sicer s katerokoli vsebino, ki jo bo izvajal kjer koli. Omejitev ni. Sofinancira se vse, kar si prijavitelji zamislijo. Dokler ni s konsenzom vseh strani (predvsem tudi izvajalcev) določena konkretna vsebina, kaj

se z davkoplačevalskimi sredstvi podpira in dokler niso postavljene tudi določene omejitve (ob predpostavki odločujočih, da je teh sredstev dovolj), je sedaj tak način dostopnosti do sredstev edino transparenten in vsem omogoča enake pravice. Vendar bi bil ta način prijaviteljem veliko ljubši, če bi bilo na voljo tudi veliko več sredstev. Negativno pri tem pa je, da je sredstev za posameznega prijavitelja samo dobrih 25% od njegove porabe in pričakovanj. Velika večina prijaviteljev pa sredstev niti ne dobiva od matičnega vira – JSKD ali si jih pridobi morebiti na tržni način. Vso pomoč pričakujejo samo od Občine, kar pa na daljši rok ni preveč perspektivno za njihove želje.

Letos 8.000 EUR več sredstev

Izredno razveseljivo dejstvo je bilo, da se je politični vrh letos odločil za sofinanciranje programov ljubiteljske kulturne dejavnosti nameniti več sredstev. Iz lanskih 48.000 so postavko povišali na 56.000 EUR. Ravno to dejstvo pa je botrovalo tudi prijavi več upravičencev na ta razpis oz. prijavi tistih upravičencev, ki so imeli v zadnjih dveh letih velike odhodke, a so se pred tem prijavljali na projekte ali pa sploh niso kandidirali za občinsko sofinanciranje. Več upravičencev na razpisu, med katerimi je več takih, ki so imeli velike odhodke, ki so osnova za določanje točk, pa pomeni, da bo za vsakogar manj sredstev. Nikomur, ki izpolnjuje pogoje za prijavo, pa strokovna komisija nima pravice odreči sodelovanja pri sofinanciranju.

Kako se izračuna vrednost točke po dolgih letih za nekatere še vedno neznanka

Metoda razdelitve sredstev je kljub že dolgoletnemu načinu nekaterim prijaviteljem še vedno neznana. Sredstva na vseh razpisih se vedno razdeli na isti matematični način, in sicer število razpoložljivih sredstev za kulturne programe (letos 56.000 EUR) se deli z vsoto točk vseh upravičencev (letos 224.320 točk) ter se tako izračuna vrednost ene točke. Letos je ta točka vredna 0,24963367 EUR. S to vrednostjo ene točke se pomnoži točke vsakega posameznega upravičenca in izračun je višina sofinanciranja tega posameznega programa. V kolikor je nekdo dosegel 1.000 točk, se slednje pomnoži z vrednostjo ene točke in dobi rezultat 249,63 EUR. Več

točk imate, večje sofinanciranje prejmete. Vendar je to še osnova.

Kazenski odvzemi sredstev

Ker razpisi vsebujejo tudi kazensko določilo, da se tistemu upravičencu, ki v preteklem letu ni porabil vseh sredstev, prav toliko sredstev v tem letu vzame, mora strokovna komisija izračunati tudi vrednost ene točke tega dodatnega denarja, ki ga razdeli med vse ostale upravičence proporcionalno – torej to vrednost druge točke pomnoži z vsemi točkami vsakega posameznega upravičenca. Vrednost druge točke iz naslova kazni pa strokovna komisija izračuna na enak način kot osnovno točko. Višino kazenskega zneska deli s skupnim številom točk prijaviteljev, ki niso kaznovani in mednje razdeli kazenski znesek. Na koncu pa sledi še seštevek osnovnega zneska z dodatkom z naslova kazensko odvzetih sredstev (pri upravičencu, ki je kaznovan, seveda tega dodatka ni, ker se mu je kazenski znesek odvzelo od osnovno izračunanega predloga sofinanciranja) ter se tako določi zneske sofinanciranja za vsak program posebej.

V letošnjem letu se je na dotični razpis za sofinanciranje programov uspešno prijavilo 17 upravičencev s skupnim številom točk v višini 224.320,00, v lanskem pa 16 upravičencev s skupaj 152.874,50 točkami, kar je ogromna razlika. Letošnja vrednost ene točke je 0,24963367 EUR, lanska pa je bila 0,31398303 EUR.

Letos ni več uravnilovke

Letošnji razpis se od lanskega razlikuje v odsotnosti uravnilovke, ki je prijaviteljem z delovanjem na več različnih področjih dodelila samo tak odstotek izračunanih sredstev na prej pojasnjeni način, v kolikšnem so imeli porabo sredstev s področja kulturnih programov. Strokovna komisija se je vsako leto soočala s težavo pri zagotavljanju transparentnega razdeljevanja sredstev do vseh upravičencev. V prvem letu so upravičenci sami vpisali, v kakšnem odstotku imajo odhodke na področju kulture v primerjavi z ostalimi področji dela. Večina upravičencev je podala realne odstotke, žal nekateri tudi take, ki so jim bili v korist na račun ostalih upravičencev, a niso bili realni. Ker mora komisija spoštovati predpise in besedilo razpisa ter ne sme od-

stopati od zapisanih določb, ni smela drugače izračunati realnega odstotka, ampak upoštevati s strani upravičencev podane odstotke. V naslednjem letu je razpisno besedilo vsebovalo določilo, da bo komisija sama izračunala realne odstotke na podlagi vlog upravičencev na vseh razpisih. Končna ugotovitev je bila, da je tudi tak način izračuna uravnilovke neustrezen, saj se vsi mehanizmi za črpanje občinskih sredstev ne zaključijo ob istem času, zato komisija ne more razpolagati z realnimi podatki. Ker v času dela komisije na voljo niso realni podatki, koliko sredstev dobivajo upravičenci z različnih področij in ker tudi drugi razpisi, ki sofinancirajo programe upravičencev, nimajo te uravnilovke, jo je župan umaknil iz besedila sklepa o uvedbi javnega razpisa.

Kako lahko komisije sploh ocenjujejo vloge s področja kulture, če pa ne obiskujejo kulturnih prireditev?

Strokovne komisije vse popolne vloge pregledajo in točkujejo na podlagi podanih kriterijev, meril in točk. Komisije točkujejo vloge na podlagi odgovorov, ki ste jih prijavitelji podali na tonamenskih obrazcih in na podlagi dokazil, ki ste jih priložili. V kolikor prijavi ni priloženo dokazilo ali pri določenem segmentu ni odgovora, komisija v tem segmentu prijavo oceni z 0 točkami. V kolikor pa iz vsebine napisanega komisija ne more razločiti podlage za točkovanje, prijavitelja pozove na izjasnitev v petih dneh. V kolikor prijavitelj ne poda izjasnitve v tem času, komisija temu segmentu prijave ne more določiti drugega kot 0 točk.

Komisija mora biti pri točkovanju prijav objektivna, kar pomeni, da lahko upošteva samo pisne dokaze in odgovore iz vlog in nikakor ne svojih pozitivnih ali negativnih občutij, ki so jih njeni člani dobili ob morebitnem obisku katere izmed prireditev predlagateljev. Zaradi zahteve po objektivnosti člani komisij tudi zaradi namena dela komisije ne obiskujejo prireditev in projektov prijaviteljev, kar nekateri člani društev v splošnih debatah radi poudarjajo kot bistvo dela članov komisij. Delo komisije mora biti strokovno, transparentno, pošteno in za vsako točko mora obstajati pisna podlaga oziroma dokazilo.

Občinska uprava

VSTOPNA TOČKA V MESTO LOGATEC KOT IZ ŠKATLICE

Konec aprila je po dveh letih in pol izpod oranžnega primeža varovalne ograje delovišča končno zadihala vstopna točka v mesto Logatec.

Litoželezni vodnjak na desni strani, ki stoji v Žepnem parku pred Škrlevo hišo, je bil obnovljen leta 2009, park okoli njega tik za tem, zadnji popravki parka pa so sovpadli z dokončanjem tega dela križišča. Evropska sredstva za obnovo je Občina Logatec dobila preko pristopa LEADER, zasebna z zmago na razpisu podjetja Helios, nekaj pa je rezervirala tudi proračunskih sredstev.

Precej drugačna je zgodba obnove levega dela križišča Tržaške, Tovarniške in Rovtarske ceste. Spomenik NOB v Dolenjem Logatcu, kakor se uradno imenuje, je že jeseni 2012 pričel dobivati podobo, ki mora biti čim bolj skladna s prvotnim stanjem. Konservatorsko restavratorska dela na spomeniku iz leta 1958, ko sta ga zasnovala in postavila Anton Bitenc in Stojan Batič, so bila v zadnjih treh letih večkrat ustavljena zaradi težav pri sanaciji križišča. Po končani sanaciji križišča pa je bila 29. aprila 2015 zaključena tudi dvofazna obnova spomenika z okolico, za katero sta sredstva prispevali tako Evropa preko pristopa LEADER, kakor Občina. Nad novo, svežo podobo, ki po zahtevah Zavoda za varstvo kulturne dediščine zopet spominja na avtorjevo zasnovo, so bili navdušeni tudi

predstavniki ljubljanske Galerije Jakopič, kjer 12. maja 2015 odpirajo retrospektivno razstavo del akademskega kiparja Stojana Batiča. Poleg razstave so pripravili tudi katalog in video dokumentacijo nekaterih njegovih najpomembnejših javnih spomenikov. Med najpomembnejša dela seveda uvrščajo tudi dolnjelogaški spomenik, ki so ga posneli v njegovi najnovejši podobi prav 29. aprila letos. Gospodu Batiču ob tako pomembnem mejniku, kot je razstava njegovega opusa, in hkrati ob njegovem letošnjem visokem jubileju, 90 let, voščimo obilo zdravja in moči, z željo, da bi si v kratkem osebno na licu mesta uspel ogledati zdaj zopet bleščečo podobo njegove stvaritve izpred skoraj šestih desetletij.

Občinska uprava

Spomenik z okolico kmalu po postavitvi 1958, arhiv Tilke Jerič

Spomenik z okolico pred obnovo 2012, foto Renata Gutnik

Spomenik z okolico po obnovi aprila 2015, foto Renata Gutnik

Po več desetletjih končno urejeno stopnišče na hrbtni strani območja spomenika, foto Renata Gutnik

ZAKAJ GRE ŽUPAN NA DOLOČENE PRIREDITVE IN NA DOLOČENE NE

KDO OD ORGANIZATORJEV IMA PREDNOST PRI DATUMIH IN ZAKAJ OBČINA LOGATEC NE DOLOČA KDO SME IMETI PRIREDITEV NA DOLOČEN DAN?

Zupan se trudi obiskati čim več prireditev. V kolikor mu čas dopušča, jih obiše vse, v kolikor ne, pa ne gre za njegovo morebitno zamero, ampak za dejstvo, da je v tistem terminu že zaseden ali pa za prireditev niti ni vedel.

Osnove bontona in protokola določajo, da je potrebno goste najprej povabiti na prireditev, če si jih tam želite. V primeru župana vam priporočamo, da najprej telefonsko (01/759 06 00) preverite v tajništvu župana ali je župan v terminu vaše prireditve prost. Gospo tajnico obvestite, da bi prosili, če bi lahko v županovem koledarju rezervirala vaš termin. Termin pa potrdite še s pisnim vabilom, da ima tudi tajništvu dokumentirano, da se bo dogodek zgodil, istočasno pa gre tudi za osnovo bontona.

Se pa lahko zgodi, da bi želela dva organizatorja prireditev izvesti v istem dnevu, ob isti uri in oba imata željo, da bi prireditvi prisostvoval tudi župan. V takih primerih pride na vrsto tisti, ki prvi zaprosi za županovo udeležbo in jo tudi potrdi.

Imeti hkrati dve prireditvi v občini Logatec ne bi smelo predstavljati težav, saj je število prebivalcev dovolj veliko, da prenese dve ali več prireditev ob istem času. Težava pa nastane, ko eden izmed organizatorjev pričakuje, da bo nekdo drugemu organizatorju prepovedal izvesti prireditev na isti termin. Večkrat je zato Občinska uprava prejela zahteve organizatorjev, da drugemu organizatorju prepove izvedbo prireditve na isti termin.

Ob tem moramo poudariti naslednje:

1. Občina Logatec nima nobene pravne podlage, ki bi ji narekovala pravico določati kdaj ima lahko kdo prireditev oziroma, ki bi ji dopuščala, da lahko komu prepove realizacijo prireditve, ker jo namerava izvesti v istem dnevu in ob isti uri, kot jo ima že nekdo drug. Po domače: Občina se nima pravice vtikati v organizacijo prireditve, katere ne organizira sama ali pa je v javnem interesu Občine.

2. Čeprav je pomoč organizatorjem pri prireditvah domena Javnega sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije (katerega ustanovitelj je država in ne Občina), Občina kljub temu pomaga organizatorjem z možnostjo brezplačne objave najave dogodka na uradni spletni strani. Pri tem je potrebno poudariti, da Uredba o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 76/05, 119/07, 95/11), ki določa vsebino uradnih spletišč javne uprave, ne določa, da bi bile lahko take vsebine, kot so najave prireditev in drugo, kar ne sodi v dela in naloge občine, objavljene na občinskih spletnih straneh. Vendar, ker smo prijazna Občinska uprava, občanom vseeno pomagamo tudi na tak način in to že leta. Sicer pa so naloge Občine pri prireditvah predvsem zagotavljanje sredstev za njihovo izvedbo preko razpisov in omogočanje dostopnosti kulturnih in drugih programov tudi preko skrbi za infrastrukturo, v katerih so programi izvedeni.

Težavo s pokrivanjem terminov pa smo različne organizacije poskušale reševati že v preteklosti, in sicer s koledarji prireditev za daljše obdobje kot trije meseci. Ker pa večina organizatorjev svoje

prireditve pripravlja šele v zadnjem trenutku, velikokrat tudi samo kakšen teden prej, je utopično pričakovati, da bi lahko imeli najave več tednov ali celo mesecev vnaprej. Poskus, da bi imeli napovednik za nekaj mesecev vnaprej, je bil nazadnje izveden s strani požrtvovalnega dela Knjižnice in JSKD OI Logatec.

Tako na naši spletni strani kot drugih medijih in publikacijah, ki smo jih pripravili kot Občina, imamo objavljene tudi tradicionalne prireditve, ki se večinoma vrtijo okoli določenega datuma ali termina. Vse, kar je nestalnega značaja, pa je skorajda nemogoče pričakovati, da bo najavljeno pravočasno, ker je vse odvisno od posameznih organizatorjev in ne nas. Priprava koledarjev prireditev vnaprej je zelo nevhvaležno dejanje in večinoma tudi izguba davkoplačevalskih sredstev, saj se večkrat zgodi, da organizatorji spreminjajo datume svojih prireditev tudi kasneje, ko so tiskovine že distribuirane in potem prihaja do slabe, volje tako s strani organizatorjev kakor strani obiskovalcev.

Izkušnje so nas naučile, da je objavljane dogodkov na občinskem spletišču še najboljši način, saj je odvisno od organizatorja, kdaj bo najava objavljena (lahko jo pošlje nekaj dni ali pa nekaj mesecev pred prireditvijo), in tudi spremembe takoj objavimo. Jih je pa seveda treba poslati. V zavihku Prireditve bo objavljena najava kogarkoli, ne glede na vrsto prireditve ali statusa organizatorja. Pomembno je to, da se najavo dogodka poda na za to pripravljene obrazce in na točno tak način, kot to zahteva obrazec. Z izpolnjevanjem navodil obrazca boste namreč zagotovili najhitrejšo možnost objave. Obrazec vas čaka tako v zavihku Vloge in obrazcu (družbene dejavnosti) kakor v zavihku Novice in prireditve.

Pa veliko uspeha pri organizaciji prireditev in polne dvorane zadovoljnih obiskovalcev vam želimo.

Občinska uprava

OBVESTILO OBČANOM O PLAČILU POLOŽNIC

Občina Logatec obvešča občane, da lahko v prvem nadstropju Upravnega centra Logatec, Tržaška cesta 50 A, 1370 Logatec, v sprejemni pisarni Občine Logatec, poravnajo plačila vseh plačilnih nalogov oziroma položnic, ki jih je izdala Občina Logatec (npr. komunalni prispevek, oglas v Logaških novicah, globa, najemnina za stanovanje, abonma, itd.). Plačilo navedenih položnic je brez provizije, občani pa ga lahko poravnajo ali z gotovino ali s plačilno kartico.

Sprejemna pisarna občine je odprta od ponedeljka do četrтка od 8. do 12. ure, v ponedeljek, torek in četrtek od 13. do 15. ure, ob sredah od 13. do 17. ure in ob petkih od 8. do 13. ure.

Občinska uprava

DELAVNICE, PREDAVANJA

Ponedeljek, 18. maj ob 19.00 uri v Knjižnici Logatec

Srečanje bralnega krožka Žarek

Priporočamo si poletno branje.

Torek, 19. maj ob 19.30 uri v Knjižnici Logatec

Literarni večer - Ko ti pišem pesem v zapredku pomladi

Nastopili bodo člani: Literarnega društva Zeleni oblaki, OŠ Tabor Logatec in KD Tabor.

Četrtek, 28. maj ob 19.00 uri v Knjižnici Logatec

Šamanizem ali duhovna tradicija Andov – Predavanje Tine Zgonik

POHODI

Sobota, 23. maj 2005

Pohod po Planinskem polju

»PGD Laze - Jakovica, v sodelovanju z Občino Logatec, organizira pohod po Planinskem polju leto dni po ujmi. Zbor udeležencev bo ob 8.30 pred OŠ v Lazah. Pohod bo trajal 3 - 4 ure, pod vodstvom strokovne ekipe. Startnina je 5€ za osebe starejše od 15 let. Po pohodu vas bodo gasilci pričakali s hladno pijačo in dobro hrano. Inf. 041 323 750.

Sobota, 6. junij 2015, ob 9.00

Pohod ob rimski dediščini

Zavod Zeleni žep, v sodelovanju z občino Logatec organizira pohod ob rimski dediščini. Zbor udeležencev bo ob 9.00 uri na križišču v Kalcah pri odcepu za Podkraj-Hrušico. Pohod bo trajal 3-4 ure, pod vodstvom strokovne ekipe. Prispevek za izvedbo pohoda in malico je 5€ za udeležence starejše od 15 let. V primeru slabega vremena bo pohod prestavljen za teden dni.

Info: E: kurentmk@gmail.com, M: 041 370 247

PRIREDITVE

Petek, 15. maj 2015 ob 20:00 v Jožefovi dvorani Doma Marije in Marte

Ko zapojejo spomladi 2015 - 47. območna revija odraslih pevskih zasedb občine Logatec

S pesmijo se predstavijo odrasli pevski zbori in male pevске skupine. Pristrčno vabljeni! Organizacija in info.: JSKD OI Logatec, T 01/7591 740, W www.jskd.si.

Sobota, 23. maj ob 10.00 uri – Dan Knjižnice Logatec

Bukvarna in Otroška predstava(Sneguljčica – Gledališče Makarenko) ob zaključku pravljčnih uric in Predšolske bralne.

KONCERTI

Petek, 15. maj 2015 ob 18:30 v dvorani »Stare šole« v Rovtah

4. nastop učencev dislociranih oddelkov GŠ Logatec v Rovtah

Na zadnjem rednem nastopu (v Rovtah) bodo nastopili učenci in učenke dislociranih oddelkov šole v Rovtah, z različnim glasbenim repertoarjem. Vljudno vabljeni. Vstop je prost! Org in info: GŠ Logatec.

Sreda, 27. maj 2015 ob 18:30 v Jožefovi dvorani Doma Marije in Marte

Zaključni koncert kitarškega, mlajšega godalnega in pihalnega orkestra Glasbene šole Logatec

Učenci in učenke GŠ Logatec, ki sodelujejo v navedenih orkestrih, se bodo predstavili s celotnim glasbenim programom, ki so se ga naučili v celotnem šolskem letu 2014/2015. Vljudno vabljeni. Vstop je prost! Org in info: GŠ Logatec.

Petek, 29. maj 2015, ob 18:30 v Jožefovi dvorani Doma Marije in Marte

Zaključni koncert najboljših solistov, komornih skupin, zbora in orkestror Glasbene šole Logatec

Zadnji koncert Glasbene šole Logatec v šolskem letu 2014-2015 prinaša nastop izbranih solistov, komornih skupin, zbor in starejšega godalnega orkestra, ki so s svojimi zelo uspešnimi nastopi na pomembnih koncertih, tekmovanjih in gostovanjih zaznamovali šolsko leto. Vljudno vabljeni. Vstop je prost! Org in info: GŠ Logatec.

ŠPORT

Nogometna šola

Spomladanski VPIS v nogometno šolo poteka do 20. maja 2015 na nogometnem stadionu Sekirica v Logatcu. Vse podrobne informacije o treniranju na www.nogomet.dlannadlan.com.

Od 14. maja 2015 vsak TOREK in ČETRTEK - asfaltno igrišče v Grajskem parku Vitez v Logatcu.

Tečaj rolanja za otroke

Varna in sigurna vožnja z rolarji, pravilno padanje, pravočasno zaustavljanje, zavijanje in pospeševanje. Učenje po programu šole rolanja Dlan na Dlan. 8-urni začetni in nadaljevalni tečaj. Več na www.dlannadlan.com *Število prostih mest je omejeno.

Maj in junij 2015 v Grajskem parku Vitez

Plesna šola pod krošnjami

CICI plesni razred – za otroke stare od 4 do 6 let. Vsako sredo od 17.00 do 18.00 (v primeru lepega vremena). Program vsebuje otroške plesne z osnovami Pop-a. Več na www.dlannadlan.com.

V GRADBENIŠTVU VELJATA ZNANJE IN DELO

Naročnik, izvajalec, nadzornik, projektant in revident. V gradbeništvu se vedno bolj zavedajo pasti (ne) poznavanja obveznosti in pravic posameznih udeležencev pri graditvi objektov. Danes vsak od njih zase opravlja točno določeno nalogo in povsem ločeno vlogo. Ključno je dobro poznati in določiti morebitne spremembe pri izvedbi projektov, saj je tu zakonodaja najboljše. To pomeni, da se največ perečih zadev zgodi pri neurejenih razmerjih med udeleženci pri graditvi objektov. Zato vodenje gradbišča poleg poznavanja stroke zahteva tudi široko in kompleksno poznavanje ostalih zahtev.

Rdeča nit strokovnega srečanja gradbincev, ki ga je pripravila Območna obrtno-podjetniška zbornica Logatec (OOZ Logatec) v sodelovanju z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije (OZS), je bilo predavanje strokovnjakinje s področja izvajanja del na gradbenih objektih Aleksandre Velkovrh. Ta je podrobno predstavila vidike obveznosti in pravic udeležencev. Za vsak odmik od načrta ali od pogodbenih del mora izvajalec imeti pisno soglasje investitorja, odgovornega projektanta in odgovornega nadzornika. Brez soglasaj investitorja izvajalec ne more zahtevati plačila povečanega obsega del. Namreč naročnik ima pravico spremeniti projektno dokumentacijo. To je le eno od področij (ne)urejenih razmerij na terenu s katerimi se soočajo udeleženci pri graditvi objektov in kjer morata svojo vlogo dobro opraviti tudi projektant in nad-

zornik, v primeru zahtevnih objektov pa še revident.

»Logatec je uspešno povezal 40 gradbincev iz vse Slovenije, ki so pridobili koristne vsebine s področja gradbeništv in sorodnih dejavnosti. Tovrstna srečanja krepijo dejavnost sekcij in bodo na logaški zbornici v prihodnje postala tradicionalna«, je obljubil predsednik OOZ Logatec Bogdan Oblak ter v uvodu izpostavil pomembnost novih investicij, ki bi spodbudile slovensko gradbeništv ter prispevale h gospodarski rasti. Ker pa morajo vsi izvajalci poleg strokovnega izvajanja svojega dela poznati in izpolnjevati splošna pravila pri gradnji objektov, smo osrednjo temo tokratnega srečanja namenili prav temu.

Vse več domačih gradbincev pa svoje storitve opravlja tudi čez mejo. Svetovalka na OZS Zdenka Bedekovič je predstavila čezmejno poslovanje, predvsem v Italiji in na Hrvaškem, kjer največ dela opravijo gradbinci z zahodne Slovenije. Na eni strani je dokumentacija za delo v tujini na drugi pa še tista, ki jo rabimo za delavce. Opozorila je, da so posamezne dejavnosti regulirane, zahtevane so prijave pri pristojnih organih, priskbeti je treba številna potrdila in dokazila. Na primer kot zanimivost, v Italiji mora vsak delavec nositi priponko z osebno fotografijo, osebni podatki in podatki o naročniku del.

Nekaj mitov o dolgotrajnosti postopkov pridobitve gradbenih in uporabnih dovoljenj pa

je iz prve roke razbila Helena Mihevc, vodja oddelka za okolje in prostor, kmetijstvo in gospodarstvo na Upravni enoti Logatec. Slediti je treba zakonu o graditvi objektov, uredbi o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje (v določenih primer gradbeno dovoljenje ni potrebno) in upoštevati občinski (podrobnejši) prostorski načrt posameznih občin. Sprememba namembnosti objektov brez gradbenega dovoljenja je na primer dovoljena v nezahtevnih objektih in enostanovanjskih stavbah ali pa če iz gostinske spremenimov upravno pisarniško dejavnost.

OZS je pripravil konkreten program za oživitev in razvoj gradbeništv, redno spremlja in daje pripombe na zakonodajo na področju javnih naročil in sprememb zakona o graditvi objektov ter nestršno pričakuje nov razpis EKO sklada 2015, pa so po besedah sekretarja gradbincev, kleparjev krovcev, inštalaterjev-energetikov Janka Rozmana glavne novitete glavne zbornične sekcije.

Novo pridobljena znanja o pripravi gradnje, izvedbi gradnje in predaji objekta tokratnega srečanja je povzel predsednik sekcije logaških gradbincev Peter Oblak. Njegova sekcija se bo še naprej borila za izboljšanje pogojev na trgu za oživitev gradbeništv ter uspešno povezovala več kot 70 članov v Logatcu.

OOZ Logatec

ZA VSAKO BOLEZEN RASTE ROŽCA

Zdravilne rastline uporabljamo, zavedno ali nezavedno, že od nekdaj. Naše babice in prababice so imele v domači lekarni vedno pripravljeno kakšno tinkturo, mazilo, čaj. Z njimi so nam lajšale bolečine, celile poškodbe, zdravile opekline. Zdaj pa zaradi hitrega načina življenja ljudje največkrat zavijemo kar v lekarno, zraven pa kupimo še kremo proti gubam in najnovejše ter najboljše antiseptično milo. Kako za vse to lahko poskrbimo sami doma, smo lahko zadnji petek v aprilu slišali v Krajevni knjižnici Hotedršica, kjer so nam članice Društva za zdravilne rastline Ognjič iz Logatca pripravile zanimivo predavanje o zdravilnih rastlinah in demonstrirale pripravo ognjičevega mazila ter domačega mila.

Gospa Metka, Vera in Mojca so nam tako predstavile veliko zdravilnih rastlin, ki rastejo na naših travnikih in gozdovih ali pa si jih preprosto zasadimo na vrtu. Izvedeli smo, kdaj je določene rastline najprimerneje obirati ter kateri deli rastline so uporabni. Obi-

Foto: Urška Orešnik

skovalci smo dobili tudi namige, kje poiskati določeno rastlino v okolici Hotedršice in Logatca. Videli smo, kako preprosta je izdelava ognjičevega mazila, saj ga je Vera pripravila kar v improvizirani kuhinji. Malo bolj zahtevna je priprava domačega mila, kjer poleg posode in štednilnika potrebujete še palični mešalnik ter kuhinjski termometer. Pa vendar se je na prireditvi skuhalo tudi milo, ki ga

je Mojca pozneje odnesla domov, kjer bo v štirih do šestih tednih dozorelo. Med obiskovalci je bilo kar nekaj izkušenih zeliščarjev, nekaj ljubiteljskih ter nekaj takih, ki se z idejo zeliščarstva šele spogledujejo. Verjamem, da je vsak izmed njih izvedel nekaj novega, dobil kakšno dobro zamisel in nov zagon.

Tanja Slabe

MODRI CENTER

MODRI CENTER d.o.o., Goriška 75, 5270 Ajdovščina, PE Tehnični pregledi Logatec, obrtna cona Zapolje I/12, 1370 Logatec

NOVO V LOGATCU!

TEHNIČNI PREGLEDI V OBRJNI CONI ZAPOLJE

Pri nas lahko opravite:

- tehnični pregled vozila do 3,5 t.
- podaljšanje registracije in prometnega dovoljenja
- prepis lastništva
- prijavo in odjavo vozila
- sklepanje kupoprodajnih pogodb
- ugodno sklepanje zavarovanj za vse zavarovalnice

Na vašo željo vam kadarkoli opravimo **BREZPLAČNI PREVENTIVNI tehnični pregled.**

URNIK PE LOGATEC:

od ponedeljka do petka: 7.00 do 19.00
sobota: 7.00 do 12.00
tel.: 01 7590260, mobi: 031 70 70 40

Vaš obisk pričakuje prijazno in strokovno usposobljeno osebje. Dobrodošli.

tel.: 01 7590260, mobi: 031 70 70 40, www.modricenter.si

DISLEKSIJA- POSEBNA UČNA TEŽAVA, KI BOGATI ŽIVLJENJE?

Poleg osnovnih knjižničarskih dejavnosti v Knjižnici Logatec mesečno pripravijo tudi več med obiskovalci lepo sprejetih literarnih večerov, pravljčnih uric, razstav in predavanj. Privedite so brezplačne in tako omogočajo kulturno udejstvovanje in vseživljensko izobraževanje celotni populaciji, ne glede na spol, starost, raso, socialni položaj, versko pripadnost, stopnjo izobrazbe ipd. Med obiskovalci knjižnice so tudi invalidi in ljudje s posebnimi potrebami oziroma prilagoditvami. Med slednje sodijo tudi dislektiki. V začetku aprila smo tako lahko v knjižnici poslušali predavanje na temo disleksije, ki ga je pripravila naša sokrajanka Tanja Černe, profesorica defektologije, NLP Master Coach, NLP trenerka, Brain Gym inštruktorica in svetovalka, zaposlena na Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše v Ljubljani.

Kaj sploh je disleksija? Razširjeno je zmotno mišljenje, da je disleksija oziroma legastenija bolezen. Izvor disleksije so v resnici možgani, vendar z njimi ni nič narobe, le delujejo drugače. Večina ljudi za branje uporablja levo polovico možganov, dislektiki pa uporabljajo predvsem desno polovico, ki je pri njih tudi bolj razvita kot pri drugih ljudeh. Izvedeli smo, da je to verjetno tudi razlog, da so osebe z disleksijo uspešne predvsem na področju umetnosti, športa, imajo dobre mehanske sposobnosti, posluš, intuicijo. Osebe z disleksijo imajo bujno domišljijo, so nadpovprečno radovedne, razmišljajo v slikah. Drugačen način razmišljanja je človeštvu prinesel veliko napredka v znanosti in številni znanstveniki so imeli disleksijo. Med najbolj znanimi so Albert Einstein, Thomas Edison, Isaac Newton. Med velike umetnike z disleksijo sodita Leonardo da Vinci in Pablo Picasso. Na drugih področjih lahko omenimo tudi predsednika Churchilla, Kennedyja, športnika Muhammeda Alija, pisatelja Hansa Christiana Andersena, Agatho Christie, igralce Toma Cruisa, Harrisona Forda, Jurija Zrneca in Gojmirja Lešnjaka- Gojca.

Kljub povprečnim in nadpovprečnim sposobnostim pa se pri dislektikih pojavljajo posebne učne težave pri branju, pisanju, črkovanju, razločevanju leve in desne. Težave postanejo izrazite z vstopom v osnovno šolo. Pomembno je, da jih čimprej prepoznamo, da lahko skupaj z otrokom in strokovnimi delavci razvijemo učne strategije, ki so otroku blizu. Vsak dislektik ima namreč različne težave, na različnih področjih, z različno intenzivnostjo, zato je pomembna predvsem individualna obravnava vsakega otroka. Šole že izvajajo številne prilagoditve, kot so ustni preizkusi znanja namesto pisnih, časovna prilagoditev pisanja preizkusov,

individualno pisanje le-teh, pomoč pri urejanju in zapisu snovi ipd. Starši dislektičnih otrok pa morajo predvsem zagotavljati psihološko podporo otrokom. Otroci, pri katerih še ni ugotovljena disleksija, so navadno v šoli, doma in v družbi označeni za lene in morda celo nesposobne. To mišljenje lahko hitro ponotranijo in tako se razvijejo še vedenjske težave. V resnici pa otroci z disleksijo vlagajo v šolsko delo veliko več truda in časa. Kot pravi Černetova, pa prav gotovo tudi njihovi starši. Ti lahko svojim otrokom pomagajo pri učenju, jih spodbujajo in motivirajo za učenje, jih pohvalijo za trud in za vsak napredek, ki ga opazijo. Tako dvigujejo otrokovo samozavest in izboljšujejo njegovo samopodobo.

Da bi starši otrok z disleksijo imeli še dodatno orožje pri spopadanju z najpogostejšima težavama, povezanima z disleksijo, to sta branje in pisanje, so v Knjižnici Logatec v sodelovanju z defektologinjo Tanjo Černe pripravili gradiva, namenjena dislektikom. Na spletni strani knjižnice pod zavihkom KAJ BRATI ali pri izposojevalnem pultu je na voljo seznam slikanic, primernih za otroke z disleksijo. Tu lahko najdete tudi nekaj nasvetov za starše in mladostnike z disleksijo, kjer je razloženo, kako prepoznamo znake te motnje in kako si lahko pomagamo pri težavah, ki so z njo povezane, ter priporočila za oblikovanje gradiv, ki jih uporabljajo dislektiki. S pomočjo teh gradiv lahko starši približajo branje dislektikom, kar jim bo v pomoč tako v šoli kot v nadaljnjem življenju.

Besedilo in foto: Tanja Slabe

STANOVALCI Z IGRAMI OBELEŽILI DAN ZEMLJE

Na Dan Zemlje, 22. aprila, so se stanovalci Doma starejših Logatec med seboj pomerili na 1. »tradicionalnih« športnih igrah. Igre so bile zasnovane v duhu varovanja okolja, saj so bili prav vsi rekviziti na tak ali drugačen način reciklirani; iz stare rjuhe je nastala stena s krogi, skozi katere je bilo potrebno poslati čim večje število žogic, iz zelenih plastenek in malo umetniške roke gospodinje pa »žabji« keglji...

Zmagovalna ekipa je prejela tudi čisto pravi pokal (narejen iz plastenke), prav vse ekipe in vsak posameznik pa je odnesel zvrhan koš dobre volje in novih doživetij. Pa vendar v Domu z igrami še ni bilo konec dneva, saj so se v popoldanskem času zaposleni pridružili še vrtnarjem pri urejanju domske okolice in s skupnimi močmi poskrbeli za osvežen spomladanski videz zelenic v parku. Vse skupaj je zaokrožil prijetno topel in sončen dan.

MT

Foto: Arhiv DS Logatec

ČISTILNA AKCIJA STRUGE LOGAŠČICE

Vsoboto, 25. aprila, je v Logatcu, ob strugi Logaščice - dolvodno med Grajskim parkom v KS Tabor in ponorom Jačka v KS Naklo, potekala čistilna akcija in obenem »mini« vaja preizkusa štabnega vodenja struktur zaščite, reševanja in pomoči v občini. Na akciji so namreč sodelovale predvsem enote zaščite in reševanja, in sicer: predstavniki logaških kinologov - reševalcev oz. vodnikov reševalnih psov iz vrst Športno-kinološkega društva Logatec, nekaj članov logaškega jamarskega društva, predstavniki logaških tabornikov - Rod Srnjak, velika ekipa logaških skavtov - Steg Logatec 1, ekipa logaških »Lovcev na daljave« oziroma članov Smučarsko-skakalnega kluba Logatec, ki v sistemu izvajajo naloge tehničnega reševanja ob poplavih, na pomoč sta zaradi varnosti priskočila tudi dva bolničarja

Rdečega križa Logatec, predstavniki vodstva Krajevne skupnosti Naklo, skupina Društva za raziskovanje vremena in podnebja Logatec ter najnujnejši operativni del štabov civilne zaščite oziroma ICS sistema štabnega vodenja (angl.: Incident Command System), s katerimi smo v zmanjšani obliki preverili operativno raven, načrtovanje aktivnosti ter reševanje logističnih problemov. Pogrešali smo predstavnike Krajevne skupnosti Tabor, saj je dobršen del ogroženosti zaradi vpliva Logaščice in Črnega potoka tudi na njihovem ozemlju, ter seveda gasilce, ki se zaradi drugih razlogov niso mogli udeležiti akcije. Skupaj se je vaje in akcije udeležilo nekaj manj kot 40 pripadnikov sistema zaščite, reševanja in pomoči. Ob napovedani akciji smo pričakovali vsaj nekaj več domačinov. No, najbrž je bližina prvomajskih praznikov

opravila svoje. Nič za to, imeli smo se lepo, ekipa vremenarjev nam je postregla tudi s točnimi podatki o razvoju vremena in vse se je izteklo skoraj brez kapljice dežja ali ploh, ki so se jih mnogi bali. Akcija je bila organizirana v sklopu »dneva zemlje - 22. aprila« in je imela preventivni namen spodbuditi pri občanih samozaščitno ravnanje, predvsem kar se tiče poplavne varnosti ob tej mestni reki. Čiščenje struge sicer ni lokalna, ampak državna pristojnost. Vendar sami dobro vemo, da čakanje na drugega ne obrodi sadov, saj je birokracije in finančnih izgovorov že preveč. Zato je treba stopiti v akcijo, še preden nas udari ujma. In to velja za vse ogroženosti pred naravnimi nesrečami. Ob brežinah Logaščice je bilo največ plavja, vejevja in naplavin iz drugih pritokov, ki smo jih na kraju samem tudi požgali. Bilo pa je tudi veliko nesnage, ki ni naravnega izvora, in je vprašanje, kako se je znašla tam. Tu mislimo na plastenke, pločevinke, traktorsko gumo, otroške igrače, kuhinjski pribor, plastiko in tudi nevarne odpadke. Le-te bo prevzelo Komunalno podjetje Logatec in jih ustrezno uničilo. Čistilne akcije so potrebne, posebno če so namenjene preventivni zaščiti. Tokrat smo to akcijo izvedli predstavniki, operativci in prostovoljci sistema zaščite in reševanja z namenom opozoriti občane, da tudi sami stopijo v akcijo, ne zgolj za čiščenje brežin ob vodotokih, temveč da se pripravijo na ujme, ki nas še čakajo. Mi smo (vsaj malo) pripravljeni, kaj pa vi?

**Vodja vaje: Damjan Barut
Nam. poveljnika CZ Logatec**

Foto: Blaž Korenc

ZASADILI 1.800 BUKEV V OKOLICI LOGATCA

Marsikdo se z nostalgijo spominja, kako smo včasih znali združiti moči za pomoč pri obnovi. Zgradili smo avtoceste, železnice, tovarne... ni je bilo stvari, ki se je nismo lotili, čeprav znanja o tem pravzaprav nismo imeli. S solidarnostjo smo gradili mostove med ljudmi in jih povezovali v fizičnem in simbolnem smislu. Lani je Slovenijo prizadela ujma. Mnogo gozdov, ki nam dajejo svež zrak, les in nenazadnje možnost oddiha v naravi, je bilo uničenih. Pogled na škodo, ki še ni povsem odpravljena, še danes vzbudi nelagodje. Sodelavci UniCredit Bank želimo pomagati. Z donacijo smo kupili 3.500 sadik dreves, s katerimi bi radi ustvarili temelje za nov gozd. V soboto, 11. aprila, je naša 100-članska delovna brigada, v katero so se združili sodelavci UniCredit Bank, stranke in poslovni partnerji, med njimi tudi podjetje Mikrocop (ki je tudi samo doniralo 2.500 sadik), pod vodstvom predstavnikov Zavoda za gozdove in tabornikov, posadila 1.800 bukev v okolici Logatca. Vreme nam je šlo na roko in nas grelo medtem ko smo dobre 4 ure vihteli krampe

ter delali prostor za nove sadike. Vsak član delovne brigade bo v zahvalo za pomoč dobil osebni certifikat, s katerim prevzema botrstvo enega mladega drevesa.

Mateja Čotar

Foto: Klemen Ruzinger

DAN, NAMENJEN NAŠEMU PLANETU

Foto: Arhiv OŠ Rovte

Čeprav bi si naš planet zaslužil, da bi bil prav vsak dan DAN ZEMLJE, pa je vseeno prav, da se vsaj enkrat na leto spomnimo, kako je pomembno vedenje in znanje, da smo za življenje na njem odgovorni sami in nihče drug. Da bo to bolj zdravo, lepše in prijetnejše, pa je treba naučiti predvsem mlade. Tok časa in razvoj najrazličnejše tehnike in vseh znanosti namreč narekuje tudi vedno bolj premišljene posege v naravo. Voda, zrak in prst nam vračajo točno tisto, kar vanje vlagamo. Če vlagamo strupe, nam jih v enaki ali še večji meri vračajo nazaj. Šola tako na nek način prevzema tudi vlogo privzganja okoljske ozaveščenosti in mladim posreduje znanje, kaj lahko naredimo za zdravje sebe in drugih.

Na OŠ Rovte je 21. 4. 2015 potekal že tradicionalni Eko dan. Ta dan otroci niso obremenjeni s spraševanji, pisanjem testov, ampak je dan namenjen raznovrstnim delavnicam, ki imajo skupni imenovalec, skrb za zdravje in okolje. Vsi učenci, od najmlajši do tistih, že skoraj srednješolcev, so se vključili v razne delavnice. Najmlajši so izdelovali prikupne igre in to seveda iz materialov, ki so nekoč že služili svojemu namenu in oni so jim dali novo podobo in namen. Da se največ naučimo na konkretnih primerih, so učenci dokazali z izdelavo raziskovalnih škatel, tudi v pripravi sadnih in zelenjavnih napitkov ter zelenjavnih namazov so se preizkusili. Bili so zelo okusni, a pomembneje je to, da so bili naravni in zdravi. Večji šolarji pa so bili že pravi kuharji, saj so iz

ostankov hrane pripravili toliko jedi, od palačink do kruhovih cmokov, da jih je bilo dovolj za pokušanje tudi vseh prisotnih na predstavitvi. Vsi so se čudili, kaj običajno mečemo stran, a je še kako uporabno. Da so žuželke v ekosistemu še kako pomembne, je gotovo vsem jasno. Da jih z različnimi strupi in sredstvi tudi ubijamo, je zaskrbljujoče. Zato so učenci pod mentorstvom hišnika in učiteljev postavili čisto pravi hotel za žuželke. S tem jih bomo privabili, kajti brez opravevalcev ni življenja. Cvetovi jih bodo privabili v svoje naročje, saj so učenci v skupini vrtničarjev lično uredili gredico in jo zasadili z rožami in dišavnicami. Okolica spomladi pokaže svoj pravi obraz, ne svoj, pač pa naš. Zato so vestni šolarji vzeli vreče

in jih skoraj deset napolnili z najrazličnejšo kramo in svinjarijo, ki je ležala v okolici šole. Le kdo jih odmetava? Živali in rastline prav gotovo ne. Nekateri, ki so večji tudi vrtenja svinčnikov in svoje misli prenašati na papir, pa so v literarni delavnici pesnili in pisali, saj je zapisana beseda morda še bolj pomembna kot izgovorjena, vsaj ohrani se dlje časa. Vse doživljaje in pridobitve ter vtise pa so učenci prikazali na izjemno prijetni zaključni predstavitvi, ki so jo mladi dramski ustvarjalci začinili z igrico Zelena je najlepša. Na predstavitvi, ki je potekala v obliki televizijskega dnevnika, so tako lahko vsi spoznali, kako je potekal dan, saj so novinarji ves čas budno spremljali dogajanje in se v živo javljali v oddajo. Da pa ne boste tudi bralci ostali radovedni, so poskrbeli tehniki in oddajo posneli, ter si jo lahko vsi, ki vas zanima, ogledate na spletni strani šole ali na youtube. Vsega tega pa verjetno ne bi bilo, če ne bi bilo vestnih mentorjev, ravnatelja, posebej pa organizatorke dneva Urške Košak, ki je vse niti organizacije skrbno držala v svojih rokah. Najbolj pomembno pa je, da so vsi zelo uživali, skozi dejavnosti spoznavali pomen skrbi za okolje in s tem za zdravje, ne gre pa zanemariti pomena medsebojnega sodelovanja, pomoči, komunikacije in organizacije. Tega je v vsakdanjem življenju premalo, zato nam tako dnevi še kako koristijo. Človek je konec koncev še vedno le človek, pa četudi ga skušamo strpati v razne aparate in kompjuterje, a dušo in telo ima le bitje, ki se imenuje ČLOVEK.

Metka Bogataj

Foto: Arhiv OŠ Rovte

PROSTOVOLJCI SMO SE ZBRALI NA OBČEM ZBORU

V četrtek, 9. aprila, smo se prostovoljci RKS – OZ Logatec zbrali na rednem zboru članstva, kjer so poleg vsakoletnega pregleda poslovnega in finančnega poročila potekale tudi volitve. Da sta prostovoljstvo in socialna dejavnost bolj pisana na kožo ženskam, smo potrdili tudi v Logatcu, kjer smo na mesto predsednice izvolili mlado zdravnico dr.med. Špelo Albreht. Nova predsednica, ki je bila do zdaj aktivna v ekipi prve pomoči, želi predvsem nadaljevati uspešno delo svoje predhodnice, kot novost pa bi še letos dodala tudi dobredelni koncert, ki bo predvidoma jeseni. Ker trenutno še zaključuje specializacijo, na začetku svojega mandata upa na veliko podporo podpredsednice Silve Kranjc Debevc, sekretarke Dragi Kutnar in prostovoljcev RKS – OZ Logatec. Vsi člani novi predsednici še enkrat čestitamo in ji želimo veliko uspehov pri opravljanju nove funkcije. Ob tej priliki se želimo zahvaliti tudi zdaj že bivši predsednici Silvi Kranjc Debevc za odlično opravljeno delo, kar potrjujejo tudi pretekli rezultati.

Pregled delovanja RKS – OZ Logatec v letu 2014 kaže, da je za nami kar pestro leto. Že takoj na začetku leta je Logatec zajel žled, obilica ledu pa je nato povzročila še poplave v Lazah. S civilno zaščito smo sodelovali v kriznem štabu, kjer je bil organiziran topel obrok in prostor, kjer so se premrazeni občani lahko pogreli. V času »brez štroma« smo razdelili 15 agregatov, s Karitasom smo delili hrano, v Lazah pa smo s finančnimi sredstvi pomagali desetim družinam, ki so jih poplave najbolj prizadele. V kriznem štabu je bil ves čas na voljo tudi psiholog, ki je nudil psihično oporo tistim, ki so krizno situacijo težje prenašali.

Ker se Logatčani že od nekdaj spopadamo z visokimi vodami in posledicami poplav, smo takoj priskočili na pomoč Bosni in Srbiji, ki so ju maja 2014 zajele poplave. Rdečemu križu Logatec je s pomočjo vas, občank in občanov, uspelo zbrati kar šest ton pomoči v obliki vode, hrane, higienskih in drugih nujnih stvari, ki smo jih na prizadeta območja odpeljali v dveh mednarodnih konvojih pod vodstvom Rdečega križa Slovenije. Pri prevozu so sodelovali tako slovenska vojska kot tudi prostovoljni posamezniki, skupno pa je Rdeži križ Slo-

Dr.med. Špela Albreht, nova predsednica OZ Logatec

venije prepeljal 650 ton pomoči in zbral preko 200.000 evrov prostovoljnih prispevkov. Rdeči križ svoje delovanje deloma financira tudi z denarjem, ki ga pridobi z izvajanjem obveznih tečajev prve pomoči za bodoče voznike in večje organizacije. V letu 2014 smo tako usposobili 60 tečajnikov za vozniški izpit, izvedli 70-urni tečaj, na katerem smo usposobili 23 bolničarjev, zbrana sredstva pa smo namenili izvajanju socialne dejavnosti. Ekipo prve pomoči, katere članica je tudi naša nova predsednica dr.med. Špela Albreht, pa smo okrepili z dvema novima licenciranima predavateljema (zdravnica, zdravstveni tehnik).

Na področju socialne dejavnosti je mogoče opaziti, da kriza pušča vse več posledic, saj je od socialne pomoči odvisnih vedno več ljudi. RKS – OZ Logatec je v letu 2014 razdelil 871 prehranskih paketov, nakupili smo za 4.200 evrov šolskih potrebščin in plačali za 7.600 evrov položnic. Na počitnice smo odpeljali 23 otrok in 3 odrasle osebe iz socialno ogroženih družin, in sicer enkrat poleti in enkrat v času »krompirjevih« počitnic.

Lani kljub težkim razmeram nismo prejeli nobene pomoči s strani EU, smo pa prejeli pomoč iz blagovnih rezerv v obliki mleka, testenin, riža in druge hrane. Največ sred-

stev za financiranje socialne dejavnosti smo prejeli s strani Občine Logatec, ostalo pa s strani Rotary klub-a, RKS, s tečajev prve pomoči in prostovoljnimi prispevki. Ob tej priložnosti vas povabim, da lahko prispevate svoj delež, saj ravno sedaj poteka vseslovenska humanitarna akcija »Peljimo jih na morje«, kjer zbiramo denarna sredstva za letovanje otrok in starostnikov. Vsi prispevki so dobrodošli.

Na področju krvodajalstva smo izvedli dve akciji, novost pa je ciljno klicanje krvodajalcev glede na potrebe po krvi. Naslednja krvodajalska akcija nas čaka že 18. maja, kjer upamo na čim boljši odziv krvodajalcev. Letos nameravamo tudi prvič organizirati srečanje krvodajalcev in jim tako izkazati majhno pozornost za dolgoletno sodelovanje ter tudi mladi rod spodbuditi h krvodajalstvu.

Če potegnemo črto pod leto 2014, smo v Območnem združenju rdečega križa Logatec zadovoljni s svojim delom, za prihodnost pa si želimo predvsem izboljšanje razmer za prejemnike naše pomoči in čim boljše sodelovanje z občani in drugimi nevladnimi organizacijami.

Besedilo in foto: Nina Jerina

KNJIGI ZGODOVINA NOB NA LOGAŠKEM NA POT

Zgodilo se je, kar so Logaške novice napovedovale že pred tridesetimi leti: izšla je knjiga o narodno-svobodilnem boju na Logaškem. Tik pred prvim majem sem bil poleg, ko so člani uredniškega odbora, Vesna Jerina, Gvido Komar in Branko Rupnik, v prostorih Združenja zveze borcev za vrednote NOB Logatec v nekdanjih vojašnicah v Blekovi vasi nestržno odpirali zavoje s knjigami, ki so jih še »tople« dostavili iz tiskarne.

Kot bi ne mogel verjeti, si je Rupnik ogledoval knjigo: »Končno! Že pred leti sem pričel zbirati knjige z vojno tematiko, pa je bilo o domačih krajih težko kaj najti. Tako sem v knjižnici srečal Gvida in poizvedovala sva naprej. Presenečena sva ugotovila, da je Mile Pavlin že konec osemdesetih let prejšnjega stoletja na prošnjo Zveze borcev Logatec po gradivu Antona Kebeta pripravil za tisk Zgodovino NOB na Logaškem. Pa je tipkopis skoraj pozabljen obležal v omari. Zdaj bo del praznine na knjižni polici vsaj nekoliko zapolnjen.«

Vesna pa je nadaljevala: »Seveda smo vedeli za Pavlinov tekst, pa nekako nismo našli pravega zagona. Ob bližajoči se sedemdesetletnici osvoboditve naših krajev pa smo menili, da je napočil čas, da popravimo zamujeno in končno spravimo knjigo v tisk. Tako je Izvršni odbor Združenja v marcu 2013 odobril naša hotenja in delo je steklo.«

Gvido: »Da bi bila vsebina knjige čim bolj verodostojna, smo jo želeli pred dokončnim tiskom predstaviti zainteresiranim bralcem. Pripravili smo 50 izvodov Uredniškega osnutka v broširani izdaji, jih razdelili med člane Združenja in po knjižnicah logaške občine. Bralce smo povabili k sodelovanju tudi ob predstavitvi osnutka na TV LEP Logatec.«

Nato mi v pogovoru razložijo, da je bil odziv bralcev pozitiven, celo nad pričakovanji. Predvsem so opozarjali na napačno zapisana osebna imena, pa tudi na manjše nedoslednosti pri vsebini. Opravljenih je bilo več razgovorov s starejšimi krajani, ki so dopolnili določene vsebine. Nekateri so za objavo odstopili družinske fotografije iz tistega časa in medvojne letake, ki so jih ohranili vse do danes. Posebej naj omenim

Antona Antičeviča in Jožeta Simšiča – Jelena. Prvi je prispeval zemljevid z izrisano traso bodeče žice, ki je oklepala Logatec od leta 1942 pa do konca vojne, drugi pa je poleg številnih fotografij, posnetih med vojno, pripravil tudi povzetek bojne poti 29. hercegovske divizije, ki je osvobodila številne slovenske kraje, med njimi tudi Logatec.

V knjigi je objavljenih 57 fotografij, od tega več kot deset prvič, priložen je zemljevid logaškega rajona z vrisanimi kurirskimi postajami, javkami in partizanskimi tabori, na 284. straneh pa se pojavlja več kot 800 imen, ki so v imenskem kazalu po abecednem redu nanizana ob koncu knjige. »Če zgodovino predstavljajo ljudje in njihova hotenja v določenem času, potem ta knjiga nosi pravi naslov,« doda ob tem Branko.

Knjiga je šivano vezana v trde platnice, naslovnico pa krasi osrednji logaški spomenik padlim borcem arhitekta A. Bitenca in kiparja S. Batiča.

Knjigo je mogoče za 25 evrov kupiti ob sredah dopoldne na sedežu Združenja v Blekovi vasi 60 ali pa naročiti po telefonu št.: 041 486 555. Naročite jo lahko tudi na spletnem naslovu: zzb.logatec@gmail.com.

Podpredsednica Združenja borcev za vrednote NOB Logatec še pove, da je bil izid knjige projekt, ki je presegel moči Združenja: »Zato bi se rada zahvalila vsem posameznikom, ki so nam požrtvovalno pomagali s prostovoljnim delom, Knjižnici Logatec za pomoč pri distribuciji Uredniškega osnutka in TV LEP Logatec za možnost predstavitve osnutka širši javnosti. Seveda pa Občini Logatec, ki nam je na javnih razpisih omogočila pridobiti del sredstev za kritje stroškov ob izdaji knjige.«

Branko pa še doda: »Številni so se ukvarjali s to kroniko, z Zgodovino NOB na Logaškem, več kot pol stoletja. Večina jih ni dočkala tega dne. Hvala vsem, saj so opravili veliko delo. Hvala pa tudi Matjažu Vizjaku, staremu uredniškemu mačku in članu našega uredniškega odbora, ki ga je bolezen izločila v zadnjih pripravah za tisk, da nas je še pred tem usmerjal tako, da smo zmogli dokončati zastavljeno delo.«

Besedilo in foto: Brane Pevec

O KRAJEVNEM IMENU LOGATEC

4. DEL ETIMOLOŠKO-ZGODOVINSKEGA POPOTOVANJA

Za časa cesarja Avgusta (44 pr.n. št. – 14 n. št.) je rimska država doživljala ekspanzijsko obdobje. Širitev državne meje z vojnami je zahtevalo sistematično gradnjo cestnega omrežja, ki je omogočalo hitre premike vojaških enot kot tudi civilnega prebivalstva. Uspešen prodor Rimljanov v jugovzhodni alpski prostor in naprej proti severu je omogočala izgradnja ceste preko Hrušice, ki je skrajšala razdaljo med Aquilejo (Oglejem) in Emono (Ljubljano) skoraj za dva dni potovanja. Cesto so dogradili najverjetneje okoli l. 10 n. št. O tem poroča antični avtor Rufij Fest: »Sub Iulio Cesare Octaviano Augusto per Alpes Iulias iter factum est ...« (V času Julija Cezarja Oktavijana Avgusta je bila narejena cesta preko Julijskih Alp (= Hrušice, op. p.)). Kmalu zatem je verjetno nastala tudi cestna postaja mansio Longatico (Marko Freljih je datiral ostaline stavb v začetek 1. stol.). V dobi cesarja Dioklecijana konec 3. stol. je bil zgrajen sistem utrdb Claustra Alpium Iuliarum kot branik pred barbarskimi ljudstvi. Del tega je tudi gradišče na Lanišču in glavna vojaška baza na Hrušici – Ad Pirum.

Logaški prostor je bil od srede 4. stoletja priča obsežnim vojaškim operacijam v državljanski vojni. Septembra 352 je šel Konstancij II. preko logaškega ozemlja nad Magnecija, ki se je pripravljal na spopad na Hrušici. Z obkoljevalnim manevrom je

Konstancij prisilil branilce k predaji, Magnecij pa je napravil samomor. Konstancij II., edini vladar v (zahodnem) imperiju, je proglasil Julijana za cesarja na ozemlju (takratne) Francije. Kasneje se mu je Julijan uprl in l. 361 je bila Logaška kotlina priča vojaškim operacijam med drž. vojno med Julijanom in Konstancijem II. Julija 388 je Teodozij Veliki (socesar Vzhodnega rimskega ali Bizantinskega cesarstva s prestolnico Bizancem=Konstantinopolom (=Carigradom=Istanbulom)) napadel zaporno cono na Hrušici, jo prebil in še isti mesec premagal Maksimusa v Ogleju. Eden najpomembnejših prelomnih zgodovinskih dogodkov v svetovnem merilu (prevlada krščanstva v Evropi) se je odvijal deloma tudi na Logaškem (o tem piše Logatčan, vojaški strokovnjak, diplomat in zgodovinar Lovro Novinšek v knjigi »Meč in vihar«). Tako imenovana bitka pri Mrzli reki (Frigidus, najverjetneje reka Vipava ali pa Hubelj). Septembra 394 se je na Hrušici in Vipavskem odvijal spopad med Evgenijem, vladarjem osvajalcem zahodnih provinc imperija, in Teodozijem Velikim, ki je vladal na vzhodu. Teodozij je prečkal logaško kotlino in se odločil za preboj pri Hrušici. 5. septembra je bil Teodozij premagan, naslednji dan, 6. septembra, pa je v bliskovitem protinapadu premagal Evgenija.

Po vsej verjetnosti je bil Teodozijev vojaški pohod usoden za cestno postajo mansio Longatico kot tudi za civilno naselbino (vicus) v Gorenjem Logatcu (oz. v Marekah). Obe lokaciji sta bili v času teh vojaških operacij v požaru dokončno uničeni (o tem pričajo ožganine na izkopanih najdbah), nikoli več obnovljeni in poseljeni. Številne izkopane najdbe kažejo, da so prebivalci zaradi bližajoče nevarnosti v naglici zapustili prebivališča in odnesli s sabo le najnujnejše.

Po Teodozijevi smrti l. 395 se rimska država ni nikoli več združila. Naše dežele so bile na prepihu raznih ljudstev in njihovih plenjenj. Že l. 378 so pustošili Goti in Alani, 401. še Vzhodni Goti, Vandali in Svebi. V 5. stoletju so bili glavna nevarnost Huni. Povzročili so veliko selitev narodov. Limes – sistem utrdb oziroma zapora Claustra Alpium Iuliarum (z njim tudi Ad Pirum – Hrušica, Lanišče in Martinj Hrib (Brst)) je verjetno propadel, ko so se vzhodni Goti na čelu s kraljem Teodorikom odzvali pozivu vzhodnorimskega cesarja Zenona in leta 490 v bitki ob Soči premagali vojsko kralja Odoakra, ki je kot poveljnik enega od germanskih plemen pred tem leta 476 strmoglavil zadnjega zahodnorimskega cesarja Romula Avgusta. Pomemben element v premikih tedanjih ljudstev je bila tudi pojava močnih

S stare ceste pri železnici nad Mandrgami: Prihod zgodovinskih ljudstev na Logaško iz smeri vzhodne Evrope in Azije (preko Ljubljane) proti zahodu (Padska nižina, Furlanska nižina, Italija). V ozadju pogorje Alpes Iuliae (današnja Hrušica).

Obrov. Selitev Langobardov l. 568 s področja današnje Štajerske v današnjo italijansko Lombardijo je verjetno potekala tudi preko logaške kotline. Za njimi so postopoma začeli prihajati Slovani. Do okoli l. 590 so zasedli dolino Soče, okoli l. 600 pa so silili skozi Vipavsko dolino v današnjo Italijo (vsekakor preko logaškega ozemlja, saj je vodila nekdanja rimska cesta po naravni poti iz Panonije prek Ptuja, Celja in Ljubljane, Logaške planote skozi Vipavsko dolino v ravninsko Furlanijo). Vse kaže, da so po propadu rimske države ljudje na ozemlju današnje Slovenije zaradi varnosti začeli naseljevati bolj višinske utrjene naselbine v hribovitem svetu, odmaknjene od glavnih komunikacijskih linij, cest, ki so bile zelo aktualne v času rimske oblasti. Zaradi izpostavljenosti so Slovani prvotno logaško ozemlje očitno bolj prečkali (na poti proti Istri in Posočju), kot pa da bi se tu ustalili.

»L. 1597 je Wolfgang Lacij (Lazius) povezal Longaticum z obliko imena kraja: »...igitur Longatici in Logitzio rudera querenda sunt.« L. 1674 je ljubljanski zgodovinar Janez Ludvik Schönleben v svoji študiji o Emoni (Aemona vindicata) omenil tudi Longaticum in slovensko izpeljanko tega imena – Logatiz. Toda že 1681. isti avtor poleg nemške oblike Lohitsch uporablja kot slovensko različico imena kraja tudi ime »Logatec« in pri tem zopet poudarja, da antični Longaticum odmeva v današnjem krajevnem imenu.«

To trditev so kasneje povsem nekritično sprejeli poznejši pisci in kot taka je obveljala do današnjih dni.

Vsa prej naštetá dejstva kažejo, da to (po mojem mnenju) ne drži. Slovani so prišli na nenaseljen prostor. Okolica je bila še dolga stoletja obdana z neprehodnimi gozdovi. Tudi sama poselitev je bila verjetno razmeroma pozna, saj ni nobenih arheoloških najdišč iz obdobja med 7. in 11. stoletjem.

Zgodovinar Božo Otorepec v prispevku Iz zgodovine Gorenjega Logatca: »Vsekakor pa kaže podobnost antičnega imena Longaticum s slovenskim Logatec, ki so ga morali naši predniki ob naselitvi teh krajev, prodirajoč v smeri stare rimske ceste Emona – Aquileja, prevzeti od starih naseljenčev, da je morala obstajati neka naselitvena kontinuiteta. Seveda pa obstaja tudi možnost, da so naši predniki dali temu kraju

Leta 391 je na Teodozijev ukaz aleksandrijski patriarh Teofil I. v Aleksandriji uničil vse »poganske tempelje«, med njimi Muzej (Museion) in prav gotovo tudi Serapej (tempelj in sestrsko knjižnico velike aleksandrijske knjižnice). Muzej je bil tempelj muz in je po odloku spadal med tempelje, čeprav je bil filozofska šola. Z njegovim ukazom je v egiptčanskih templjih zamrla raba hieroglifov na spomenikih. Že l. 392 je prepovedal poganstvo in uzakonil krščanstvo kot edino dovoljeno veroizpoved v imperiju. V boju proti vsemu, kar je bilo pogansko, je leta 393 prepovedal olimpijske igre, ki so se prej na vsaka štiri leta odvijale nepretrgoma kar l. 169 let.

ime Logatec glede na številne gozdove, ki so se še tedaj širili tod okoli, ne da bi kaj vedeli o antičnem Longaticumu.« (To je čisto možno. Podobna zgodba je s Pompeji, ki so po izbruhu Vezuva l. 79 izginili iz zgodovinskega spomina in jih je nek kmet naključno odkril šele l. 1748.)

Logaška planota je bila ob prihodu prvih Slovanov precej zamočvirjena in porasla (Pribl. 200 let po znameniti bitki in propadu rimskih naselbin. Do ponovne stalne poselitve pa je preteklo še mnogo stoletij, mogoče skoraj 900 let. Potem nam je glede na tedanjo poraščeno pokrajino pomen besede log v krajevnem imenu Logatec vse še bolj jasno). Tipična loka, log. Glavni zgodovinar 6. stoletja, Prokopij iz Cezareje (Palestina), ki je napisal delo o vladavini cesarja Justinijana (Justinijanove vojne), je o Slovanih zapisal: »Žive v nepristopnih gozdovih, ob rekah, močvirjih in jezerih in napravijo po več izhodov iz bivališč.« (Lubor Niederle: »...ozemlje, na katerem so prebivali Slovani pred svojo razselitvijo, se je razprostiralo med Labo in srednjim Podnjeprovjem ter rekami Desno, Pripjatom, Berezino...« Na podobnem območju so prebivali slovanski Neretljani med ustjem Neretve in Cetine od 6. stol. naprej. Pa tudi Slovani pod knezom Koeljem v Spodnji Panoniji v okolici Blatnega jezera v 9. stol. Op. p.) Mislím, da je pomen besede log v tesni zvezi s krajevnim imenom Logatec.

Podobnost z rimskim Longaticumom je zgolj naključje. Zelo podobnega mnenja je tudi priznani logaški vojaški in vojni zgodovinar Janez J. Švajncer v knjigi »Logatec v zgodovini« (2004). Ob tem spet trčimo na izvor oziroma etnogenezo Praslovanov. Nov (dodaten) pogled mi je dala knjiga »Vojaška zgodovina bodočih Slovanov« avtorja Matjaža Anžurja, ki izvor Slovanov išče v Indiji in se v jezikovnem smislu spogleduje s sanskrtom (klasični indijski jezik, nastal pribl. 1500 let pr. n. št. V sanskrtu so napisana najstarejša indijska literarna dela). Dokazano je, da je veliko sorodnosti med sanskrtom in slovanskimi jeziki, prav posebej pa še s slovenščino.

»Loka v sanskrtu pomeni dobesedno »prostor«. V razvoju jezika je dobila beseda pomen »prostor poleg naselja«. Loka in log sta fonetično in semantično zelo skupaj. Če posežemo na sam začetek gradenj gradišč, vidimo, so prebivalci tripilsko-cucutenske kulture, pa tudi kasneje recimo lužiške in vseh drugih, svoja mesta izredno radi postavljali tja, kjer je reka naredila lok. Takšen prostor je bil s treh strani zavarovan z vodo in na takšnih mestih so bivali tudi bogovi ... »Lok je tudi orožje, ki z obliko spominja na rečni okljuk...« (Matasovič pa v etimološkem protokeltskem slovarju razlaga besedo loku kot jezero, bazen. Nekje tudi v pomenu ribnika. Izpeljanke v druge keltske jezike so še: llwch, lichou, loch, laguenn, lagen, lkew (lokev?).

Avtor kot močan etnogenetski element bodoče slovanske skupnosti narodov našteva imena plemenskih skupin: Raseni, Veneti, Siveri, Skoloti (Skiti), Arijci, Sindi, Vindi, Iliri, Tavriski ...

Seveda so to samo domneve. Nadaljevanje prihodnjič

Besedilo in foto: Gvido Komar

NIKOLAJEVO SREČANJE Z DR. ZDENKO ZALOKAR DIVJAK

OTROK ZA ZDRAV RAZVOJ POTREBUJE LJUBEZEN IN VZGOJO

V četrtek, 16. aprila 2015, je v Jožefovi dvorani Medgeneracijskega Doma Marije in Marte potekalo tradicionalno mesečno predavanje v sklopu Nikolajevih srečanj. Tokratna gostja je bila dr. Zdenka Zalokar Divjak. V kulturno – umetniškem programu je zaigrala violinistka Živa Špeh, ki obiskuje Glasbeno šolo Logatec. Njen mentor je prof. Marko Hvala, na klavirju pa jo je spremljala prof. Janja Nagode.

Dr. Zdenka Zalokar Divjak je dekanica Fakultete Sigmunda Freuda za psihoterapevtsko znanost, univerzitetna diplomirana psihologinja, specialistka logoterapije in raziskovalka. Vodi izobraževanja, namenjena odraslim vseh vrst izobrazbe, in sicer v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah, prav tako vodi številne šole za starše. »Otrok za zdrav razvoj potrebuje ljubezen in vzgojo,« je bilo tematsko izhodišče večera. Predavateljica je najprej predstavila pojma ljubezen in vzgoja, ki ju povezuje zaupljiv in iskren odnos. Ljubezen je brezpogojna in zadovoljuje potrebo po varnosti, sprejetosti in skrbi. Brezpogojnost pomeni, da imaš otroka rad brez pogojev. Tako otrok prek varnosti in sprejetosti čuti, da je varno zasidran. Zalokar Divjakova priporoča, da starši čim več časa preživijo z otroki. Tehnika, mobilni aparati, internet... vse to nas odvrča od pristnosti odnosov. Zato pa je pomembna dobra komunikacija.

Predavateljica je omenila tudi nepotrpežljivost staršev do otrokovega razvoja in neupoštevanje njegove osebnosti in notranjosti. Tako se otroštvo siromaši. Kaj pa se zgodi z otrokovo osebnostjo, če so pričakovanja staršev previsoka? Od odraslih je odvisno, koliko vsebin bodo dali svojim otrokom. Precej staršev je do svojih otrok preveč zaščitniških. Vozijo jih v šolo, ker je pešačiti nevarno. V vsakdanjem življenju ne zaupajo svojim otrokom, na internetu, na primer, pa so lahko. Nadzirajo jih na vsakem koraku. Predavateljica je podala primer, ki je dandanes v družinah pogost: 3 – 4 letni otrok se »igra« z očetom tako, da oče zida iz lego kock, otrok pa teka naokoli. Starši otrok preprosto ne pustijo, da bi se igrali: »Pazi, da ne boš padel! Pazi na to! Pazi na tisto!« Tako otrok postane zmeden, moral pa bi staršem zaupati. Pretirana skrb staršev zato ni dobra.

Zalokar Divjakova je poudarila problem, da imajo otroci v prostem času preveč dejavnosti, v katere so vključeni brez pomena. Iztrošijo se do te mere, da jim je dolgčas in vse brez smisla. Nimajo interesa in vztrajnosti. Starši tako prelagajo krivdo na šolo in obratno, kot da otroka ni. »Psihiatrične klinike so polne mladih ljudi,« je povedala Zalokar Divjakova. Ko nastopi prvi neuspeh, kriza, mladi odnehajo, preprosto ne zmorejo več. Moramo se zavedati dejstva, da volje in interesa ne prinesemo na svet, ampak ju treniramo vsak dan sproti. Če pa starši tega ne zahtevajo, potem otrok ne bo samostojen.

»Vzgoja zahteva reakcijo staršev in vzgojiteljev na otrokovo vedenje,« je nadaljevala, »to pa vključuje pohvalo in kazen.« Danes učijo, da kazen ni vzgojna, kar ne drži. Kazen je etična kategorija. Znani rek pravi: »Tega bo samo še življenje kaznovalo.« Pri otrocih pa ni pametno čakati na to, da jih življenje kaznuje. Preventiva v kazni je doslednost, ki pa vključuje tudi besedico NE.

Foto: Marjan Verč

V današnjem svetu je otrok v središču dogajanja. Namesto odnosa med staršema je v središču družine otrok. »Ko pride mož domov iz službe, mora najprej objeti ženo in potem otroke,« je dodala Zalokar Divjakova. Če ni edinosti med mamo in očetom, bo otrok hitro vedel, kako se poigrati z njima in ju izsiljevati. Starši se morajo zavedati, da so prav oni otrokom največji in prvi vzor, če ne, si ga bodo poiskali drugje. Po navadi ne pri pozitivnih stvareh in prijateljih.

Vsak dan slišimo o permisivni vzgoji, a pozabljamo, da je otrok tudi duhovno bitje. Torej, če ima vrednote, bo pripravljen biti potrpežljiv, se žrtvovati in počakati.

Organizatorja Nikolajevih srečanj Mladinski center sv. Nikolaja in Župnija Dolnji Logatec vabita na naslednje srečanje, ki bo v četrtek, 21. maja 2015, ob 20. uri v Jožefovi dvorani Medgeneracijskega Doma Marije in Marte v Logatcu. Predavala bo slovenska pesnica, pisateljica in strokovnjakinja na področju psihologije, Alenka Rebula Tuta. Večer so naslovlili Notranja moč in samostojnost za svet miru. Lepo vabljeni!

Luka Škrlič

ENERGETSKO NAJBOLJ POTRATNA OBČINSKA OBJEKTA ZDAJ VARČNEJŠA

Nadvse simbolično smo svetovni dan Zemlje, 22. april, v Logatcu slavno zaznamovali z zaključkom energetske sanacije stavb Osnovne šole 8 talcev in Vrtca Kurirček – Centralna enota, najbolj energetske potratnih objektov v občini. Operacijo je delno financirala Evropska unija iz kohezijskega sklada. Ob postavitvi razlagalne table je Jasna Vodnik Uršič v imenu župana Berta Menarda, ki se zaradi poškodbe ni udeležil slovesnosti, med drugim izpostavila velik prihranek pri energentih, predvsem pa zmanjšanje emisije škodljivih

plinov v okolje. »Lepši pa je tudi zunanji videz obeh stavb,« je še dejala. Ravnateljica Osnovne šole 8 talcev, kjer se je slovesnost odvijala, Karmen Cunder, prihrankov spričo energetske sanacije še ni mogla napovedati, a je poudarila, da v šoli že nekaj let skrbijo, da pri porabi energentov niso preveč potratni. Po njenih besedah se bo prihranek poznal v dveh, treh letih, ko bodo med seboj lahko primerjali sezone. Cundrova je še napovedala, da se bo šola občini oddolžila tako, da bodo učenci dan po zaključku prenove s peskom, ki sta ga skupaj s kamionom priskrbeli občina in tu-

kajšnje komunalno podjetje, udarniško posuli poti po Sekirici. Pohvalno se je o kakovostni izvedbi energetske sanacije izrekla tudi Frida Rupnik, ravnateljica Vrtca Kurirček, in dodala: »Seveda smo morali vmes tudi nekaj časa potrpeti, vendar je bil vrtec ves čas odprt. Prihranili bomo pri energentih, energiji, obnovljena je bila celotna zgradba, kar je opaziti že na prvi pogled.« Ob koncu uradnega dela prireditve so udeleženci sklenili živo verigo okoli obeh energetske saniranih stavb.

Besedilo in foto: Blanka Markovič Kocen

BRAIN GYM® – TELOVADBA ZA MOŽGANE

Vtorek, 17. 2. 2015, je bilo v organizaciji Knjižnice Logatec predavanje z delavnico Učinkovito in zabavno učenje z Brain Gymom®. Predavateljica Tanja Černe, prof. defektologije, Brain Gym® inštruktorica in svetovalka z mednarodno licenco, nam je predstavila, kako na enostaven in učinkovit način pripravimo naše možgane za učenje. Avtor/utemeljitelj Brain Gym® programa je dr. Paul Dennison. S svojim delom je pomagal številnim otrokom in odraslim. Skupaj s svojo ženo Gail E. Dennison je avtor številnih knjig, ki so prevedene v 51 jezikov in svoje znanje še vedno širi po vsem svetu. Program se izvaja na vseh kontinentih. Namenjen je otrokom in odraslim. V veliko pomoč je učencem z različnimi učnimi težavami. Sestavljen je iz 26 vaj, ki na preprost in učinkovit način pripravijo naše možgane za učenje, izboljšajo koncentracijo, spomin, branje, pisanje, matematične spretnosti, komunikacijo, lažje doseganje ciljev. Temelji na predpostavki, da je človeško gibanje močno povezano s čustvenim in miselnim dogajanjem v možganih, da za učenje potrebujemo celotno telo, ne le možgane. Velikokrat proces učenja

občutimo kot stres, pa se tega ne zavedamo. Imamo težavo, nov izziv, spremembo v življenju. Razmišljamo, kaj nam je storiti. Postanemo napeti, čutimo nemir, smo zaskrbljeni, nas je strah. Predavateljica nam je z enostavnimi vajami pokazala, kako se umirimo, zjasnimo misli, razumemo situacijo in lahkotno sprejmemo odločitve. Podobne ali enake občutke doživljajo tudi otroci, ki imajo različne učne težave, npr.: težave z branjem, pisanjem, razumevanjem, računanjem. Z rednim izvajanjem točno določenih vaj težave izginejo, otroci doživijo uspeh, se učijo zlahka in hitro. Čutijo, da jim možgani kar brenčijo. Najboljše pri vsem skupaj pa je, da vedo kaj morajo storiti in to lahko storijo, ker imajo telo vedno pri roki. Predavanja z delavnico se je udeležilo nepričakovano veliko poslušalcev. Gospa Tanja Černe ga je vodila s toplino, iskrenostjo in prepričanjem. Poslušalci smo se ji zahvalili z enakim aplavzom.

Več informacij na www.braingym.org

Marija Kavčič

PO KRAJINSKEM PARKU STRUNJAN

Bilo nas je triindvajset zimskega predihavanja pljuč željnih Viharnikov, pohodnikov Društva upokojencev Rovte. Pa smo jo mahnilo na obalo, konkretno, v krajinski park Strunjan. To je bil prvi (in upam, da ne zadnji) pohod, ki ga organiziral in vodil Matevž. Vse pohvale, Matevž. Bilo je vse tako, kot mora biti: lepo vreme, veliko zanimivosti, prijetna hoja, čudoviti razgledi in ne nazadnje poceni in okusna malica. Pot smo začeli z ogledom solin v Strunjanu. Medtem, ko nas je burja »kuštrala«, nam je vodič povedal veliko zanimivih stvari. Po ogledu solin smo jo mahnilo proti strunjanskemu križu. Kakšen razgled! Morate ga doživeti! Kakšnih 500 metrov nižje smo si nato ogledali še notranjost cerkve Marijinega prikazanja. Med »spustom v dolino« smo veselo kramljali in uživali v čudovitem razgledu: levo na Triglav, Julijske Alpe, Trst, Nanos in Izolo, desno pa na strunjanske soline, edino morsko laguno, imenovano Stjuža, strunjanski zaliv in vse tja do piranske cerkve. Tako na levi kot na desni pa nismo zgrešili znamenitih flišnih sten-klifov. Še korak, dva in že smo se znašli v prijetni go-

stilni Strunjan. Dobri malici pa je sledilo presenečenje, ki smo ga Viharniki pripravljali v veliki tajnosti. Janezu, našemu dolgoletnemu organizatorju in vodji pohodov, smo izročili skromno darilo v obliki treh knjig (vse so povezane z našimi gorami) in pesmico, ki jo je prebrala Franja, vkup zložila pa Mici. Pa še podpisali smo se, da bo Janez na stara leta ve-

del in se spominjal, koga vse je deset let vodil po slovenskih hribih in dolinah. Na poti domov smo se za kratek čas ustavili še v Marezigah, od koder je prelep razgled na Koper in kopenski del Trsta. Dan je bil prečudovit, vsekakor si takih doživetij rovtarski upokojenci še želimo.

Besedilo in foto: Tone Snoj

Čista RESNICA.

Najboljše zdravilo proti coprnijam
je praprotno seme.

MUZEJ KARST
KRASA MUSEUM

WWW.MUZEJKRASA.SI

Notranjski muzej Postojna, Kolodvorska cesta 3, Postojna

36. PLANINSKI POHOD »ŠTAMPETOV MOST« OB DNEVU ŽELEZNIČARJEV

Vsoboto, 11. aprila 2015, smo se logaški planinci udeležili planinskega pohoda, ki ga ob dnevu železničarjev že 36. organizira Planinsko društvo Železničar Ljubljana.

Pod vodstvom Janeza Rudolfa smo se z osebnimi avtomobili peljali do železniške postaje Borovnica. Pridružili smo se veliki skupini pohodnikov in plačali pet evrov startnine. Okrog 9. ure je pripeljal iz Ljubljane stari muzejski vlak z lepo okrašeno lokomotivo. Z do zadnjega kotička napolnjenim vlakom smo se peljali do železniške postaje Verda po progi čez Dolinski most, ki stoji nedaleč od ostanka borovniškega viadukta. Dolg je 130 in visok 29 metrov,

po njem pa poteka železniški promet na progi Ljubljana-Trst (od lanskega žledoloma je železniški promet okrnjen zaradi obnove železnice). Vlak je ob progi kot turistično znamenitost spremljalo veliko ljudi, saj je lokomotiva veselo žvižgala in puhala dim.

Z Verda smo pohodniki krenili po označeni poti in se po dobri uri hoje ustavili na križišču poti, ki pelje na Ljubljanski vrh. Tu smo dobili v kontrolni karton 1. žig »Štampetov most«, ker je trasa poti zaradi lanskega žledoloma spremenjena in ne pelje mimo omenjenega mostu. Po gozdnih poteh in delno po planinski poti smo po naslednji uri hoje prišli do 2. kontrolne točke

TV-17 Vrhnika. Okrepčali smo se s toplim čajem in dobrotami, ki so jih nudili prireditelji ter malicali hrano iz nahrbtnikov.

Pot smo nadaljevali do 3. kontrolne točke Trebevnik v vasi Zavrh pri Borovnici. Po travnikih in poteh redkih naselij smo okrog opoldneva prišli do kočice »Društvo Medved« na Pokojišču in dobili žig 4. kontrolne točke. Vas že nekaj let nima niti trgovine. Iz Pokojišča smo šli po cesti, ki pelje v Borovnico, in zavili v kraj Lašče, kjer je bila ob kmečki hiši 5. kontrolna točka. V hiši visi slika nekdanjega borovniškega mostu.

Ob cesti proti Borovnici ni manjkalo studenčkov, nabrali smo lahko tudi čemaž. Po dobrih petih urah hoje smo po cesti prišli v Borovnico mimo stebra nekdanjega železniškega viadukta, ki je bil zgrajen leta 1856 in 1944. dokončno podrt. Dolg je bil 511 metrov in 38 metrov visok. Od 24 stebrov spominja samo še ostanek enega stebra.

Na železniški postaji Borovnica smo dobili žig pohoda v izkaznico tradicionalnega pohoda »Štampetov most«. Na kontrolnih točkah smo dobili čaj, pecivo in sočna jabolka. Bogata postrežba in razpoloženje pohodnikov pa je bilo na cilju pohoda.

V sončnem vremenu smo preživeli lep dan v prebujajoči naravi ter družbi prijateljev in znancev.

Besedilo in foto: Marinka Petkovšek

POMLADNA PRIREDITEV NA POŠ ROVTARSKE ŽIBRŠE

Pomlad je za marsikoga najlepši letni čas. Vsako leto znova smo priče ponovnemu rojstvu narave. Veselimo se novega začetka, svetlih, toplih in razposajenih sončnih žarkov, ki preženejo dolge mračne, mrzle zimske dni in na površje privabijo prve spomladanske cvetove. Tudi naša srca se v tem času odprejo in vzbrstijo kot popek, ki se razbohoti v vseh svoji lepoti. Da bi lepoto srca razdelili, je bil namen pomladne prireditve na POŠ Rovtarske Žibrše, ki je potekala v četrtek, 9. aprila 2015. Zaigrali smo igrice o razvajanem zajčku, ki je mislil, da je zlat. Nikomur ni hotel pomagati, da ne bi umazal svojega lepega kožuščka. Z nikomer ni hotel deliti svojih igračk, niti svoje malice. A na koncu je ugotovil, da sreča ni v tem, kar imaš. Sreča je v dobrem, ki ga storimo, v veselju, ki ga širimo krog sebe, v nasmehu in prijateljih. Tudi polna učilnica na naši prireditvi je po svoje govorila o dobroti, strpnosti in medsebojnem prijateljstvu. Pravi praznik. Pristen, prisrčen, preprost in spontan. Srečanje smo sklenili z mislijo, da se kmalu zopet snidemo in vsaj za en večer pozabimo na neusmiljeni čas, ki nas kar naprej priganja. In ne pozabite – sreča je zato, da jo delimo.

Besedilo in foto: Anica Žakelj

MI SE IMAMO V VRTCU RADI

NOV VRTEC BO LE ŠE PIKA NA I

Ni lepšega, kot je pogled na malega, zadovoljnega otroka, ki ga krasita odkritost, nedolžnost, milina in njegova enkratnost. Kaj pa naredi otroka srečnega? Materialne ugodnosti in preveč popustljivi starši prav gotovo ne. Meje, ki so jasno začrtane, in pa predvsem veliko ljubezni tistih, ki ga obkrožajo, naredijo otroka srečnega. Vse to začne zoreti v družini, nadaljuje pa se tudi potem, ko je treba staršem v službo v borbo za vsakdanji zaslužek, otroka pa je treba zaupati nekemu, ki mu zaupamo. To so lahko stari starši, prijatelji, največkrat pa je to vrtec. Že dolgo vrtec ni več le varstvena ustanova, kjer naj bi otrok varno počakal starše, da ga pridejo iskat, ampak je skupek velikega števila dejavnosti, ki pomagajo oblikovati otrokovo osebnost, da bo lahko uspešno zakorakal v vsakdanje izzive. Včasih je bil vrtec domena le večjih krajev, predvsem mest, danes pa je to postala nuja, ki ga ima že vsak najmanjši kraj. Tudi v Rovtahn je vrtec že kar nekaj časa.

Sprva le z minimalnim številom sprejetih otrok, a so potrebe postale vse večje in tako se je bilo potrebno iz tesnih prostorov večstanovanjske stavbe preseliti in povečati zmogljivosti ter sprejeti več otrok. Vendar tudi sedanjí prostori v prizidku OŠ v dodatnih prostorih šole in privatne hiše je postal pretesen in pojavila se je potreba po izgradnji novega, večjega in modernejšega prostora, kjer bodo lahko otroci v boljših pogojih preživljali svoje ustvarjalne dni. K pogovoru o tekočem, preteklem in prihodnjem delu sem povabila vodjo enote vrta v Rovtahn Ireno Leskovec. Za trenutek so kar se da prijetnemu klepetu prisostvovala tudi druge vzgojiteljice.

Četudi so sedanjí prostori majhni in tesni, to ni vzrok, da ne bi mogli vseeno delati lepo, umirjeno in predvsem v zadovoljstvo otrok in posredno tudi staršev. To dokazujejo tudi zaposleni v rovtarskem vrtcu. Letos so se vrata vrta lahko odprla za kar 92 otrok, enako število pa naj bi ostalo tudi prihodnje leto. Toliko jih je tudi zaprosilo za sprejem. Tisti, ki jih zgolj začasno obiskujejo enote v Logatcu, bodo v novem vrtcu zagotovo dobili prostor v septembru. V novem vrtcu naj bi bilo kar 7 oddelkov, če bo potrebno, bodo odprli tudi polovične oddelke. Za dobro počutje skrbi enajst

Foto: Arhiv Vrtec Rovte

predanih vzgojiteljic in njihovih pomočnic. Poleg njih pa seveda ne gre pozabiti čistilk, kuharic in hišnika, ki vsak po svoje skrbijo, da je življenje v vrtcu varno in prijetno. Ker je vrtec v Rovtahn sredi vasi, ob gozdu, poljih in travnikih, je velik poudarek programa na stiku z naravo. Dejavnosti so seveda izvajajo po kurikulumu za vrtnice, se pa prilagajajo glede okolje. Pridne vzgojiteljice in njihove pomočnice se lotevajo raznih projektov, s katerimi se seznanijo na pogostih izobraževanjih, nekaj pa jih načrtujejo, pripravijo in izvedejo v lastni režiji. Letos so se tako lotile sledečih projektov: vključevanje **Montesori elementov** v delo. Tu se vzgojiteljice lahko svobodno odločijo za vpeljavo teh elementov v svoje delo. Izraža se velika želja po umirjenosti, individualnosti, privzgaajo se delovne navade. Izjemno velik poudarek je namenjen zdravju v vrtcu, kamor sodi veliko gibanja, zdravo prehranjevanje, nega rok, zob in v zadnjem času tudi skrbi za varno bivanje na soncu. Da bi branje otrokom ne povzročalo prevelikih težav in bi ga vzljubili, skrbi **Palček bralček**, ki spremlja otroke domov in jih še tesneje povezuje s starši, kajti branje poteka skupaj z njimi. Posebno pomembni so **rojstni dnevi**, ki jih sedaj ne praznujejo več v obliki sladkanja s sladkarijami, temveč ob koncu meseca otroci, ki so imeli rojstni dan, pripravijo dan po svoji želji, ga oblikujejo in s pomočjo vzgojiteljic tudi

izvedejo sebi in sošolcem v zabavo in veselje. Letos so pripravili tudi **eko vrtilček**, kjer spoznavajo razvoj rastline od semena do plodu ter vrtni ekosistem, v oddelku tri in štiriletnikov pa je zaživela tudi **pravljicna joga**, ki ima pomemben vpliv na telesno in duševno zdravje. Tudi dobrodelnosti so namenili delček svojega časa, saj uspešno zbirajo zamaške in jih namenjajo za pomoč Rdečim noskom. Medse radi povabijo tudi starše ali stare starše, bratce, sestrice k tako imenovanim **obogatitvenim dejavnostim**.

Jeseni se družijo na kostanjčkovem pikniku, spomladi pripravijo ločena druženja po oddelkih, tudi Kurirčkove olimpiade se redno udeležijo. Pohodi so že njihova stalnica, saj je teren več kot primeren, potrebujejo le dobre čevlje, nahrbtnik s pijačo in obilo veselja. Da so lutkovnih predstav deležni le otroci iz večjih krajev, že dolgo ni več res, saj tudi otroci iz Rovtahn vsako leto obišejo lutkovne predstave v naši prestolnici, za najmlajše pa lutke oživijo kar v rokah njihovih vzgojiteljic. Maškarade se vedno udeležijo vsi otroci in tako za en dan spremenijo svojo podobo in obnašanje. A tega jim ne gre očitati, nasprotno. Vse pohvale njim, staršem in vzgojiteljicam, ki pričarajo res malce nenavaden dan. Kulturni dan in Prešerna poznajo že najmlajši, vsaj tistega presnetega povodnega moža, ki odpelje prevzetno Urško. Poletje v Rovtahn

začenjajo otroci na delavnicah, ki jih pripravijo vestna dekleta. Tisti malce večji izkusijo tudi bivanje stran od doma. V gusarski svet in Kekčevo deželo se popeljejo jeseni in spomladi.

Iz vsega opisanega je slutiti, da je delo v vrtcu Rovte razgibano, vsestransko, polno različnih dejavnosti (verjetno smo kakšno še izpustili ali pozabili omeniti), otroci se seznanjajo z obilico stvari, ki bogatijo njihov vsakdan in jim pomagajo spoznavati svet.

Vse sogovornice so si edine, da kljub majhnemu prostoru uživajo v njihovem delu, saj je kolektiv med seboj izjemno povezan,

vsi si pomagajo med seboj in medsebojno razumevanje v vrtcu je na zavidljivi ravni. Ne pozabijo pa omeniti niti zgledega sodelovanja s centralnim vrtcem in predvsem njihovo ravnateljico Frido Rupnik. Pravijo: »Vse se lahko zmenimo, vse lahko naredimo, saj med nami vladajo res pristni odnosi in razumevanje za težave, ki jih pri svojem delu vsekakor tudi srečujemo.« Lepo sodelujejo tudi s šolo, z glasbeno šolo, zdravstvenim domom, z gasilci in ostalimi društvi v kraju. Nekoliko več sodelovanja bi želeli s knjižnico, a tudi to se bo po njihovem zgodilo kmalu, saj bodo že čez poletje (tako vsaj upajo) preseljeni v bližino knjižnice, in bodo lahko tja še pogosteje zahajali.

O željah na koncu niti niso govorile, kajti nov vrtec je njihova že skoraj uresničena želja. Pravijo pa sila skromno: »Le naj ostane vse na takem nivoju, kot je sedaj, pa bomo čisto zadovoljne.« Ali ni to lepo slišati, medtem ko vsak dan poslušamo visokoteče želje in cilje nekaterih. Vsem, ki se trudijo, da je otrok srečen in vesel, ko zapušča prostore vrtca, želimo, da bi pri tem ostalo. Starši prav gotovo to opazijo in bi se tudi v njihovem imenu zahvalila za vse, kar s trudom in odgovornostjo naredijo za njihove malčke. Ko se bomo pridružili veselju ob vstopu v nov vrtec pa zagotovo spet kakšna vrstica v Logaških novicah.

Metka Bogataj

GRADNJA VRTCA V ROVTAH SE BLIŽA KONCU

Ze dolgo tako zaželena stavba v Rovtah dobiva končno podobo. Po besedah predsednika KS Rovte Viktorja Trčka, ki vestno spremlja napredek del, potekajo le-ta po zastavljenem planu. Nekaj stvari so namenoma prestavili na poznejši čas, kot je postavljanje vrat, da ne bi pri izvajanju drugih del prišlo do poškodb in se ne bi naredila škoda. Trenutno se izvajajo pleskarska dela in napeljava elektrike, vgrajuje pa se tudi že stavbno pohištvo. Tudi kotlovnica je že narejena in po stavbi je položena tudi keramika. Gradbinci so se lotili urejanje okolice vrtca. Idejni projekt, ki je bila narejen in že tudi predstavljen, da bi med novim vrtcem in cerkvijo bil osrednji trg v Rovtah, pa se sedaj še ni pričel. Po besedah Trčka pa bi bilo prav, da bi se vsaj nekaj del, ki zahtevajo izkop in zemeljska dela, naredilo prej, da ne bi kasneje bilo treba terena še enkrat prekopavati. To bo sedaj še nekoliko počakalo. Razveseljivo pri vsem pa je to, da se s posebnimi težavami ni treba pri sedanjih izvajalcih prepogosto srečevati. A

kot povsod, jih je tudi tu nekaj. Manjši problem je nastal v februarju, ko so kar čez vikend zmanjkali žlebovi. Nepridipravi ne počivajo in tudi tu so očitno imeli srečno roko. Druge težave pa rešujejo spriti in to uspešno. Na vprašanje o terminu vselitve predsednik KS ni imel še točnih informacij. Gradnja naj bi bila zaključena konec junija. Ker so sedanji prostori, ki jih vrtec koristi šolski, je morda verjeti, da bodo vrtčevska vrta v septembru odprla svoja vrata za malčke. Šolski prostori so namreč tudi potrebni nekaj prenove, šolsko leto pa z začetkom seveda ne more počakati. Lepo je poročati o rečeh, ki se delajo v korist vseh nas in to brez posebnih težav in po začrtanem planu. Verjamemo, da bodo tudi uporabniki s to pridobitvijo zadovoljni in bo bivanje v vrtcu še naprej lepo, prijetno in spodbudno za vse malčke in njihove vzgojitelje.

Metka Bogataj

Foto: Arhiv Vrtca Rovte

VARSTVO OTROK IN MEDGENERACIJSKO POVEZOVANJE

MIKLAVŽEV VRTEC LOGATEC

Miklavžev vrtec v Logatcu deluje že od leta 1991. Prvi zasebni katoliški vrtec v Sloveniji je s sodelavci ustanovil župnik msgr. Anton Kompare. Poleg kakovostnih programov in varstva se vrtec povezuje v dejavnosti Medgeneracijskega Doma Marije in Marte. Na mesto ravnateljice Miklavževega vrtca so lani imenovali Ljiljano Gomerčič. V pogovoru nam je zaupala nekaj o sebi, o njeni viziji in razvoju vrtca.

Nedavno ste postali vodja - ravnateljica Miklavževega vrtca Logatec, nam lahko poveste kaj več o sebi?

Od začetka svoje profesionalne kariere sem zaposlena v predšolski vzgoji in izobraževanju. V času svoje zaposlitve sem se kontinuirano izobraževala ter formalno in neformalno usposabljala. Sem primer, da za izobrazbo in učenje ni nikoli prepozno. Trenutno sem na doktorskem študiju pedagogike, kmalu pa bom začela pisati doktorsko nalogo. Pred zaposlitvijo v Miklavževem vrtcu sem bila sedem let ravnateljica mestnega vrtca. Tam sem pridobila veliko izkušenj in naredila usposabljanje iz izobraževalnega menedžmenta.

Kaj vam pomeni vloga vodje v Miklavževem vrtcu?

Vloga vodje je zelo zahtevna in kompleksna. Vodja mora imeti veliko pozitivnih lastnosti, poleg tega še profesionalnost, kar je včasih težko uskladiti. Nekateri strokovnjaki pravijo, da je nekaterim vodenje prirojena veščina. Ko gre za moje vodenje, moram povedati, da sem predvsem vzgojiteljica, potem sodelavka mojim kolegicam, in na koncu vodja. Poskušam biti demokratična in se s sodelavkami vedno posvetujem, še zlasti, ko gre za vzgojno-izobraževalno delo, uvajanje novosti, nakupe didaktike in ostalih zadev, ki se nanašajo na vzgojno delo. Z vzgojiteljicami in pomočnicami imam zelo korekten in spoštljiv odnos. Svoje delo opravljam z velikim veseljem in ljubeznijo. Želim si, da bi vsi, ki delajo z otroki, imeli veliko ljubezni v srcu. Nelson Mandela je dejal: »Dober vodja je nekdo, ki vodi čredo, da ta niti ne opazi, da je vodena.«

Kakšno vizijo imate?

Brez vizije ni razvoja in napredovanja, toda včasih ne gre vse po načrtih. Vizija razvoja našega vrtca je pomembna za otroke, starše, zaposlene in širšo skupnost. Najbolj pomembno je nuditi otrokom možnosti za in-

Foto: Arhiv Miklavževega vrtca

Ljiljana Gomerčič, ravnateljica Miklavževega vrtca

dividualen razvoj na vseh področjih. Posebej jih je treba spodbujati na področju, kjer se najbolj počutijo »svoji«, kjer lahko pokažejo svoje talente in sposobnosti. Otrokom je zelo pomembno, da so sprejeti, da se počutijo varno, da imamo spoštljiv odnos do njih. To je moja vizija razvoja vrtca.

Vloga vrtca pri vzgoji je poleg vloge staršev zelo pomembna. Čemu dajete poudarek pri delu z otroki?

Zelo pomembna je medsebojna povezanost in razumevanje. Dandanes imajo starši za svoje otroke zelo malo časa, saj so preza-posleni in je njihov delovni čas pogosto podaljšan. Doma opravljajo vsakdanje obveznosti, časa za aktivno ukvarjanje z otrokom pa ostane zelo malo. Vsak starš si prizadeva otroku nuditi najboljše, mi pa smo tukaj zato, da jim pri tem pomagamo. Poskrbimo tudi, da so otroci na varnem, da jim nudimo vse, kar je potrebno za opti-

malen razvoj na vseh področjih razvoja v zgodnjem otroštvu. Naš vrtec je katoliški in sem ponosna, da lahko vzgajamo otroke na temeljih krščanskih vrednot. Dovolj bo, če citiram Jezusove besede iz Svetega Pisma: «Resnično vam povem: če se ne spreobrnete in ne postanete kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo! Kdor se torej poniža, da bo kakor ta otrok, bo največji v nebeškem kraljestvu, in kdo sprejme takega otroka v mojem imenu, mene sprejme.» (Mt.18, 3 – 5) Poleg duhovne dimenzije, razvoja kognitivnih, emocionalnih, umetniških in socialnih kompetenc menim, da je gibanje za otroka pomembno za razvoj vseh naštetih področij, zato temu namenjamo veliko pozornost. Gibalne uri-ce so uvrščene v vsakdanje dejavnosti. V pritličju imamo večnamensko dvorano za telesne dejavnosti, hodimo na sprehode in izkoristimo vsak trenutek, da se otroci lahko gibajo na prostem in na svežem zraku.

Za delo v kolektivu so pomembni dobri odnosi. Imate kakšne posebne metode za motivacijo sodelavcev?

Hm, kaj mislite, kaj je najboljša motivacija za sodelavce? Prepričana sem, da je tista, ko sem sama zgled svojim sodelavcem, in ko vidijo, da delam. Če sem inertna, nedelavna in pričakujem, da bo nekdo drug delal namesto mene, potem bodo nastopile težave. Našla sem skupne interese in cilje za razvoj našega vrtca. Nisem opazila, da bi sodelavke nasprotovale katerega koli predlogu. Vsako zamisel ponudim v razpravo, nekaj dopolnim, nekaj odzvem in najdemo kompromis. Lahko rečem, da sem povsod navzoča. Zelo pogosto zahajam v igralnice, vsak dan sem v stiku z otroki, zaposlenimi in starši.

Ste oziroma še boste v delo vpeljali kakšne novosti?

Normalno je, da si želiš uspešno delati v organizaciji, kjer si vodja. Glede na to, da sem na tem delovnem mestu od 1. septembra 2014, v letni delovni načrt nisem mogla preveč posegati, saj razmer in vrtca še nisem dobro poznala. Letos nam je uspelo urediti nekaj zadev z denarno pomočjo Občine Logatec (peskovnik, obloga za teraso, nakup didaktike in športnih pripomočkov). Za naslednje šolsko leto si želim, da bi začeli z vodenjem osebnega portfolia otroka, v katerem bi bilo zbrano vse od prihoda v vrtec do odhoda v šolo, oziroma izpisa, in bi ga dobili za spomin na svoje zgodnje otroštvo.

Koliko otrok je vpisanih v vrtec in v koliko skupin so razdeljeni?

V vrtec je trenutno vpisanih 63 otrok. Imamo štiri skupine otrok, ki so razdeljeni po starosti. V rumeni in oranžni sobi so otroci prvega starostnega obdobja, v zeleni in modri sobi pa drugega.

Kakšne programe in dejavnosti izvajate?

Poleg ciljev in predlaganih vsebin, ki jih ponuja kurikulum za vrtce in vsa področja otrokovega razvoja, dajemo poudarek na oblikovanje temeljnih krščanskih vrednot. Otroke vodimo k odkrivanju, spoznavanju in občudovanju sveta, ki je zanimiv, skrivnosten, dober, bogat in lep. Spodbujamo jih, da odkrivajo bogastvo, smisel in svetost človeškega življenja, zato življenje spoštujemo in z njim odgovorno ravnamo. Pomagamo jim oblikovati zdrav odnos do sebe, do drugih, kjer je pomembna pomoč drugemu. Skrbimo tudi za spoštljiv odnos do hrane.

V čem je vaš vrtec specifičen?

Lahko rečemo, da smo specifični ravno v tem, ker delujemo pod isto streho kot naši prebivalci Doma Marije in Marte. Poleg strehe nas povezuje tudi sodelovanje vseh zaposlenih v Medgeneracijskem domu. Smo manjši vrtec, vsi se dobro poznamo in se počutimo kot velika družina. Pogosto se zgodi, da starejši otroci pomagajo malčkom obuti čevlje, obleči jopico, skratka zelo radi se družijo. Smo zasebni katoliški vrtec in spodbujamo multikulturalnost. V vrtcu imamo otroke različnih narodnosti, drugačnih verskih opredelitev, celo drugih ras, kar me posebej navdušuje. Enako ravnamo, ko gre za zaposlitve.

Kako ste povezani s prebivalci Doma Marije in Marte? Sobivanje je za otroke vsekakor velika milost. Kako Vi gledate na to?

Otroci iz Modre sobe pogosto obiskujejo oskrbovance v Domu Marije in Marte, včasih tudi spontano in se sproti dogovorijo za obisk. Po navadi so srečanja enkrat mesečno. Nekateri otroci iz našega vrtca imajo v domu babico, dedka ali pa prababico, in je to zanje poseben dogodek. Po vsakem srečanju imajo novo izkušnjo, veselo pripovedujejo o obisku in skupnem petju. Tudi moja babica je po lastni želji stanovala v domu za starejše, zato vem, kako jo je razveselil vsak obisk. Imela je vse pogoje za kakovostno življenje, ampak obisk ji je pomenil največ. Ko gre za sodelovanje na profesionalni ravni, imamo redne stike in dogovore. Prijavljene smo v skupni projekt Družini prijazno podjetje in kmalu pričakujemo pridobitev osnovnega certifikata. O tem bomo lahko spregovorili še kdaj drugič.

Vrtec deluje že dobri dve desetletji, zamenjali ste lokacijo, v vašem varstvu se je zvrstilo kar nekaj otrok. Lahko kaj poveste še o zgodovini vrtca?

Župnik Anton Kompare je vrtec ustanovil leta 1991, v času, ko so se dogajale velike spremembe na družbenem in političnem področju. Po razpoložljivih podatkih je bil Miklavžev vrtec prvi zasebni katoliški vrtec v samostojni Sloveniji. Varstvo se je začelo z eno skupino otrok na Pavšičevi ulici v Logatcu, po večini dojenčkov. Na tej lokaciji je vrtec deloval polnih 20 let, število otrok je bilo vsako leto večje, bili so časi, ko vseh prijavljenih ni bilo možno sprejeti. Leta 2011, ob 20. obletnici, se je vrtec preselil na današnje lokacijo. Naslednje leto bomo praznovali 25. obletnico ustanovitve. Tako lahko povzamemo, da smo v vrtcu vzgajali že 23 generacij. Vrtec je »gradilo« veliko zaposlenih, ki so pustili svoj pečat.

Bi še kaj dodali?

Želim se zahvaliti našemu direktorju, župniku Janezu Komparetu za podporo in zaupanje, ki mi ga je izkazal. Hvaležna sem tudi vsem svojim sodelavkam, ki so me lepo sprejele, posebej kolegici Jožici Maček za pomoč, ki mi jo je nudila na začetku, in mi še naprej stoji ob strani. V času gospodarske in ekonomske krize se moram zahvaliti tudi Občini Logatec in gospodu županu Bertu Menardu za razumevanje, pomoč in zavedanje pomena predšolske vzgoje. Za pogovor se vam lepo zahvaljujem in vam želim vse dobro tudi v prihodnje.

Luka Škrlič

Foto: Arhiv Miklavževega vrtca

POGOVOR Z RAVNATELJICO VRTCA KURIRČEK

SISTEM PREDŠOLSKE VZGOJE JE ZGLEDNO UREJEN

Ravnateljica Vrtca Kurirček Logatec je vesela in ponosna, da so v logaški občini že nekaj let vsi otroci sprejeti v vrtec. Razveselijo jo številne pohvale staršev in nasmejani obrazi otrok, ki z veseljem odkrivajo svet, tudi skozi številne projekte, ki jih izvajajo v vrtcu.

Gospa ravnateljica, izteka se vam še en mandat, odločitve o novem ravnatelju še ni. Kako ste zadovoljni s preteklim delom? Kaj bi postavili kot dosežek?

Za mano sta dva zelo pestra in zanimiva mandata. V zadnjih desetih letih smo se povečali za še enkrat toliko oddelkov, kot jih je bilo pred tem. Sedaj imamo 43 oddelkov v sedmih enotah, otrok pa preko 750. Moja dva mandata ravnateljavanja so torej zagotovo zaznamovale širitve vrtca. Leta 2008 je bil odprt oddelek v zasebni hiši v Rovtah in začasni oddelek v stari šoli v Gornjem Logatcu, 2009. enota Tičnica in začasni oddelek na Notranjski 14, 2011. enoti Laze in Pod Košem, istega leta je bil odprt tudi dodatni oddelek v enoti Hotedršica. Od mene je vse to dogajanje terjalo veliko angažiranosti, proaktivnosti, sodelovanja z občino, aktivnosti pri nabavi pohištva, igrač, zagotavljanja varnosti ... Pri vzpostavljanju novih prostorov se vedno pojavijo tudi dodatne, nepredvidene ovire, potrebno je na novo zaposlovati, na novo vzpostavljati odnose v kolektivu. S svojim dosedanjim delom sem zadovoljna, še posebej, ko pogledam nazaj in ugotovim, da smo skupaj uspeli zagotoviti varstvo vsem prosilcem.

Ste ravnateljica velikega vrtca. Vrtec Kurirček ima sedem enot, kako poteka sodelovanje med njimi? Na katerih področjih?

Pri organizaciji tako velikega vrtca je potrebna dobršna mera spretnosti in izgradnja učinkovitega sistema vodenja. Če hočemo zagotoviti kakovostno delo v vseh oddelkih, je nujna stalna medsebojna komunikacija. Za organizacijo dela v enotah skrbijo vodje, ki mi pomagajo pri sprejemanju pomembnih odločitev. Z vodji sem ves čas v stiku, prav tako pa tudi same sodelujejo med seboj. Poleg tega smo v času mojega ravnateljavanja zgradili sistem, v katerem delavci sodelujejo med seboj v različnih delovnih skupinah, kot so medkolegialne hospitacije, projektne skupine, strokovni aktivni, aktivni za razvoj posameznih področij, vse v namen sodelovanja, učenja, prenosa znanja in dobre prakse. Vseskozi skrbim, da so v te skupine vključeni strokovni delavci iz različnih enot, saj s tem povečujemo enotnost, povezanost in občutek pripadnosti.

Foto: Osebni arhiv

Sodelovanje z Miklavževim vrtcem?

Z Miklavževim vrtcem sodelujemo korektno, kolikor nam čas dopušča. S prejšnjo vodjo je bilo sodelovanje prijetno, sproščeno, večkrat sva se slišali po telefonu, srečevali sva se na strokovnih srečanjih. Z novo vodjo sva že navezali prve stike, za kaj več pa zaenkrat še ni bilo prave priložnosti.

Zadnjih nekaj let smo imeli logaški starši srečo, saj so bili vsi otroci sprejeti v vrtec. Bi rekli, da enote pokajo po šivih? Ste zadovoljni s prostori in njihovo opremljenostjo?

Kot ste že omenili, smo lahko vsi skupaj zadovoljni, da otroci dobijo vrtec takrat, ko ga potrebujejo. Trenutne kapacitete so povsem zasedene. Če se med letom kakšen otrok izpiše, ga takoj nadomestimo z novim. Največja prednost našega vrtca pred vrtci v drugih občinah, ki bi jo rada izpostavila, je v tem, da enega ali dva oddelka odpremo tudi pozneje, med letom, za kar v drugih občinah večinoma nimajo posluha. Ta oddelka sta namenjena otrokom, ki so rojeni pozneje, starši pa morajo po izteku porodniškega dopusta v službo. Stavbe in prostori so dokaj dobro urejeni, ves čas se obnavljajo in urejajo. Z občino dobro sodelujemo, našim potrebam

pogosto prisluhnejo, včasih pa je treba na realizacijo v skladu s splošno finančno situacijo tudi nekoliko počakati. V letošnjem letu je občina poskrbela za energetske sanacije Centralnega vrtca, kar je velik birokratski, organizacijski in finančni zalogaj.

Kako je z zasedenostjo vrtcev za prihodnje leto?

Na Komisiji za sprejem otrok v vrtec za prihodnje šolsko leto je bilo odklonjenih 15 otrok. To so predvsem otroci, rojeni po novem letu, in otroci iz drugih občin. Po izkušnjah preteklih let pa lahko povem, da se nekateri starši pozneje premislijo, drugi se preselijo, tretji dobijo vrtec v drugi občini in tako potem naknadno sprejmemo še tiste otroke, ki so bili prvotno odklonjeni.

Kako ocenjujete sodelovanje s starši?

S starši zelo uspešno sodelujemo. Gradimo na odprtosti in na zaupanju. Starši so predvsem zadovoljni takrat, ko vidijo, da se njihov otrok v vrtcu dobro počuti, rad hodi v vrtec, dobro napreduje, da se v vrtcu dogaja veliko zanimivih aktivnosti. Vsako leto staršem ponudimo v izpolnjevanje anketo o zadovoljstvu in vselej dobimo predvsem zelo veliko pohval na račun dela vzgojiteljev. V primeru, da starši z delom niso zadovoljni, pa je moja dolžnost, da preve-

rim delo v oddelku, da vzgojiteljem svetujem, jih usmerjam in jim dajem možnosti za izpopolnjevanje strokovnega znanja.

Kateri projekti, ne glede na enoto vrtca, se vam zdijo posebej zanimivi in bi jih želela izpostaviti?

Izvajamo veliko zanimivih projektov. Vzgojiteljice jih napovedo same, same jih vodijo, prav tako se projektom priključujemo po lastni izbiri. V zadnjih dveh letih smo poleg projektov Zdravje v vrtcu, Eko vrtovi, Palček bralček, Čutna pot, Pravljíčna joga, učenje po metodi NTC in projektov evropskega povezovanja vpeljali tudi projekt uvajanja elementov montessori pedagogike. Moto aktivnosti v tem projektu

je »Pomagaj, da naredim sam«. Pomembno je, da vrtec zagotavlja takšno učno okolje, kjer je otrokom omogočeno izkušensko učenje. Otroci se učijo poskrbeti zase, za druge in za okolje, v katerem so, obenem pa razvijajo koncentracijo, gibalne spretnosti, skrb za okolje, notranjo urejenost, strpnost in druge lastnosti, ki pozneje v življenju zagotavljajo suverenost, samozavest, odgovornost in neposredno uporabo znanja v realnih življenjskih situacijah.

Dotakniva se še samega sistema predšolske vzgoje - kako ga ocenjujete, kje bi bile potrebne spremembe?

Sam sistem predšolske vzgoje je zgledno urejen. V vrtcih je otrokom zagotovljeno varstvo

takoj po končanem porodniškem dopustu, za prehrano je poskrbljeno, varstvo poteka v večini ustanov do sedemnajste ure. Vrtci niso le kraj, kjer se otroci samo čuvajo, ampak tudi učijo in vzgajajo, vzgojitelji so visoko strokovno usposobljeni in se stalno strokovno izpopolnjujejo. Kot ravnateljica si samo želim, da bi nam uspelo ohranjati visok strokovni in organizacijski nivo predšolske vzgoje, saj se vrsto let pojavljajo težnje po znižanju standardov in zvišanju normativov, na nas pa je, da s svojim delom neprestano dokazujemo kakovost izgrajenega sistema in opravičujemo zaupanje vseh, ki financirajo našo dejavnost.

Jure Vodnik

OBISK IZ AMERIKE

ANGLEŠČINA MALO DRUGAČE

V četrtek, 26. marca 2015, je bil na OŠ Rovte nekoliko drugačen, na predmetni stopnji čisto ameriško obarvan. Na šolo so namreč prišli gostje iz ameriškega veleposlaništva v Ljubljani, diplomat Brandon Lee, njegova štirinajstletna hči ter Douglas Morrow. Da je bilo sporazumevanje in navezovanje stikov nekoliko lažje, je poskrbela njihova spremljevalka Erika Čok.

Na veleposlaništvu imajo že nekaj časa prakso, da šolam po Sloveniji predstavijo čim bolj nazorno predstavijo svojo državo, to je z obiskom. Učenci naj bi pridobili čim bolj pristno izkušnjo z naravnim govorom, ko sogovornik ne razume tvojega materinega jezika in si prisiljen uporabiti svoje znanje angleščine. To ni znanje, ki si se ga naučil za šolski test, ampak je živi, pogovorni jezik. Razlika med tema dvema uporabama je namreč zelo velika. Zopet se je izkazalo, da človek mnogo več pridobi, če se s stvarmi, tokrat kar z ljudmi, sreča v živo. Tokratni obisk ni imel le značaj obiska temveč je bil povsem pedagoški, to je učenje jezika na konkretnem nivoju. Pobudnica srečanja na naši šoli je bila učiteljica angleškega jezika Amalija Lazar Bevc, v sodelovanju s svojimi sodelavci.

Gostom smo pripravili poseben program

Odziv učencev predmetne stopnje je bil izjemno dober in pozitiven, prav tako tudi njihovih učiteljev. Goste smo tudi nekoliko presenetili, saj smo jim pripravili tudi program. S frajtonerico sta slovensko vižo zai-

grala Jan in Maja, pevci pevskega zbora pa so zapeli ameriško himno, seveda v 'originalu'. Spomini namreč še živijo od nedavnega smučarskega svetovnega prvenstva, ko so ameriški šolarji v čast zmage Tine Maze zapeli slovensko himno v slovenskem jeziku. Obiskovalci so bili ob tem presenečeni, srečni, celo ganjeni. Posladkali pa so se lahko s pravimi kremnimi rezinami. Najbolj zanimiv del obiska pa je bila seveda predstavitev diplomata, njegove hčerke in njuno pripovedovanje o njuni domovini, ZDA. Vesela sta bila velikega zanimanja naših učencev, saj je bilo veliko vprašanj, na katera sta sproščeno in vljudno odgovarjala. Hčerki je bil obisk tako všeč, da je s sovrstniki v Rovtah ostala kar

tri šolske ure in se celo pomerila v igranju odbojke.

Ko angleščina ni več nujno zlo

Namen je bil torej dosežen, ko je tudi pri angleščini začutili sproščenost in učenci jezik uporabljajo v vsakdanjem pogovoru z angleško govorečimi sogovorniki. Tako angleščina ni več nujno zlo, ko si zanj ocenjen pri šolskem testu. Takih in podobnih izkušenj bi v našem šolskem sistemu moralo biti še več, tudi z drugimi svetovno bolj ali manj znanimi jeziki. Tako bo tudi šola prestopila meje okostenelosti in zaprtosti med štiri stene učilnic.

Metka Bogataj

Foto: Arhiv OŠ Rovte

DRUŠTVO UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE LOGATEC

Z MUCO COPATARICO IN MOJCO POKRAJCUJO V SVETU PRAVLJIC

Da bo tokratno odprtje razstave potekalo malce drugače kot običajno, smo obiskovalci razstave del študijske skupine UTŽO Keramika in mozaik, ki je bila v petek, 17. aprila, v Stekljeni galeriji večnamenske Športne dvorane Logatec, takoj opazili. Na mizicah pod stopnicami smo videli vrsto copatk, čevljev in raznih keramičnih izdelkov. Pri mizah pa babici, ki vnučkinjam pripovedujeta pravljici, kadar nista z njimi, pa izdelujeta

razne drobne predmete iz keramike. Razstava je odgovor na vprašanje, kam vsako drugo sredo teče soseda. Na tečaj, seveda! Imajo mentorici (Vesna Stražišar in Majda Cirman), ki »učenkam in učencema« malce svetujeta, tu in tam priskočita na pomoč, ko se kaj zalomi ali pa zlomi. Na vprašanje, kam z izdelki, naše umetnice odgovarjajo, da nekateri ostanejo tudi doma, na polici, v glavnem pa gredo za darila. Prav je, da te naše vrle »mladenke« naštejemo: Bojana Čik, Metka Čuk, Vera Gogič, Nadja Ivanuša, Jana Jerina, Bernarda Kostanjevec, Vladimira Lux, Minka Mihevc, Petra Olip, Livija Knez Peršl, Jana Smodiš, Vesna Stražišar, Pavla Vocki in Natalija Zidanič. »Blažena med ženami« sta Stevo Olip in Janez Mihevc, ki je dober predvsem v ustvarjanju mozaikov.

Razstavo si je ogledala tudi predsednica Društva univerza za tretje življenjsko obdobje Metka Rupnik. Povedala, da je to že četrta razstava društva, ki deluje tri leta, ima pa danes že 140 članov. Več o njegovem delu, tečajih in drugih dejavnostih pa jeseni, ko bo čas za vključevanje novih članov. Ker je v zraku že dišalo po pomladi, nam je nekaj takih na citre pričarala Brigita Grašič. Razstavo si je bilo moč ogledati do konca meseca.

Besedilo in foto: Brane Pevec

LOGAŠKI POZAVNIST ZMAGAL NA MEDNARODNEM TEKMOVANJU

Ponovno lahko poročamo o zelo lepem uspehu mladega logaškega glasbenika. Tokrat nas je s svojim tekmovalnim nastopom na mednarodnem tekmovanju SVIREL navdušil mladi pozavnist Domen Gantar. Na tekmovanju, ki je potekalo med 6. in 12. aprilom na gradu Štanjel, je namreč v skupini trobil osvojil absolutno prvo mesto in denarno nagrado 600€.

Domnu se je uspelo uvrstiti med pet finalistov, v finalnem nastopu pa najbolj prepričal žirijo v zasedbi Joseph Steinboeck, Dušan Kranjc, Wolfram Winkel in Zoltan Macsai. Domen je tako osvojil 99,50 točk - prvo mesto in prvo nagrado.

Domen Gantar (1992) se je za svojo glasbeno pot odločil pri osmih letih, ko se je pričel učiti harmoniko. Pozneje je harmoniko zamenjal za evfonij, katerega se je začel učiti pri desetih letih pri profesorju Luki Einfaltu in pozneje pri profesorju Romanu Gačniku. Leta 2007 je uspešno opravil sprejemne izpite na umetniški gimnaziji v Kopru, smer glasba, in začel z učenjem

pozavne pri profesorju Albertu Kolblu ter kasneje pri profesorju Marku Iliču. Leta 2010 se je udeležil mednarodnega mladinskega orkestra CEI. Sedaj študij nadaljuje na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani

ni, kjer je v razredu prof. Dušana Kranjca. Je dvakratni dobitnik zlatega priznanja na tekmovanju slovenskih glasbenikov TEMSIG (prva in tretja nagrada) V času študija je postal član Trobilnega ansambla Slovenske filharmonije, Ansambla akademije Branimirja Slokarja in *Ljubljana International Orchestra* (LIO). Je zunanji sodelavec SNG Opere in Baleta Ljubljana. Svoje znanje je izpopolnjeval pri Branimirju Slokarju, Arminu Bachmannu, Stefanu Schulzu, Jamieju Williamsu, Dietmarju Küblböcku in Jonasu Bylundu. Domen je tudi član Pihalnega orkestra Logatec.

Kot kaže, je logaški zrak zelo zdrav za razvoj mladih trobilnih talentov, saj imamo tako danes poleg Andreja Žusta, ki se je s svojim hornom zaposlil prav med svetovno elito, tudi vrsto mladih prodornih solistov o katerih se bo verjetno še veliko slišalo. Domnu za uspeh najiskrenejše čestitamo in naj mu njegova pozavna še naprej »lepo poje«.

Robert Albrecht

OTROŠKI PEVSKI ZBOR OSNOVNE ŠOLE TABOR LOGATEC

STRAŠNO STRAŠEN KONCERT

Ko smo 10. aprila ob šestih popoldne vstopali v dvorano Kulturnega doma Tabor, so iz nje prihajali kriki, tuljenje, strašno bobnanje, šelestenje vrečk; na odru, pred njim in za njim pa slike duhcev, strahcev - prijaznih in manj prijaznih ... in potem prva pesem: Če bi se svet nazaj vrтел. S kakšnim veseljem, s kakšnim žarom v očeh so jo otroci zapeli, ko so videli, kako jih iz dvorane z zanimanjem gledajo njihovi starši, babice, dedki, še kakšen sosed je prišel. Mimogrede smo izvedeli vse, kar so otroci napisali o računalniškem strahu. Komaj je bilo konec pesmi Muca na klavir igra, je že sledil Mačji koncert in za njo tista iz naše mladosti Ciciban, cicifuj in potem še vrsta drugih pesmic - vse do Grajskega

strahu. Ne vemo, ali je bil ta strah iz gornjelogaškega gradu ali katerega drugega, vsekakor bi bil navdušen, ko bi slišal prepevati otroški pevski zbor OŠ Tabor. Zbor deluje že 45 let, 30 jih vodi Zdravko Novak. V njem prepevajo otroci od drugega do šestega razreda. Otroci zelo radi pojejo, radi nastopajo, zadovoljni so tudi z zborovodjem, za katerega pravijo, da ni prestrog, jih velikokrat pohvali, včasih prinese tudi bonbone. Čokoladne. Ti so najboljši, tako kot je bilo tisti večer najboljših vseh 60 otrok pevskega zborčka. Koncert je bil res strašen: »strašno« dober, kaj dober - odlični! Nič čudnega, saj je zborček prejemnik vrste nagrad z regijskih tekmovanj. Ko bodo zopet kje nastopili, pridite! Uživali boste tako ob njihovem petju kot tudi ob raznih presenečenjih, ki jih znajo pripraviti mladi šolarji. Pri vходу v dvorano so nam otroci potisnili v roke listke, okrašene s pentljami. Na mojem je pisalo: »Zobni strah. Zobni strahec Je bele barve. Stanuje v naših zobkih ... « Napisali so jih otroci 2.a in 2.b razreda (mentorici Ana Mulec Prudič in Marija Jereb Lukan), petošolki Katarina Baretič in Jana Beguš sta jih med pesmicami prebirali in nas na koncu potolažili, da pravih strahov pravzaprav sploh ni. Proti koncu je prišla gostja, igralka Eva Bezek, ki nam je predstavila odlomek iz muzikala Show strahov avtorice Svetlane Makarovič. Ves čas pa je nastopajoče spremljal pianist Miha Nagode. Šolarji so naredili tudi plakate in scenske elemente (3.a in 3.b - mentorici Darja Rupnik in Irena Sivec Maglica), izdelava recikliranih instrumentov pa je bila delo 4.a in 4.b razreda (pouk GUM).

Besedilo in foto: Brane Pevec

ZAPOJMO POMLADI 2015

Že sedeminštrideseti so se na reviji otroških in mladinskih zborov zbrali mladi pevci iz šol logaške občine. V Jožefovi dvorani Doma Marije in Marte sta revijo pripravili logaška izpostava JSKD, ki jo vodi Tanja-Pina Škufca, in Osnovna šola 8 talcev Logatec z ravnateljico Karmen Cunder. »Z našpičenimi ušesi«, kot je dejala povezovalka Sanja Rejc, je revijo strokovno spremljala Barbara Kovačič. Na začetku je pod vodstvom Marinke Istenič kar ubrano zapelo 19 prvošolcev Pevske pripravljavnice OŠ 8 talcev. Zatem je prikupno nastopil 36-članski zbor Mali junaki GŠ Logatec pod vodstvom Tanje Žagar. Zbor deluje od leta 2006, pevke, no ja, tudi en pevec, so stare od 4 do 9 let. Temperamentno, z veliko gestikuliranjem. Njim so sledili pevci otroškega zbora POŠ Hotedršica. Nastop teh petnajstih deklic in dveh dečkov je bil zame največje prijetno presenečenje revije. Pod vodstvom Zdravka Novaka so pokazali veliko pevskih veščin, ki jih (pre)večkrat pogrešamo celo pri odraslih zborih. Vse je bilo izpeto, dinamika kot se spodobi. Zbor je med letom že pripravil glasbeno pravljico in jo uspešno izvedel. Ob 19 pevkah je v otroškem zboru dolnjelogaške šole pod vodstvom Marinke Istenič zapel tudi deček. Sicer urejenemu petju bi morda kazalo dodati še nekaj več vaje za izenačenje visokih tonov. Zatem je pod vodstvom Mari Loštrek zapel otroški zbor OŠ Rovte. Dvoglasnemu petju 32-članskega zbora je poseben zvok dajalo 11 fantov. Jasno, ubrano petje, tudi zvočno. V dekliškem zboru GŠ Logatec so dvoglasno pele pevke, stare od 7 do 10 let. Zbor je bil pod vodstvom Tanje Žagar ustanovljen šele nedavno. Pokazal je veliko gibčnosti. Skupino otroških zborov je zaključil nastop 52-članskega gornjelogaškega zbora pod vodstvom Zdravka Novaka. V tem zboru je pelo največ, kar 15 fantov. Zbor je nekaj dni pred revijo pripravil celovečerni Strašno strašen koncert. Petje zbora je bilo dopadljivo, razgibano in zelo dobro, kar je pokazal tudi aplavz, ki je do zadnjega

spremljal z odra odhajajoče pevce. Nastope treh mladinskih zborov je pričel 23-članski z OŠ 8 talcev pod vodstvom Marinke Istenič. Samo dekleta, ki so pela tudi o čokoladi, ki da je prava kriza deklet na vrhuncu mladih let. Sledil je 25-članski zbor rovtarske šole pod vodstvom Mari Loštrek. Zbor, ki deluje dvajset let, v njem pa je zdaj šest fantov, je pel brez spremljave. Izjemno močan je bil tretji glas, prvi zelo dober, srednjega pa smo nekoliko pogrešali. Za sklep revije je zapel 32-članski mladinski zbor gornjelogaške šole pod vodstvom Zdravka Novaka. Programsko zelo zahteven nastop se je izpel v lep zaključek večera. Pričakovali bi morda več zvoka. Dodajmo, da so klavirsko spremljavo zborom dodali Manca Tršar in Živa Cocić, Tanja Žagar, Maša Menegatti, Eva Trček in Miha Nagode. Po besedah Tanje-Pine Škufca je strokovna spremljevalka pohvalila vse sodelujoče in jih spodbudila za nadaljnje delo z zbori. Zdravka Novaka pa je spodbudila za udeležbo na tekmovanju, kamor so ga že v preteklih letih predlagali tudi strokovni spremljevalci.

Janez Gostiša

OPZ OŠ Tabor

Foto: Eva Križaj

LITERARNI VEČER O ALMI M. KARLIN V LOGAŠKI KNJIŽNICI

Včetrtek, 26. marca 2015, se je v Knjižnici Logatec odvil literarni večer o pisateljici, popotnici in raziskovalki tujih kultur Almi M. Karlin. Almo, kot eno izmed pomembnih oseb, ki je prispevala k razvoju kontemplativne kulture pri nas, je predstavilo Društvo za študije kontemplativnih tradicij iz Mengša. Regina Bokan je opisala njeno življenjsko pot in izpostavila kvalitete, ki jih je razvila. Bila je izredno samodisciplinirana in ne glede na težave, s katerimi se je spopadala, je vzdrževala dnevni ritem študija, raziskovanja in pisanja. Z odprtostjo in poslušom se je poglobljala v druge kulture. S svojim delom si je prizadevala prispevati k miru in razumevanju med narodi. Odkritje življenjskega poslanstva v osrediščeni tišini sredi norveške zime ji je prineslo notranji mir in blago srčno veselje, kot je sama zapisala v svoji avtobiografiji. Nevenka Kovač je vzpostavila razlikovanje med osebnostjo in dušo človeka, ki jo prepoznamo po vrlinah in nesebičnem služenju dobrobiti človeštva. Pokazala je na korake, ki jih je morala Alma prehoditi od prve slu-

Foto: Urška Orešnik

tnje do polnega razkritja življenjske naloge, izpolnjevanju katere se je predala. Maja Polak je v zaključku orisala njeno osemletno potovanje okoli sveta, del njene etnografske zbirke in posebnosti njenega raziskovalnega dela. Večer se je zaključil s pogovorom, v katerem smo osvetlili okoliščine, ki so vplivale na to, da je pisala v nemškem jeziku in na

njeno dolgoletno zapostavljenost v slovenskem prostoru. To stanje popravljajo številni prevodi njenih knjig in avtobiografije, biografska dela ter razstave in drugi dogodki, ki so se zgodili v zadnjih letih.

Nevenka Kovač, Društvo za študije kontemplativnih tradicij

VOJKO GAŠPERUT, SLIKAR PRIMORSKE DUŠE IN NARAVE

Poročilo o odprtju razstave del Vojka Gašperuta – Gašperja naj začnem s povabilom na ogled razstave, ki bo odprta vse do konca junija. Kje? V Jožefovi galeriji Doma Marije in Marte, kjer so jo odprli na tretjo velikonočno nedeljo (19. aprila) ob 11. uri. Če bo galerija po naključju zaprta, potem stopite k vходу v dom, kjer bodo rade volje pomagali.

Na odprtju, kamor je vabila Župnija Dolnji Logatec, je o razstavi spregovorila literarna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn. Vojko Gašperut je predvsem slikar pokrajine, ki jo zna upodobiti realistično, a na njemu lasten način. Njegova dela so barvita, njegov živopisni ruj, rdeč in žareč, naseljen v trpko kraško pokrajino, je več kot samo realističen povzetek narave, v njem je tudi slikarjeva duša. In to velja tako za njegov rodni Breginj, kakor tudi za soline, kjer bi najraje kar skočili v modro morje. V njegovih slikah se izraža tako osebni odnos do zunanjega sveta, hkrati pa se kažejo tudi notranja razpoloženja.

Ima pa slikar Gašperut, ki ga je pri 18 letih narava pahnila na tako hudo preizkušnjo, veliko vero v življenje in kot sam pravi: »Papež Janez Pavel je pokazal pot tudi nam umetnikom, da kljub poškodbam vztrajamo pri svojem ustvarjanju«. In on vztraja, kar mu je prineslo vrsto priznanj in nagrad, imel je že več kot 120 samostojnih razstav, skupinskih pa je bilo preko 350. Sodeluje tudi na številnih likovnih delavnicah, dobredelnih likovnih prireditvah (Karitas, za otroke itd.) ter demonstrira slikanje v različnih ustanovah. Sicer pa je že enajsto leto polnopravni član Mednarodnega

zdrženja slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami, je tetraplegik, ki zato, ker ima prizadete tudi roke, slika z usti, kar je pokazal tudi Logatčanom.

Odprtje so popestrile citrarke Urša Rožmanec, Brigita Nagode in Špela Maček ter kitaristka Maja Katič.

Besedilo in foto: Brane Pevec

NOČ KNJIGE NA PODRUŽNIČNI ŠOLI ROVTARSKE ŽIBRŠE

Četrtek, 23. april, je bil čudežen dan, ki se je pretil v še bolj čudežno noč. Vsi učenci podružnične šole v Rovtarskih Žibršah, njihovi starši in prijatelji iz devetega in sedmega razreda so se ob 20. uri ponovno zbrali v šoli, ki je bila spremenjena v čudežno deželo Klobučarijo. Otroci so pripravili kulturni program in ustvarjalno predstavili dve pravljici v tehniki kamišibaj. Skupaj z obiskovalci so se pomerili v knjižnem kvizu. Nato pa so se preselili pod pravljicne dežnike in prisluhnili pravljicam, ki so pripovedovali nekateri starši in prijatelji iz višjih razredov. Vendar to še ni bilo vse. Skupaj so se odpravili v noč in na vrhu hriba prisluhnili pravljici pod zvezdami. Večer je kar prehitro minil. Po pravljici za lahko noč so se otroci poslovili od staršev, si pripravili ležišča, poiskali knjige, se poskrili v spalne vreče in nočno branje se je začelo. Do kdaj? Ne povemo, zato ker tako ali tako ne bi verjeli. Noč je bila pač bolj kratka, a sladka. In kaj pravijo otroci? Njihov odgovor je kratek. Enoglasno: "Suuupeeeeeeeeer!"

Besedilo in foto: Anica Žakelj

ČUŠINOV PETI EVANGELIJ

ŽIVETI. LJUBITI. UMRETI. VSTATI!

V petek, 24. aprila, je Gregor Čušin v Jožefovi dvorani Medgeneracijskega Doma Marije in Marte predstavil sveže avtorsko delo - Peti evangelij. V organizaciji društva Aktiv je nastopil že petič in kot vselej navdušil, navdihnil in nasmejgal navzoče. »Vsi poznamo štiri

evangelije. Matej, Marko, Luka in Janez so, vsak po svoje, a vsi skupaj, po božjem navdihu, zapisali zgodbe iz Jezusovega življenja. 'Peti evangelij' ni na novo odkrit apokrif... je odzven štirih evangelijev v mojem življenju. Vi kar sedite, jaz bom stal... Jaz bom odprtih ust, vi bodite odprtih src... Naj vas vesela novica, ki jo boste slišali, pripelje k Besedi!« (Gregor Čušin) V predstavo je vključil tudi avtorske pesmi, zapel je in ubrano zaigral na ukulele. Naslov predstave lahko preberemo na dva načina, a Čušin pravi: »Ni pomembno, ali je peti ali pětí evangelij, pomembno ga je živeti! Živeti. Ljubiti. Umreti. Vstati!« V društvu Aktiv, ki letos praznuje dvanajsto leto obstoja, so Gregorju Čušinu hvaležni za vso pomoč. Z zbranim denarjem so lahko izvedli vsakoletni Križ Kraž mladih. Zahvala za sofinanciranje gre tudi občini Logatec ter drugim sponzorjem in podpornikom. Društvo je v letošnje leto vstopilo s svežimi zamislimi in z novim vodstvom. Novi predsednik društva je postal Gašper Sajovic, ki že napoveduje nove dogodke in pestro dogajanje.

Besedilo in foto: Luka Škrlič

NOČ KNJIGE NA OŠ TABOR

POTOVALI SMO Z OTROKI SVETA

Odkar je Unesco 23. april razglasil za svetovni dan knjige, ga slavimo po vsem svetu, zadnja leta tudi ponoči. S knjižnim ponočevanjem so začeli v Nemčiji, ZDA, Veliki Britaniji in na Irskem; lani se je prva Noč knjige zgodila v Sloveniji in letos smo se temo velikemu bralnemu dogodku pridružili tudi na OŠ Tabor. Na ta način promoviramo branje in lahko povzdignemo knjigo na mesto, ki ji pripada – vrednost knjige, ki spodbuja domišljijo, ima čudežno moč. Zgodbe nas popeljejo v daljne dežele, nas pripravijo do razmišljanja, preženejo osamljenost in dolgočasje, nas ponesejo v spanje, z njimi lahko

živimo različna življenja ter razširimo svojo sposobnost dojemanja. »Avtor knjigo napiše, bralec ji vdahne dušo.« Tako upamo, da smo s sproščenim bralnim dogodkom uspeli vdahniti

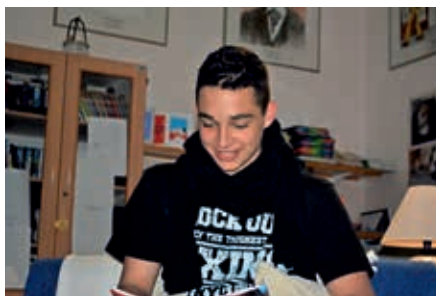

Foto: Gašper Klevišar

dušo kratkim zgodbam avtoric Janje Vidmar in Benke Pulko: OTROCI SVETA. Vsi udeleženci so bili vabljeni h glasnemu branju vsaj ene zgodbe; tako je vsak prispeval delček k temu, da smo z različnimi glasovi spoznavali raznolikost življenj otrok po vsem svetu. Projekcija fotografij Benke Pulko je glasovom dodala slike, ki so nam bile na potovanju kašipot, ter poudarila raznobarnost zgodb in izkušenj, ki smo jih delili na ta pomemben praznik – praznik knjige. Knjiga pa je bila kot vedno odličen izgovor za druženje in izmenjavo mnenj.

Maruša Brenčič Nagode

IZBOR KNJIŽNIH NOVOSTI V KNJIŽNICI LOGATEC

APRIL 2015

LEPOSLOVJE

Slovensko

BALANTIČ, Ana: Poezija v slikah (poezija)

FLISAR, Edvard: Drame 2 (dramatika)

*FLISAR, Evald: Spogledovanja z dvojnikom: knjiga knjig (antologija) (nominiraneec za nagrado kresnik 2015)

FRITZ, Ervin: Odgovornost poezije: članki, pogovori, epigrami (antologije)

JOVANOVIČ, Ksenija: Druga stran samote: izbrane kratke zgodbe (kratka proza)

KOREZ Korenčan, Darja: Sopranistkine solze

KREUTZ, Samo: Za pest zemlje (kratka proza)

MACLEAN, Sarah: V vrtincu strasti z vojvodom

MAZZINI, Miha: Samo smeh nas lahko reši: izbrane kolumne za Planet Siol.net, 2012-2014 (spomini, dnevniki)

MERC, Dušan: Življenje sintagmatov (zf)

MUGERLI, Anja: Zeleni fotelj (kratka proza)

*NOVAK, Boris A.: Vrata nepovrata: epos. Knj. 1, Zemljevidi domotožja (poezija)

OSMANGIČ, Semira: Tri kroge okrog hiše

PETEK Levokov, Milan: Ljudje na burji

PFEIFER, Jurij: Lovec na kobilice: (romanje) (zf)

POPOVIČ, Simon: Narkoman nikoli (spomini, dnevniki)

*PREGELJ, Sebastijan: Kronika pozabljanja (nominiraneec za nagrado kresnik 2015)

*SOSIČ, Marko: Kratki roman o snegu in ljubezni (nominiraneec za nagrado kresnik 2015)

STEPANČIČ, Damijan: Živalska kmetija: [strip po predlogi Georgea Orwella] (stripi)

ZOREC, Jan: Luknje v možganih

ZOREC, Jan: Mrlič v burji: resnične zgodbe o izgorevanju (kratka proza)

Tuje

BLAŽEVIČ, Aleksandar: Novi Drakula in druge zgodbe (kratka proza)

BOURNE, Joanna: Vohunova dama

BROCKWAY, Connie: Zapeljivi užitki/2

*BRUCKNER, Pascal: Pridni sinko (avtobiografski r.)

CARTER, Chris: Zli um (kriminalni r.)

CHAMBERLAIN, Mary: Krojačica iz Dachaua (zgodovinski r.)

CROSS, Mason: Sezona umorov (kriminalni r.)

DARE, Tessa: Romanca z vojvodo

DEVERAUX, Jude: Za vse večne čase/2

DURAN, Meredith: Vojvoda senc

GRISHAM, John: Platanov drevored (kriminalni r.)

HARSCH, Rick: Adriatica deserta

HARSCH, Rick: Istrske lobanje

IMAMOVIČ, Jasmin: Prosim te, zapiši: zgodovinski roman (zgodovinski r.)

JAMES, Julie: Nekaj na tebi

JUNG: Medena koža/1 (strip)

KLEYPAS, Lisa: Zapelji me ob zori

MALPAS, Jodi Ellen: Obžalovana ena noč/2

*MIHAJLOVSKI, Dragi: Pisarjeva smrt

NESBØ, Jo: Odrešenik (kriminalni r.)

NESBØ, Jo: Snežak (kriminalni r.)

PLATONOV, Andrej Platonovič: Smrti ni: črtice o vojni (kratka proza)

QUINN, Julia: Kot v raj

*SAUNDERS, George: Deseti december (kratka proza)

SCARROW, Simon: Krvavi krokarji/12 (zgodovinski r.)

STROKOVNA LITERATURA

NOVOSTI

APRIL 2015

Splošno (0)

*DŽAMIČ, Lazar: Cvetličarna v Hiši cvetja: kako smo posvojili in živeli Alana Forda

Duhovna rast (130)

HOPPE, Geoffrey: Igra zavesti: [modrost in navdih za spreminjajoči se svet]

Mejne znanosti (133)

ŽAGAR, Erika: Natalna astrologija v luči znanstvenih preverjanj: resnice in zmote o astrologiji

Psihologija (159.9)

ERIKSON, Erik Homburger: Identiteta in življenjski ciklus

GOSTEČNIK, Christian: Inovativna relacijska zakonska terapija

PETERS, Steve: Ukrotite šimpanza v sebi: kako razumeti samega sebe in se soočiti s svojimi čustvi

STREIT, Jakob: Zakaj otroci potrebujejo pravljice?

Sociologija (31)

GOFFMAN, Erving: Predstavljanje sebe v vsakdanjem življenju

GRMADE, parade in molk: prispevki k neheteroseksualni zgodovini na Slovenskem

Politika (32)

BUČAR, France: Prelom, do katerega ni prišlo

KDO so narodne manjšine v Sloveniji: zbornik skupine avtorjev

Pravo (34)

JAMBREK, Peter: Ustava in svoboda: ustavna ureditev Slovenije - izvori, temelji in razvoj

NOVAK, Barbara: Družinsko pravo

SLOVENIJA. Zakoni: Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1): z uvodnimi pojasnili dr. Grege Strbana in dr. Barbare Kresal ter stvarnim kazalom dr. Luke Tičarja

ŽENSKA taborišča: ženska kazenska taborišča za prisilno delo v Sloveniji 1949-1950

Pedagogika (37)

SKAMLJIČ, Nives: Od joka do prvih besed: priručnik za spodbujanje komunikacije, govora in jezika v prvem letu življenja

SVETOVNI etos in celostna pedagogika

VIDEMŠEK, Mateja: Igrive športne urice

Rastlinstvo (58)

HOFMANN, Helga: Alpske cvetlice: odkrivamo in določamo najpomembnejše vrste

Živalstvo (59)

BRANDT, Ingrid von: Žuželke in metulji: opazovanje in prepoznavanje najpogostejših vrst

Medicina (61)

IZBRANA poglavja o srčno-žilnih boleznih

TOMAŽIČ, Janez: Infekcijske bolezni

Kmetijstvo (63)

KOCJAN AČKO, Darja: Poljščine: pridelava in uporaba

Vrtnarstvo (635)

ELLIS, Barbara W.: Naj poženejo sadike: kako vzgajamo zdrave sadike zelenjave, zelišč in cvetja, ki ob-

rodijo bogat sad

JOŠAR, Jerneja: Ekološko vrtnarjenje za vsakogar

*MOJ vrt: majhen in čudovit: kako spremeniti majhen prostor v zeleni raj

Domače živali (636)

KALAAŠ, Maja: Tako pusti čevlji!: 18 najpogostejših vedenjskih težav, njihovo preprečevanje in odpravljanje

Kuharske knjige (641)

LIDDON, Angela: Več kot 100 veganskih receptov za vsakogar: kuharska knjiga avtorice veganskega bloga Oh she glows

NOVAK Sever, Maya: 55 presnih prigod ali Presnojedi ne jejo samo banan

ŽONTAR Kristanc, Ana: Anina kuhinja za najmlajše: več kot 130 preizkušenih kašic za otrokovo prvo leto

Obrti, industrija (67/68)

TRŽIŠKI suštarji

Umetnost (7.0)

*FREEDBERG, David: Moč podob: študije iz zgodovine in teorije odzivanja

Uporabna umetnost (74)

RAČKI, Tone: Veščina slikanja. Barve

USTVARJAMO s filcem: mokro filcanje, suho filcanje, šivanje s filcem

Slikarstvo (75)

SLIKATI v Normandiji: ob izviri impresionizma: [Narodna galerija, Prešernova 24, Ljubljana, 15. januar - 5. april 2015]

Šport (796/799)

ANČNIK, Tone: Uvod v taj čičuan: jin, jang in vse vmes

*EPSTEIN, David: Športni gen: talent, trening in resnica o uspehu

FORNEZZI, Tone: Janez Gorišek: oče belih letalnic: Planica 300m?

VEHAR, Sebastijan: S kolesom po Sloveniji: kolesarski vodnik

Jezikoslovje (80)

MEŠKO, Kristofer: Vedski jezik in izvor slovenščine

ZEMLJAK Jontes, Melita: Jezikovna kultura v teoriji in (šolski) praksi

Geografija (91)

FERFILA, Bogomil: Finska, Laponska - Sameatnam in Skandinavija

SKRB za pitno vodo

Biografije (929)

PIRC, Tomaž: Tomaž Pirc: ranocelnik-porodničar in prijatelj pesnika dr. Franceta Prešerna

SODJA, Lovro: Glasba, ples in gore: avtobiografija: šest desetletij mojega pedagoškega, kulturnega in planinskega delovanja: s posebnim poudarkom na Avstrijski Koroški in Štajerski

Zgodovina - Slovenija (949.712)

O vzponu komunizma na Slovenskem: zbornik razprav

Svetovna zgodovina (93/99)

*ARHIVI - zakladnice spomina

Še posebej opozarjamo na knjige z oznako*

Muhasto pomladansko vreme odmislite z navihanim branjem.

Maja Gregorič

LOGAŠKI ŠPORTNIK LETA JE ROK TRŠAN

Rok Tršan, športnik Logatca za leto 2014, član Tekaškega smučarskega kluba Logatec, je v preteklem letu dosegel zavidljive uspehe, tudi na mednarodni ravni, in s tem med drugim ponese ime logaškega kluba po vsem svetu. Priznanja so prejeli vsi logaški športniki, ki so v letu 2014 dosegli vidnejše rezultate, ter športni delavci in društva za svoje uspešno delo. »To je zame veliko priznanje, toliko bolj, ker ne živim v tej občini, ampak treniram v tukajšnjem klubu. Priznanje je velika spodbuda za naprej,« je Rok po prejemu priznanja strnil svoje vtise. Prireditev Športnik leta, ki je potekala v logaškem Narodnem domu, je letos že tretjič organizirala Športna zveza Logatec. Komisija za podelitev priznanj je pod vodstvom Jelke Kožman med 98 predlogi izbrala 87 najboljših in najzaslužnejših. Poleg najprestižnejše kategorije, športnik leta – ob tem povejmo, da športnica tokrat ni bila izbrana – je Plaketo za življenjsko delo prejel Drago Arhar ml., ki je poleg udejstvovanja v smučarskem športu določeno obdobje aktivno sodeloval pri kreiranju politike in programov nekdanje Zveze telesno kulturnih organizacij in Temeljne telesno kulturne skupnosti Občine Logatec. Bil je soorganizator prvega in naslednjega nočnega teka po ulicah Logatca za občinski praznik, pobudnik številnih kolesarskih akcij in je še vedno aktiven smučarski funkcionar. Priznanje ob jubileju je prejel Smučarsko-skakalni klub Lovci na daljave, ki letos praznuje 65-letnico delovanja. »Smučarski skoki imajo v Logatcu dolgoletno tradicijo, saj njegovi začetki segajo v leto 1950, ko je skupina domačinov pod vodstvom Zorana Mraka zgradila prvo 25-metrsko smučarsko skakalnico pod hribom Sekirica v Logatcu,« smo med drugim slišali v obrazložitvi. Smučarski skakalni klub Logatec je kot tretji najmočnejši klub v bivši

Jugoslaviji dal več mladinskih in članskih reprezentantov, med njimi Janeza Loštreka, Marka Mlakarja, Marjana Urbančiča, Sama Gostišo (tekmoval za SSK Ilirija) in in druge. Priznanja za najboljši ekipi v moški in ženski konkurenci sta prejela Odbojkarški klub Logatec, članska moška ekipa, ki je dosegla 1. mesto v 3. državni članski ligi in se tako uvrstila v 2. člansko ligo, in Odbojkarški klub Logatec, članska ženska ekipa 3. liga, ki je na poti do osvojitve 1. mesta v tretji članski ligi in tako uvrstitev v višji rang. Sicer pa so v dvorani Narodnega doma prevladovali mladi, saj jih je kar 32 prejelo priznanja Perspektivni športnik in če gre soditi po številu odličnih športnikov, potem se Logatcu ni treba bati za prihodnost športa. Po glasbenem nastopu harmonikarja Martina Kavčiča, učenca glasbene šole Logatec, ki je zaigral skladbo Slavka Avsenika Prelepa Gorenjska, je Boris Meze, ki se sicer pripravlja na majski DOS Extreme, posebna priznanja na rekreativnem področju podelil Anabelli Kokalj, članici športno kinoskega društva Logatec, Urošu Šemrovu iz

športnega društva Furmani, ekipi Balinarskega društva Logatec nad 55 let, in članoma tega društva Srečku Leskovcu in Slavku Petroviču. Posebna priznanja za športne delavce, društva, klube, organizacije, ekipe in trenerje so prejeli Nevenka Kunc, Roman Šimenc, Žiga Cof, Janez Trpin, Rok Krisper, Rado Bojan Selan in Gašper Verbič. S podelitvijo bronastih in srebrnih plaket ter Plakete za življenjsko delo se je prireditev, obarvana tudi z nastopi otroškega zbora pod vodstvom Tanje Žagar, omenjenega mladega harmonikarja ter osnovnošolskega dua Eve in Andraža, približevala vrhuncu, podelitvi priznanja Športnik Logatca za leto 2014. Organizatorjem je njegovo ime uspelo skrivati do zadnjega trenutka, tisti, ki smo zanj vedeli, smo skrivnostno molčali, naposled pa je napočil tudi ta slavnostni trenutek. Roku Tršanu sta ob bučnem aplavzu priznanje podelila župan Berto Menard in predsednik Športne zveze Logatec Dušan Jerina.

Besedilo in foto: Blanka Markovič Kocen

REGIJSKO ŠOLSKO LOKOSTRELSKO TEKMOVANJE V LOGATCU

Lokostrelsko društvo Logatec je že petič zapored organiziralo regijsko lokostrelsko tekmovanje za osnovne in srednje šole v Logatcu. Letos so v Logatec prišli tekmovalci zahodne regije. Bilo jih je rekordnih 180 učencev in dijakov iz 51 šol.

Foto: Janez Ovsec

Pogled na lokostrelski poligon

Tekmovalci od 1. do 3. razreda so streljali na tarče, oddaljene 15 metrov, vsi ostali pa na tarče oddaljene 25 metrov. Tekmovalci so se potegovali za dobre uvrstitve in seveda za doseganje norme, ki jim bo omogočila tudi nastop na državnem šolskem tekmovanju maja v Ljubljani. Tekmovanje je potekalo brez zapletov v okviru objavljenega programa. Po razgovoru z nekaterimi starši in spremljevalci tekmovalcev, ki so bili na lokostrelski tekmi prvič, so bili vsi pozitivno presenečeni nad redom, disciplino in umirjenostjo, ki je bilab prisotna na tekmovališču. Ker je v neposredni bližini športnega igrišča delovišče, kjer prenavljajo čistilno napravo in so imeli delavci delovno soboto, smo vsi prisotni na tekmovališču odšli domov prekriti s prahom in peskom. Vendar to ni kalilo prijetnega vzdušja na tekmi.

Anda Ovsec

LOGAŠKI SCHUMACHER UGNAL KONKURENCO NA SLOVAŠKEM

Anže Urbančič, 22-letni Logatčan, je mladenič, ki obeta. V aprilu je na mednarodnem izboru Racestar na Slovaškem »pometel« s 150 vozniki iz sedmih držav in z zmago omogočil dirkaško sezono sebi in svoji ekipi. Anžeta smo pred prvomajskimi prazniki, ko se je vrnil z dirke na Madžarskem, obiskali v domačih Rovtahn.

V Logatcu je avtomobilistični šport pravzaprav doma. Kakšno je bilo tvoje prvo srečanje z njim?

Z moto športom sem se srečal pri 14 letih, ko sva z očetom kupila avto BMW 325, ga doma ustrezno predelala in začel sem driftati. Pridobil sem tudi sponzorja, lastnika logaške proge, Janija Jazbeca, sicer doma iz Horjula, kjer je takrat tudi županoval. Čeprav mi je Jazbec pozneje dal nekoliko boljši avto, zaradi mladosti nisem smel dirkati. Toda eno dirko sem vendarle odpeljal in se kljub težavam z avtom med kakimi 30 vozniki uvrstil na šesto mesto. Zaradi izjemno visokih stroškov sem moral za pet let opustiti misel na dirkanje.

Kot praviš, si začel z driftom. Kaj je driftanje v primerjavi z vožnjo po dirkališču?

Teh športov ni mogoče primerjati. Tudi pri driftu je pomembna hitrost, ampak gre za drsenje. Nadzorovano drsenje. Moraš biti čim hitrejši, a mora avto še vedno drseti.

Avtomobilistični šport je eden najdražjih in najtežje dostopnih. Kdo ti finančno pomaga oziroma, kako se znajdeš pri zbiranju denarja?

Trenutno sem si opomogel z zmago na Racestaru, kjer smo pridobili sponzorje s Češke, nekaj pa je primaknila tudi Lema Racing, slovenska ekipa, za katero tekmujem. Sezona nas kot ekipo stane okoli 60.000 evrov, ravno toliko pa smo zaslužili z zmago na Slovaškem.

S katerim avtomobilom dirkaš?

Vozim pokalnega clia cup 4. Taki avtomobili imajo plombe, tako da z njih ni mogoče ničesar sneti. Vsi tekmovalni clii so isti, pred tekmo nima nihče dostopa do njih. Kazni za kršitelje so zelo visoke, goljufati se ne splača.

Avtomobilizem je del vaše družinske tradicije. Koliko ti to v dirkaški karieri pomaga?

Veliko, ker me vsi podpirajo, razumejo, zakaj to počnem. Oče je bil mehanik za Amortizer ekipo, za katero je vozil tudi Aleš Črnivec z lancio. V slednji sem se vozil že v maminem

Foto: osebni arhiv A. U.

trebuhu. Starša sta sicer navdušena motorista.

So te kdaj mikali motoriji?

Po pravici povedano, ne. Imel sem »krosko«, s katero sem se vozil naokoli, kaj več pa se z motoriji nisem ukvarjal.

S čim si prepričal komisijo na nedavnem izboru Racestar? Kaj vse si moral pokazati?

Na tem tekmovanju oziroma izboru, ki je namenjen vsem mladim navdušencem nad dirkaškim športom, ki do tedaj še niso imeli možnosti preizkusiti svojega talenta v pravem dirkalnem avtomobilu in na pravi tekmovalni progi, moraš pokazati tako psihične kot fizične sposobnosti. Najprej smo tekli na šest kilometrov, v telovadnici opravili različne vaje, od sklec do trebušnjakov. Imeli smo tudi intervju pred kamero v angleškem jeziku, ki je prav tako *štel za točke*, vozili smo gokarte, avto slalom s twingom cup, na koncu pa smo vsi skupaj nabirali čim hitrejša kroge.

Katere so po tvojem mnenju ključne odlike dobrega voznika krožno-hitrostnih dirk?

Konstantnost in telesna pripravljenost. Voznik dirka 25 minut, kar se ne sliši veliko, a je zelo zahtevno. Nanj namreč delujejo velike sile, psihični pritisk, neznošna vročina v avtu ... Zelo pomembni sta tudi odločnost, sposobnost predvidevanja ... Videti moraš vse okoli sebe.

Pravkar pa si se vrnil z Madžarske. Kakšnega tekmovanja si se udeležil?

To je bil TWC Cup Hungaroring 2015, Renault Clio Cup. Za razliko od drugih voznikov, ki so v istem dirkalnem avtu prevozili tudi po 5.000 kilometrov, sem jih jaz samo sto, zato je bilo moje 3. mesto na prvi dirki v karieri velik uspeh za vso ekipo.

Drugo dirko v nedeljo je na začetku pospremil rahel dež, zaradi katerega smo avto »obuli« v dežne gume, kar je bila napaka, kajti padalo

je samo en krog dirke, v naslednjih treh, štirih krogih pa je bila proga že suha. Dežne gume so se preglele in tekmo sem končal na petem mestu, kar pa tudi ni slabo.

Do kod sežejo tvoje dirkaške sanje?

GT3 serija, recimo, GT2. Želja je, seveda, formula, a sem prestar, pa tudi toliko denarja nimam.

Kdo bo po tvojem mnenju novi Michael Schumacher?

Mislím, da bo legendarnega »Šumija« nasledil kar njegov sin, vsaj tako je sklepati po njegovih zadnjih uspehih.

Katera bo tvoja naslednja dirka?

To bo Redbull Ring, že 24. maja v Zeltwegu v Avstriji.

Držimo pesti!

Blanka Markovič Kocen

Foto: osebni arhiv A. U.

AKTIVEN DAN (Z DLAN NA DLAN) PREŽENE ZDRAVNIKA STRAN

Foto: Arhiv Dlan na dlan

Danes je življenjski tempo popolnoma drugačen kot pred leti. Vedno bolj prevladuje **sededeči** način življenja z obilo stresa. Da bi zmanjšali vplive nezdravih življenjskih navad, moramo imeti vsebinsko ustrezno in dovolj intenzivno športno dejavnost. Tega se zavedamo tudi pri športni šoli Dlan na Dlan in ni naključje, da je naš glavni slogan Aktiven (vsak) dan z Dlan na Dlan. Našemu sloganu primerno pripravljamo in nadgrajujemo naše programe, skrbimo za strokovnost kadra in se udeležujemo stalnih strokovnih popolnjevij.

V letošnjem letu smo izvajali vrsto uspešnih programov. Že četrto leto zapored je ekipa Dlan na Dlan na **Gregorjevem sejmu** poskrbela za zabaven animacijski program. Mladi in najmlajši ste se lahko udeležili otroškega živ žav-a v napihljivi Dlančkovi deželi z velikim gusarskim gradom, velikim in majhnim napihljivim toboganom ter ustvarjali v Dlančkovem ustvarjalnem kotičku. Prav vsi, tudi tisti najpogumnejši odrasli, ste lahko vrteli »Dlančkovo Kolo zdravja« in si prislužili uporabno nagrado ali pa se izkazali pri opravljanju naloge, ki je koristila zdravju.

Presenečenje so pripravili mladi plesalci Cici plesnega razreda in baletnega razreda, ki so na glavnem odru odplesali svojo točko. Otroke je na ulicah in v svoji deželi razveseljeval tudi maskota Dlanček.

Pri športni šoli Dlan na Dlan nismo dejavni samo na področju animacij. Že od oktobra potekajo **gibalne urice** za predšolske otroke. Kar v treh skupinah se 1-krat ali 2-krat tedensko posvetimo gibanju in zdravemu razvoju telesa. Najmlajši preizkušajo nove izzive s premagovanjem motivacijskih poligonov, uživajo v elementarnih igrah, kjer so v ospredju naravne oblike gibanja, in se odlično počutijo ob tekalnih igrah in mavričnem padalu. Prav tako se otroci naučijo poimenovat gibalne prvine, rekvizite, pravilnega ogrevanja telesa, raztezanja ... V maju sledi premor uspešnih gibalnih uric in z vadbo nadaljujemo oktobra 2015.

Poleg gibalnih uric izvajamo tudi **plesne urice**. V maju in juniju bomo izvajali plesne urice na prostem v idilični okolici Grajskega parka Vitez. Vaši otroci so lahko aktivni tudi ob praznovanju **rojstnega dne**, kjer izkušena ekipa pričara otroku nepozaben dan. Da niso aktivni samo otroci,

izvajamo tudi aktivne športne programe za odrasle.

Pred nami so novi izzivi. Zato ne zamudite **spomladanskih vpisov** v Nogometno šolo Dlan na Dlan. V maju ne zamudite začetnega in nadaljevalnega **tečaj rolanja**, ki bo potekal pod vodstvom izkušenih učiteljev v Grajskem parku Vitez v Logatcu. Z 20. majem bomo začeli tudi z šolo **odbojke na mivki**. V juniju bo potekal nogometni turnir 3:3 za osnovnošolce in nogometni turnir 4:4. V soboto, 20. junija bo skozi cel dan v Grajskem parku Vitez potekala zaključna prireditev **Festivala športa in zabave**. Pri Dlan na Dlan bomo že tretje leto organizirali aktivno poletno varstvo otrok, kjer poskrbimo za varnost, prehrano, športne, poučne in zabavne vsebine. **Poletna šola** je raznolik program s pestrimi vsebinami, katere bodo otroci lahko obiskovali v juliju in avgustu, od ponedeljka do petka, od 7. ure zjutraj in vse do 17. ure popoldan. Poletna šola je sofinancirana s strani občine Logatec.

Naj zaključim s preprostim stavkom »Aktiven dan z Dlan na Dlan prežene zdravnika stran.«

Anže, Dlan na Dlan

							MORSKA DEKLICA	DOLENJ. BENETKE	AZIJSKA VOJAŠKA ZVEZA	BELGIJSKA PIVOVARNA	ŠPANSKI SPOLNIK	SLOV. SLIKAR JAKOB	VARIANTA	SPOGLJIVKA		
						ČLAN AKADEMIJE										
						ITALIJ. PLAVALEC										
						JEZERO V ITAL. RIMSKA 50							VULKANOV SIN BEBEC			
						INDUST. RASTLINA RESA							PIJAČA IZ KOLINSKE OGULIN			
	PRISPODOBA	KATOLIK	RANLJIV V PETO	NOGOM. KLUB	COLLINS PVC VLAKNO			VSAKE 2 LETI TOPILO ZA LAKE			KALCIJ 24 UR					
SREDOZ. RASTLINA							VRTNA ALI GOZDNA OS. ZAIM.									
BON-VIVANT								TANTAL GL. OZN. ZA POJEMANJE			PRITOK TIBERE	EGIPČ. BOG				
JUVAN				POČASEN SESALEC GAJA					REKA V ANGLIJI GR. ČRKA							
HRIB NAD JERUZAL.							IDA KRAVANJA									
PIJAČA STARIH SLOVANOV			1. ŠTEVILO JEZERO V ETIOPIJI			GORSKA RASTLINA	HRVAŠKA DANCE SKUPINA									
PAVONE					PLAVALNI KLUB SIFILIS		DOLINAR ŠVEDSKO SMUČIŠČE		NEON ŽANR ORIGIN.			IVAN KREFT				
PUTRIH				JEZERO V KANADI RDEČE VINO				LJUDSTVO V MALAVIJU								
ČEŠKI FILMSKI TEORETIK								FANT								
NAŠA BALETKA								OS. ZAIM. BARVA KART		MUSER	STARA PRESTOL. BABILONIJE	IZMEČEK VULKANA				
	VOLJEVICA	ZVESTA ŽIVAL	NAJV. IGR. KARTE KONICA			BEOTIJEK	RDEČI KRIŽ SALVADOR. COLON		BRAZIL. DENAR DARILO							
MET PRI JUDU					DVOJNICA V FILMU NATRIJ											
LEŽEČI POLICAJ									NAVJE							
MESTO OB IZLIVU TIBERE					SEVERNA KAROLINA		ORANJE			MESTO V BAČKI						

Za razvedrilo v tokratno številko Logaških novic vključujemo križanko. Želimo vam uspešno reševanje in obenem prosimo vse, ki bi želeli sponzorirati križanko, da stopijo v stik z uredništvom Logaških novic.

ZAHVALA

Ob zadnjem slovesu mame in stare mame
VALERIJE BAJEC
(1939-2015)

Se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovane sveče in sv. maše. Zahvala tudi g. župniku Janezu Selanu za poslovilni obred, patronažni sestri Indiri Pimar za večletno skrb in vsem ostalim, ki so sodelovali pri pogrebu.

Sin Uroš z družino.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
ALOJZA BRENČIČA
velike glasbene duše

Hvala vsem, ki ste zvesto spremljali našega dragega Alojza vse do zadnjega dne in vsem, ki ste na njegovi zadnji poti hodili z njim. Hvala za pozornost, cvetje, sveče, lepe misli in besede.

Pesem je končana, toda melodija odzvenja dalje.

Njegovi najbližji

ZAHVALA

*Zapel je zvon
tebi v slovo ...
Poln bolečin,
ostaja spomin,
ostaja praznina,
,olk in tišina*

Ob nenadni izgubi moža, ata in starega ata
CIGALE JOŽETA

Se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo sosedom, osebju Zdravstvenega doma Logatec, Cvetličarni Anja, gospe Marici za molitev, gospodu župniku za opravljen obred, pevcem ter domačim in sosednjim gasilcem. Trčkov ata nam bo vsem ostal v lepem spominu.

Vsi njegovi.

ZAHVALA

*Zdaj tam si nekje
in čakaš na nas,
da se srečamo spet,
ko pride čas.*

MATJAŽ KERAVNAR
(1961 – 2015)

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam ob nenadni izgubi našega Matjaža stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče ali za mašne darove in se v tako velikem številu poslovili od njega. Iskrena hvala sosedom in ekipi NMP ZD Logatec, ki so se trudili Matjaža ohraniti pri življenju. Posebno zahvalo izrekamo lovskim tovarišem iz več lovskih družin, domačim gasilcem in predstavnici KS Laze-Jakovica za izredno lepo organizirano spremstvo na njegovi zadnji poti in poslovilne besede. Hvala g. Gorazdu Bošnjaku iz KP Logatec za pieteten odnos do pokojnega in brezhibno organizacijo pogreba. Hvala tudi župniku Francu Mačku za opravljen obred in pevcem za občuteno zapete pesmi.

Vsi njegovi.

DO VOJNIH GROBIŠČ S PIETETO

Republika Slovenija je v letu 2003 zakonsko uredila področje vojnih grobišč. Zakon je dopolnila v letu 2009, slednji pa definira pojme grobišče, vrste grobišč, označevanje, skrb, varovanje, načine obnove in med drugim tudi kazenske sankcije za kršitelje predpisa. Zakon ima jasen namen, ki je odnos do in skrb za grobišča.

Na območju občine Logatec naj bi bilo v popisu vojnih grobišč pristojnega Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti iz leta 2000 kar 11 vojnih grobišč na devetih lokacijah: dve krajevni, dve vojaški ter pet lokacij izven pokopališč. Skupna površina grobišč meri 1.008 m². Po kategorijah se delijo na sedem grobišč, en samostojni grob in tri vojaška pokopališča. Devet grobišč je iz druge svetovne vojne, dve sodita v čas prve svetovne vojne. V grobiščih je pokopanih veliko oseb, točne številke in tudi vsa imena niso znana. Kjer podatki obstajajo, pa je znano, da gre za 108 pokopanih, od tega 58 znanih in 50 neznanih.

KS Naklo

Na sredini pokopališča v Dolenjem Logatcu v bližini kapele je grobišče s pokopanimi znanimi petimi slovenskimi talci iz druge svetovne vojne, ki so bili ubiti 23. 6. 1942.

V neposredni bližini centralnega spomenika pa je grob ene znane žrtve fašističnega nasilja slovenske narodnosti iz druge svetovne vojne.

V Dolenjem Logatcu je nad Jačko, ob robu travnika za stanovanjskimi bloki grobišče dveh znanih slovenskih žrtev črne roke.

KS Hotedršica

V Hotedršici je ob civilnem pokopališču urejeno tudi skupno vojaško pokopališče pokopanih avstroogrskih vojakov iz prve svetovne vojne in borcev NOV padlih v drugi vojni. Imena 21 pokopanih niso znana.

KS Rovte

Na Petkovcu, pri zaselku Židovnik, ob glavni cesti Logatec – Žiri je grobišče iz druge svetovne vojne s štirinajstimi pokopanimi, od katerih je ime ene osebe neznano.

V dolini pod vasjo ob cesti za Praprotno Brdo na križišču cest je grobišče desetih znanih žrtev fašističnega nasilja, ustreljenih 2. 8. 1942.

KS Tabor

Na pokopališču v Gorenjem Logatcu je ob zidu desno od kapele grobišče neznanih pokopanih borcev NOV, katerih število je neznano.

Grobišče ruskih vojnih ujetnikov iz I. svetovne vojne leži na robu travnate doline pod glavno cesto Kalce - Hrušica, število pokopanih ni znano.

Ob stari cesti Kalce – Grčarevec je pri hiši Kalce 37 (ledinsko: Grčarevski vrh) grobišče s 16 po imenih neznanimi pokopanimi borci NOV.

Ob glavni cesti na koncu Grčarevca v smeri proti Postojni pa še grobišče 13. oz. 39. Hercegovcev. V grobišču je pokopanih po nekaterih podatkih 13 padlih (napis na plošči), po drugem podatku – glede na ploščo dodano leta 1986, pa 39 oseb. Sodeč po zapisu publikacije pristojnega ministrstva, točno število pokopanih v tem grobišču ni znano, saj obstaja možnost, da se imena padlih našajajo tudi na bližnje grobišče pri hiši Kalce 37. Vsi pokopani so borci XI. Hercegovske brigade im so bosanske narodnosti.

Večina grobišč je varovanih tudi kot kulturna dediščina. Ravno grobišči v Grčarevcu in pod Grčarevskim vrhom sta bili v izredno slabem stanju, zato sta Občina Logatec in Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti aprila 2015 naročila njuni obnovi. Restavratorsko konservatorska dela, ki so bila izvedena pod pogoji in s soglasjem Zavoda za varstvo kulturne dediščine, so bila zaključena 29. aprila 2015, tik pred 70. obletnico smrti padlih borcev XI Hercegovske brigade, ki so svoja življenja dali za osvoboditev Logatca izpod nacifašizma in s tem pripomogli h koncu II. svetovne vojne. Predstavnikom restavratorsko konservatorskega podjetja Gnom d.o.o., ki je bilo izbrano kot najugodnejši ponudnik, se še posebej lepo zahvaljujemo za posluš pri izvedbi teh projektov kot prednostnih in za vsa nepredvidena dela, ki so jih izvedli z lastnimi sredstvi z namenom, da se kulturno dediščino ohranja v celoti, kvalitetno in pietetno.

Občinska uprava

Grčarevec – Grobišče hercegovskih partizanov, EŠD: 21520, Pred obnovo, foto Renata Gutnik

Po obnovi, foto Renata Gutnik

Kalce pri Logatcu – Grobišče hercegovskih partizanov, EŠD: 21526, Pred obnovo, foto Renata Gutnik

Po obnovi, foto Renata Gutnik

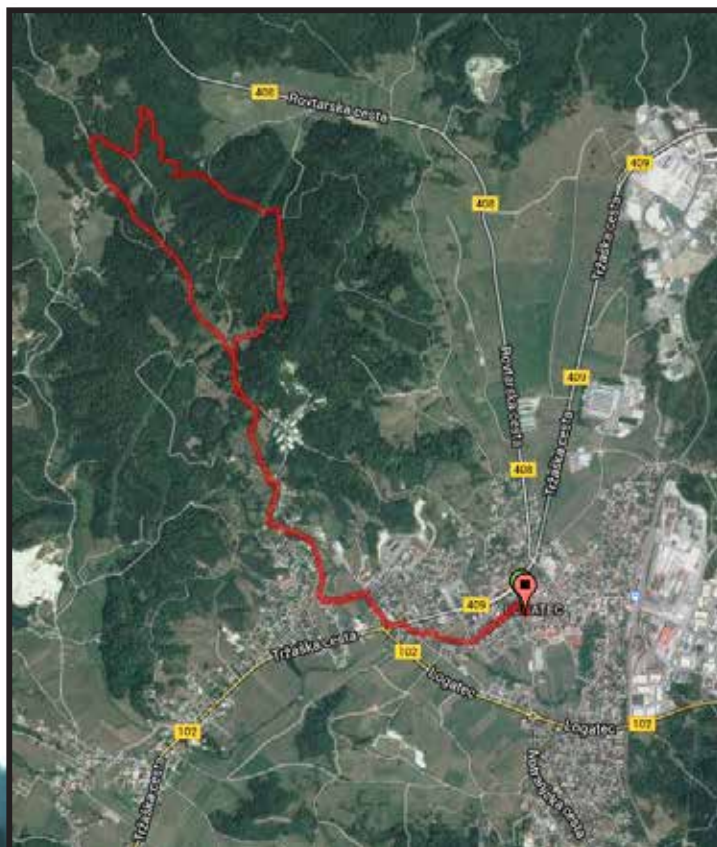
2. DRUŽINSKI POHOD TROJK PO BLEKOVSKIH GMAJNAH

Zdravstveni dom Logatec v okviru delovanja Zdravstveno vzgojnega centra ponovno organizira spomladanski pohod trojk na 10 km v okolici Logatca z motom:

»Razgibajmo družino, imejmo se fino!«

Namen pohoda je spodbuditi družine k aktivnemu preživljanju prostega časa, zato vas vabimo, da sestavite tri članske ekipe in se nam pridružite. Trojke naj bodo sestavljene iz odraslih in otrok, npr; eden od staršev in dva otroka ali obratno. Povabite tudi dedke in babice in z vnuki sestavite trojke. Najhitrejšje trojke bodo nagrajene, na cilju pa bomo pripravili pokušino zdrave prehrane.

**Družinski pohod trojk bo v soboto, 16.5.2015,
s startom ob 9 uri.**

Start in cilj:
pred ZD Logatec
Startnine ni!

Prosimo vas za predhodne prijave!

Za vse dodatne informacije in prijave smo vam na voljo na tel:

Katica Kožul, vodja ZVC: 051 253 011

Kjer je volja je tudi pot, vreme ni ovira, veselimo se srečanja z vami!